

صبح جمعه

۱۴۰۰/۱۰/۲۴

زمان شروع آزمون عمومی: ۸:۱۵

زمان بیان آزمون عمومی: ۹:۳۰

آزمون ۲۴ دی ماه ۱۴۰۰

آزمون عمومی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

این قسمت را قبل از شروع آزمون بر کنید	معمولاً داشت آموزان در هر رده‌ی ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					نام درس
شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
	۱	۲	۳	۵	۶	فارسی
	۱	۲	۳	۴	۶	عربی زبان قرآن
	۱	۳	۵	۷	۸	دین و زندگی
	۱	۲	۳	۵	۶	زبان انگلیسی

شمارنده:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۰۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸
۲	عربی زبان قرآن	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰

به اینستاگرام تخصصی گروه دوازدهم انسانی به آدرس **Kanoonir_12e** و
 کanal تلگرامی **@kanoonir_e** پیوندید.

۱۸ دقیقه

فارسی ۳

کل مباحث نیم سال اول

درس ۱ تا پایان درس ۹
صفحه ۱۰ تا صفحه ۸۱

- ب) شرzes: خطرناک
د) پوییدن: تلاش

(۴) هـ، الف، بـ

(۳) بـ، هـ، دـ

۱- معنای واژگان در کدام گزینه، صحیح آمده است؟

- (الف) کرنده: اسب به زنگ سرخ تیره
(ج) وظیفه: وجه معاش
(ه) اسرار: در شب سیر کردن

(۱) جـ، دـ، هـ

(۲) الفـ، دـ، جـ

۲- معنی چند واژه در مقابل آن درست آمده است؟

- (مرکب: اسب)، (دارالملک: پایتخت)، (آونگ: تخت)، (گرزه: ویژگی نوعی مار سمی)، (ضیافت: بزم)، (سودا: دیوانه)، (مبهات: سرافرازی)، (کهر: اسب میان زرد و بور)، (وجه: وجود)

(۴) هفت

(۳) شش

(۲) پنج

۳- در متن زیر معادل معنایی کدام واژه‌ها آورده شده است؟

«در خوان نعمت ذوالجلال، از ستور و بط و از فاحش و مستور، مستغرق‌اند. بیدلان وادی انبات بر اورند باسق «کرمنا بنی آدم» تکیه زده‌اند و بیهشان مُلک قناعت، در بیت‌الحزن فراق از شهد فایقِ تاکِ وصل یار می‌نوشند».

(۳) رز، پروردگار، پوشیده، چارپایان

(۴) سفرهٔ فراخ و گشاده، مرغابی، پنهان، برگزیده

(۱) برتر، پادشاه، توبه، زیور

(۳) بلند، ماتمکده، مجذوب، شراب

۴- در کدام عبارت، غلط املایی وجود دارد؟

- (۱) بر خردمند واجب است که به قضاهای آسمانی ایمان آرد و جانب حزم را مهمل نگذارد تا عاقب کار او مبنی بر ملامت و مقصور بر ندامت نباشد.
(۲) چون پادشاه اسرار خویش را بر این نمط عزیز و مستور داشت و وزیر کافی گزید و در دلهای عوام مهیب بود، حشمت او از تبع سر او مانع گشت.
(۳) به صحبت دوستان هم مناز و بر وصال ایشان حریص می‌باشد که صور آن از شیون قاصر است و اندوه بر شادی راجح و فراق بر اثر و سوز هجر منتظر.
(۴) کافی خردمند و داهی هنرمند که به ثقت و حق گزاری شهرت دارد، جانداران از این سمت کریه دوست‌تر دارد اما سست‌عهد دون‌همت قدر انعام نداند.

۵- املای واژه‌های کدام گزینه به ترتیب برای جای خالی ابیات داده شده، مناسب است؟

تکیه بر بالش بی‌دوست نه بس تمکین است

(الف) دولت آن است که امکان (...). باشد

سرمی (...). چون قدت از جویبار حسن

(ب) ماهی نتافت همچو تو از برج نیکوبی

مسند (...). من از همگنان مرفوع تر

(ج) من نه آخر آن ثناخوانم که در بزم تو بود

(۲) فراقت، نخاست، منسوب

(۱) فراقت، نخاست، منسوب

(۴) فراغت، نخاست، منسوب

(۳) فراغت، نخاست، منسوب

۶- در کدام دو بیت از ابیات زیر نادرستی املایی وجود دارد؟

دلم با عشق جان‌سوزا به راحت دیده بردوزد

(الف) دل آزارا جگرسوزا بسا شب‌ها بسا روزا

بدین خواری بدین زاری دلت بر من نمی‌سوzed

(ب) منم کز رنج بیداری به روز آرم شب تاری

ز جهل وارث جم یا خلیفة هوشنگ

(ج) تقوه بر آن که چنین شاه را همی‌شمرد

ز خون بی‌گنهان لاله رسته رنگارنگ

(د) چگونه باقی کز هر طرف در او نگری

(۴) بـ، دـ

(۱) الفـ، جـ

۷- به ترتیب پدیدآورندگان آثار «بخارای من ایل من، فی حقیقت العشق، مثل درخت در شب باران، تمهیدات، فیه‌مافیه» در گزینه ... آمده‌اند.

(۱) محمدرضا شفیعی کدکنی، عین‌القضاء همدانی، عیسی سلمانی، عطار، شهاب‌الدین سه‌پروردی

(۲) محمد بهمن‌بیگی، شهاب‌الدین سه‌پروردی، محمدرضا شفیعی کدکنی، عین‌القضاء همدانی، مولوی

(۳) محمدرضا شفیعی کدکنی، عطار، محمد تقی بهار، شهاب‌الدین سه‌پروردی، عطار

(۴) محمد بهمن‌بیگی، عطار، شریعتی، مولوی، عین‌القضاء همدانی

۸- آرایه‌های «تشبیه، استعاره، حسن تعلیل، حسن آمیزی» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

که زیر پوست بود هر که را بود مغزی

(الف) گرفته دل نبود هر که را بود مغزی

از آن به است که گردد به ابر احسان سرخ

(ب) به گریه سائل [گدا] اگر روی خود کند رنگین

که حرف سبز کند چهره سخن‌دان سرخ

(ج) چرا نباشد منقار طوطیان رنگین

که از تپانچه بحر است روی مرجان سرخ

(د) به تلخ رو مکن اظهار تنگ‌دستی خویش

(۴) بـ، الفـ، جـ، دـ

(۳) الفـ، جـ، دـ، بـ

(۲) بـ، جـ، الفـ، دـ

(۱) الفـ، دـ، بـ، جـ

دست اگر در حلقه زلف معنبر می‌زنیم
بسیار بود حرف کسی را که زبان نیست
ناله امروز اگر فردا به فریادم رسد
گر هم چنین دامن‌کشان بالای خاکم بگذری

که باشد صبر در آغاز صبر و نوش در پایان (جناس همسان - تضاد)
تو پیوسته داری و گردون به ماهی (ایهام تناسب - تشبيه)
در پری دارد نی انبان سوز و زاری بیشتر (اسلوب معادله - مجاز)
دل گندم دو نیم از بیم سنگ آسیا گردد (حسن تعلیل - ایهام)

درافتاد از طاق فیروزه مهر
امید لب و کنار دارم
داند شکر که دفع مکس بادبیزن است
زان دو لب شیرینت صد شور برانگیزم

سرآمد عمر در فریاد بی فریادرس ما را
در ضمیر خاک اگر یک چند پنهان مانده‌ام
این درد را طبیب یکی و دوا یکی است
خوش باش کزین دام رهیدن نگذارند

چه شود گر تو به دشنام کنی یاد مرآ (نهاد + مفعول + فعل)
ورنه جوی شیر زناری است فرهاد مرآ (نهاد + مستند + فعل)
کاش گیرد ز خداداد خدا داد مرآ (نهاد + مفعول + متهم + فعل)
چشم دارم که خرابی کند آباد مرآ (نهاد + مفعول + فعل)
این قدر آبی که در تیغ است جlad مرآ (نهاد + متهم + فعل)
(۳) ج، ه (۴) ه

برق عشقت خانه بی خانمانی سوخته
جز به عاشق منما آن رخ افروخته را
که راحت دل امیدوار من دارد
سال‌ها خورده ز زنبور سخن‌های تو نیش

دیده را روشنی از نور رخت حاصل بود
تکیه بر عهد تو و باد صبا نتوان کرد
در مذاق از دولت تلخی بود شیرین گلاب
دور از لب بیگانگان پیش آر پنهان ساقیا

(۲) هر شانه تخمر غ این مرغداری
(۴) ده فرونده هوایی کشور ایران

۹- در کدام بیت آرایه «مجاز» بیشتر وجود دارد؟

- (۱) حلقه فتراک می‌گردد به قصد خون ما
- (۲) لبسته ما بی خبر از راز جهان نیست
- (۳) می‌توان در روز محشر شد شفیع عالمی
- (۴) گر رفتہ باش زین جهان باز آیدم رفتہ روان

۱۰- در مقابل کدام بیت آرایه‌ای نادرست نوشته شده است؟

- (۱) کنم با وصل و هجران صبر چندانی که بتوانم
- (۲) هلالی و بدری ز رخسار و ابرو
- (۳) هر قدر افزون شود زر بیشتر نالد حریص
- (۴) مبادا هیچ‌کس را روز سختی در کمین یا رب

۱۱- در کدامیک از ابیات زیر، «ایهام تناسب» پدید نیامده است؟

- (۱) تو گویی بدرید گوش سپهر
- (۲) در آب دو دیده از تو غرقم
- (۳) شیرین به در نمی‌رود از خانه بی‌رقب
- (۴) یک روز به شیدایی در زلف تو آویزم

۱۲- نوع حذف فعل در همه ابیات یکسان است؛ به جزء ...

- (۱) فغان کز پوچ مغزی چون جرس در وادی امکان
- (۲) می‌رساند بال و پر از خوش «صائب» دانه‌ام
- (۳) بی‌ساقی و شراب غم از دل نمی‌رود
- (۴) جوبی چه «طبیب» از خم آن زلف رهایی

۱۳- الگوی جملات مشخص شده در کدام ابیات نادرست است؟

- (الف) من که تا صبح، دعاگوی تو هستم همه شب
- (ب) کارها را کارفرما آب و رنگی می‌دهد
- (ج) نتوانم ز خداداد بگیرم دادم
- (د) رفع مخموری از آن چشم سیه دارد چشم
- (ه) قطره‌ای هم در سواد دیده‌اش می‌بود کاش
- (۱) الف، ب (۲) ب، ج

۱۴- در کدام گزینه دو نوع وابسته وابسته دیده می‌شود؟

- (۱) ای غمت هر لحظه جان ناتوانی سوخته
- (۲) خامسوزان هوس لایق این داغ نی اند
- (۳) مگر نسیم سحر بوی یار من دارد
- (۴) سعدی ار نوش وصال تو بباید چه عجب

۱۵- «ترکیب‌های اضافی» در کدام بیت، بیشتر است؟

- (۱) یاد باد آن که سر کوی توام منزل بود
- (۲) دست در حلقه آن زلف دو تا نتوان کرد
- (۳) شربت وصل بتان را زهر هجران چاشنی است
- (۴) بر دست من نه جام جان ای دستگیر عاشقان
- (۵) نمودار زیر مربوط به کدام گروه اسمی نیست؟

(۱) چند نفر دوست همیشه خندان

(۳) یک سبد گل بسیار شاداب

گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش
چشمۀ بحر معانی قدح هوش من است
جامی از جام هویدا نوش کرد
طوق زرین به سگ هرزه مرس نتوان داد (مرس: طناب)
مخزن اسرار آن لعل شکرخا کرده‌ام

باده می‌گردد گران چون محتسب ساغر کشد
قصۀ ماست که در هر سر بازار بماند
وان دغل هست در او نفس پلید مکار
پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است
ز خدمت مکن یک زمان غافلی
که با چون خودی گم کنی روزگار
که پیش از دهلزن بسانند رخت
که فرصت عزیز است و الوقت سیف

پس سخن کوتاه باید والسلام
دردمند پخته‌ای باید شناسد درد ما
گر آتشی نبود از چه پخته گردد خام
تو خستگی چه شناسی که بر فراز سمندی؟
سراغ آب گوهر از نم ساحل چه می‌پرسی؟

با صد زبان در خامشی چون شانه شو چون شانه شو
ز شوخي در دل سنگ این شر پنهان نمی‌ماند
زیر دامان خموشی رفتم آسودم چو شمع
تو خود را به گفتار ناقص مکن

نکند میل سوی یوسف کنعان دل من
آب از گوهر سیراب نیاید بیرون
مکن دور از وطن اهل وطن را
به تخت مصرم اما جای در بیت‌الحزن دارم
(۳) الف، ج (۴) ب، د

جنت دربسته را ادراک نتوانست کرد (نکوهش خاموشی)
که طول عمر به قدر بلندی سخن است (قناعت و بی‌نیازی)
عشق در حادثه مرگ پناهی است عجیب (حیات‌بخشی عشق)
باشد پسر چنین چو پدر باشد آن چنان (بازگشت به اصل)

کدام بیت با عبارت «پشم گوسفندان را گل و گیاه رنگین کرده است و بوی شبدر دوچین هوا را عطرآگین ساخته است.» تناسب معنایی ندارد؟
وز باغ خویش باغ ارم رد کند همی
خیز ای بت فرخار، بیار آن گل بی خار (فرخار: نام شهری)
باغ همچون بت و راغ بسان عدنا
گر بر آن سنبيل زلف و گل رخسار آیی

بعد از آن خار مغیلانش گل سوری دهد
که عاشق را نباشد باک از خار مغیلانش
جاده بر اشتر نمی‌آید گران
با پر روشی سفر گیرم

۱۷- بیت زیر با کدام گزینه قربت مفهومی دارد؟

«تا نگردی آشنا زین پرده رمزی نشنوی

(۱) صد گوهر اسرار نهان گوش من است

(۲) هر که از اسرار جانان گوش کرد

(۳) نیست هر گوش به اسرار حقیقت لايق

(۴) این منم کز رازداری گوش حرف‌اندوز را

۱۸- مفهوم کدام بیت، با سایر ابیات متفاوت است؟

(۱) نظم عالم دامنی می‌خواهد از گل پاک‌تر

(۲) محتسب شیخ شد و فسق خود از یاد ببرد

(۳) محتسب عقل تو است دان که صفاتت بازار

(۴) با محتسبم عیب مگویید که او نیز

۱۹- بیت «ای جویبار جاری زین سایه‌برگ مگریز / کاین گونه فرصت از کف دادند بی شماران» با کدام بیت قربت معنایی دارد؟

(۱) الا گر طلبکار اهل دلی

(۲) ز خود بهتری جوی و فرصت شمار

(۳) خنک هوشیاران فرخنده بخت

(۴) مکن عمر ضایع به افسوس و حیف

۲۰- مفهوم همه گزینه‌ها با بیت زیر قربت دارد؛ به‌جز:

«درنیابد حال پخته هیچ خام

(۱) خام بی‌دردی چه داند اشک گرم و آه سرد

(۲) کسی که عشق ندارد، به خامی‌اش شک نیست

(۳) پیادگان جگرخسته رنج بادیه دانند

(۴) ز بی‌درد محبت حال اهل دل چه می‌پرسی؟

۲۱- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات فاقد تناسب معنایی است؟

(۱) تا در حریم زلف او گستاخ گردی همچو بو

(۲) لب از اظهار راز عشق بستم هر چه می‌دانم

(۳) پاس صحبت داشتن آسایش از بین برد بود

(۴) کمال است در نفس انسان سخن

کدام ابیات، با هم تقلیل معنایی دارند؟

(الف) تا عزیزی چو تو در مصر دلم خواهد بود

(ب) می‌برد عزت غربت وطن از یاد غریب

(ج) دل فایز وطن دارد در آن زلف

(د) نشاط غربت از دل کی برد حب وطن بیرون

(۱) الف، ب (۲) ج، د

۲۳- مفهوم کدام بیت در مقابل آن درست آمده است؟

(۱) بر لب گفتار هر کس مهر خاموشی نزد

(۲) مشو به مرتبه پست از سخن قانع

(۳) از کف مرگ توان جست به همدستی عشق

(۴) از اصل نیک هیچ عجب نیست فرع نیک

کدام بیت با عبارت «پشم گوسفندان را گل و گیاه رنگین کرده است و بوی شبدر دوچین هوا را عطرآگین ساخته است.» تناسب معنایی ندارد؟

(۱) نوروز، روزگار مجدد کند همی

(۲) هنگام بهارست و جهان چون بت فرخار

(۳) نوبهار آمد و آورد گل و یاسمينا

(۴) دیگر ای باد حدیث گل و سنبيل نکنی

۲۵- مفهوم بیت «ریگ آموی و درشتی‌های او / زیر پایم پرنیان آید همی» در کدام بیت زیر تکرار شده است؟

(۱) خفته در پرنیان رؤیاها

(۲) گر صفائ روضه خُلقت وزد بر بادیه

(۳) به راه وادی عشقش تو را از سر قدم باید

(۴) ریگ دشت از نم مثال پرنیان

دقيقه ۲۰

عربی، زبان قرآن ۳

كل مباحث نیمسال اول
درس ۱ تا پایان درس ۲
صفحة ۱ تا صفحه ۳۶

■■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة من أو إلى العربية (٢٦ - ٣٥)

٢٦- ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفَا كَأْنَهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ﴾:

- ١) همانا کسانی محبو خداوند هستند که در راهش صفت در صفت جهاد می‌کنند گویی که بنایی محکم هستند!
 - ٢) بی‌گمان خداوند کسانی را دوست دارد که در راه او پیکاری صفت در صفت دارند گویی آنان سازه‌هایی محکم هستند!
 - ٣) بی‌شک الله دوست دارد کسانی را که صفت در صفت در راه او پیکار می‌کنند گویی آن‌ها بنایی محکم‌اند!
 - ٤) یقیناً کسانی را خداوند دوست دارد که در راه او مانند ساختمنی استوار در صفات‌هایی جنگ کردن!
- ٢٧- «إِنَّمَا قِيمَةُ كُلِّ إِنْسَانٍ بِأَعْمَالِهِ الْحَسَنَةِ، لَارِبَّ فِيهِ فَلَذَا لَأَنْسَارِعُ فِي التَّفَاحِرِ بِالنَّسْبِ!»:

- ١) قطعاً ارزش هر انسانی به کارهای نیک اوست، هیچ شکی در آن نیست، پس به همین خاطر در بالیدن به نژاد شتاب نمی‌ورزیم!
- ٢) ارزش هر انسانی فقط به کارهای نیک اوست، هیچ شکی در آن نیست، به همین دلیل نباید در بالیدن به نژاد شتاب بورزیم!
- ٣) همانا ارزش همه انسان‌ها به کار نیکشان است، اصلاً شکی در آن نیست، لذا در به رخ کشیدن نسب خود مبادا شتاب کنیم!
- ٤) بی‌گمان ارزش هر انسانی به کارهای نیکو است، هیچ در آن شک نیست، به همین دلیل در افتخار کردن به نژاد از هم سبقت نمی‌گیریم!

٢٨- «لَا تَكْتُمُوا الْحُبَّ لِأَنَّهُ دُوَاءُ الدَّاءِ لَكُلِّ اِنْسَانٍ وَ لَا خَيْرٌ فِي إِخْفَاءِهِ!»:

- ١) محبت را کتمان مکنید، زیرا آن داروی درد برای همه انسان‌ها است و هیچ خیری در پنهان کردن آن نیست!
 - ٢) محبت را پنهان نکنید، زیرا آن داروی درد برای هر انسانی است و هیچ خیری در پنهان کردن آن نیست!
 - ٣) کتمان محبت نکنید، بی‌گمان آن دوای هر دردی برای انسان است و مخفی کردن آن هیچ خیری ندارد!
 - ٤) محبت را پنهان نمی‌کنید، چه آن داروی درد برای هر انسانی است و پنهان کردن آن هیچ خیری ندارد!
- ٢٩- «لَيْتَنَا أُنْدِرْ كَلَّا أَنَّ النَّاسَ حَلَقُوا مِنْ طِينَةٍ وَاحِدَةٍ وَ إِنَّمَا يُمْيِّزُهُمُ الْعِلْمُ وَ التَّقْوَى!»: ای کاش ...

- ١) ما همگی می‌دانستیم که مردم از یک گل آفریده شده‌اند و یقیناً علم و تقواست که آنان را متفاوت می‌کند!
 - ٢) ما بدانیم که مردم همگی از گل یکسان آفریده شده‌اند و تنها علم و تقوا آنان را متفاوت می‌کند!
 - ٣) همگی ما بدانیم که مردم از یک تکه گل خلق شدند و فقط دانش و پرهیزگاری آنان را جدا می‌سازد!
 - ٤) همگی مان بدانیم مردم را از یک تکه گل یکسان آفریده‌اند و آنچه آنان را جدا می‌کند دانش و پرهیزگاری است!
- ٣٠- «كُنْتُ أَعْلَمُ أَنَّ جَائِزَةَ نُوبِلَ ثُعْطَى كُلَّ مَنْ إِنْتَعَقَتْ مِنْهُ الْبَشَرِيَّةُ وَ أَنَا فِي الْخَامِسِ عَشَرَ مِنْ عُمْرِي!»:

- ١) من در وقت پانزده سالگی خود دانسته بودم که جایزه نوبل به همه کسانی داده می‌شود که بشریت از آن‌ها بهره می‌برند!
- ٢) در حالی که من پانزده سال داشتم می‌دانستم که جایزه نوبل را به هر کسی می‌دهند که به بشریت نفع رسانده باشد!
- ٣) پانزده سالگی من در حالی بود که می‌دانستم جایزه نوبل به کسی داده می‌شود که بشریت از او سود برد باشد!
- ٤) در حالی که پانزده ساله بودم می‌دانستم که جایزه نوبل به هر کسی که بشریت از او نفع برد داده می‌شود!

۳۱- «قام نوبل بتطوير تلک المادة دُؤوبًا في مختبر بناء نفسه و لكنَّ المختبر انهدَم على رأس أخيه الأصغر!»:

۱) نوبل باپشتکار، به بهینه‌سازی آن ماده در آزمایشگاهی که آن را خود وی ساخته بود، اقدام نمود ولی آزمایشگاه روی سر برادر کوچکترش خراب شد!

۲) نوبل در آزمایشگاهی که آن را با پشتکار خودش ساخت، به بهینه‌سازی آن ماده اقدام کرد ولی آن آزمایشگاه بر سر کوچکترین برادرش ویران شد!

۳) نوبل، با پشتکار در یک آزمایشگاه که خودش آن را ساخته بود به بهینه‌سازی آن ماده پرداخت ولی آن آزمایشگاه بر سر برادر کوچکترش خراب شد!

۴) نوبل بربخاست و آن ماده را در یک آزمایشگاهی که با پشتکار خودش ساخته بود، بهینه‌سازی کرد ولی آن آزمایشگاه روی سر برادر کوچکش ویران شد!

۳۲- «اما كنت تعلم عندما خلقت لم تكن سوى لحم و عظم و عصب فهم تتفاخر؟!»:

۱) آیا ندانستی که هنگام خلق شدن، جز گوشت و استخوان و عصب نبودی، پس به چه چیزی فخر می‌فروشی؟!

۲) آیا نمی‌دانستی هنگامی که خلق شدی جز گوشت و استخوان و عصب نبودی، پس به چه افتخار می‌کنی؟!

۳) آیا هنگامی که تو را خلق کردند نمی‌دانستی، جز گوشت و استخوان و عصب نبودی، پس چرا فخر می‌فروشی؟

۴) آیا نمی‌دانستی آنگاه که خلق شدی فقط گوشت و استخوان و پی بودی، بنابراین به چه چیزی می‌خواهی افتخار کنی؟!

۳۳- عین الصحيح:

۱) يخاف العالم أن يذكر عند الناس بالسوء بعد موته!: دانشمند می‌ترسد که پس از مرگش مردم با بدی او را یاد کنند!

۲) يخرج العمال بعد العمل تعبيين من المصانع والشركات!: کارگران پس از کار با خستگی از کارگاهها و شرکت‌ها خارج می‌شوند!

۳) لم يكن المدير مبتسماً أمام المعلمين في ساحة المدرسة!: مدیر در حیاط مدرسه مقابل معلمان با حالت لبخند نبود!

۴) كنت أقرأ كتب الجامعة بدقة و والدي يشاهد التلفاز!: در حالی که کتاب‌های دانشگاه را با دقت می‌خواندم، پدرم تلویزیون نگاه می‌کردا!

۳۴- عین الخطأ:

۱) كثرة طعامك ثُمِيت قلبك و أنت غافلٌ عما حدث فيك!: زیادی خوراکت قلبت را می‌کشد درحالی که تو از آنچه در درونت رخ داده غافلی!

۲) لن يُضعف عزمي وإن أقبلت على المشاكل العديدة!: ارادهám ضعیف نخواهد شد اگرچه مشکلات پرشمار بر من روی بیاورند!

۳) سأوصل طريقي إلى غائي ضيقه ولا شيء يمنعني!: راهم را به سوی هدفم اگرچه تنگ باشد ادامه می‌دهم و چیزی مرا منع نمی‌کند!

۴) لا أصدق أن هذا الحيوان يُصاد لتصنع منه مواد التجميل!: باور نمی‌کنم که این حیوان شکار می‌شود تا از آن مواد آرایشی ساخته شود!

۳۵- «دوستم کارگاه کوچکی را همراه با سختی فراوان ساخت تا تجربه‌های خود را در آنجا جاری سازد!»:

۱) بنى صديقي مصنعاً صغيراً بالصعوبات الكثيرة ليُجري هناك التجارب!

۲) إنْ صديقي صنع المصنع الصغير بصعوبة شديدة لينقل هناك تجاربه!

۳) إنْ صديقي بنى مصنعاً صغيراً بالصعوبة الكثيرة ليُجري هناك تجاربه!

۴) صنع صديقي بصعوبة كثيرة مصنعاً صغيراً لينتشر تجاربه هناك!

■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٣٦ - ٤٢) بما يناسب النص:

إن الإسلام يحارب الفقر و يعذ بأجر كبير للذين يكسبون حلالاً، و يدعو إلى أن يعمل كل فرد ليكسب ما يُدِيرُ به شؤون حياته و حياة من يكفلهم. لقد أحبَّ الرسول(ص) العمل و شجَّع أصحابه عليه و إن كان بسيطاً، و لا يمتنع نفسه عن عمل مهما كان قليل الشأن. وصف النبي اليد التي تعطي بأنها يد علية و ذمَّ اليد التي تعتمد على عطایا الآخرين و وصفها بالسلفي. للعمل ثمرات مختلفة، العمل هو القيام بالمهمة التي من أجلها خلقنا الله تعالى، إله يُشغل النفس عن الحرام و هو سبب في التقدُّم الحضاري و العمراني.

قد نهى الإسلام عن كسب المال من الحرام كالسرقة و الربا، كذلك فإن الإسلام يأمر بالإنفاق في وجوهه المشروعة، كمُساعدة الأقارب. إن العمل له في ديننا ما ليس له في أي دين آخر، و لم يذكر الإيمان إلا مقروراً بالعمل الصالح.

٣٦- عين الخطأ حسب النص:

- ١) الكسب الحلال من أحب الأعمال عند الله تعالى!
- ٢) المؤمن الذي يكسب حلالاً فسيجزيه الله أجراً كبيراً!
- ٣) كان أصحاب النبي يقومون بأعمال بسيطة في حياتهم!
- ٤) لا ينهي الإسلام عن كسب المال من العمل مهما كان قليل الشأن!

٣٧- «من ثمرات العمل في الإسلام:»؛ عين الخطأ:

- ١) تقدم المرأة و المجتمع في المجالات المختلفة!
- ٢) الإنكاء على النفس و القدرات النفسية!
- ٣) الامتناع عن قبول مساعدة الآخرين!
- ٤) إشغال النفس عن الحرام!

٣٨- عين ما لم يذكر في النص:

- ١) إن الله تعالى قد عظم شأن العمل!
- ٢) عمل المؤمن في حياته عالمة الإيمان الحقيقي!
- ٣) قد شجَّع المسلمين على العمل و البحث عن الرزق!
- ٤) حسب نظرة الإسلام إنفاق الأموال أهم من الكسب الحلال!

٣٩- عين العنوان المناسب للنص:

- ٢) فضل العمل في الإسلام!
- ٤) مكانة الإنفاق في التعاليم الإسلامية!
- ١) العمل مرآة أخلاق المرأة!
- ٣) العمل محرك نجاح الأفراد و الأمم!

■ عين الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (٤٠ - ٤٢)

٤٠- «مساعدة»:

- ١) اسم - مؤنث - مصدر (فعله المضارع: يُساعد؛ و اسم فاعله: ساعد)
- ٢) مصدر (ماضيه: ساعد؛ مضارعه: يُساعد؛ حروف الأصلية: س ع د)
- ٣) اسم - مفرد مؤنث - مصدر (على وزن: مفاغلة) / مجرور بحرف جاز
- ٤) مصدر، له ثلاثة حروف أصلية و حرف زائد / مجرور بحرف الجر؛ كمساعدة: جاز و مجرور

٤١- «**كسب**»:

- ١) مضارع (معادل للمضارع الالتزامي في الفارسية) - المفرد
- ٢) للمذكر - مصدره: «**كسب**» - معلوم / فعل و فاعل؛ مفعوله: « ما »
- ٣) للمذكر - مادته أو حروفه الأصلية: ك س ب؛ ليس له حرف زائد - معلوم
- ٤) صيغته للمفرد المذكر الغائب - مصدره: « اكتساب » / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية

٤٢- «**يشغل**»:

- ١) فعل مضارع - للغائب - معلوم / فعل و فاعل ، مفعوله: النفس
 - ٢) للمذكر - له ثلاثة حروف أصلية: ش غ ل و حرف زائد واحد / الجملة فعلية
 - ٣) للمفرد المذكر - مصدره: « إشغال » على وزن: إفعال - معلوم / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية
 - ٤) مضارع - ماضيه: أشعل؛ أمره: أشغل؛ له حرف زائد واحد (= مزيد ثالثي) / فعل و فاعله « النفس »
- عين المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٤٣ - ٥٠)

٤٣- عين **الخطأ** في ضبط حركات الحروف:

- ١) التَّلُّ مِنْطَقَةً مُرْتَقِعَةً فَوْقَ سَطْحِ الْأَرْضِ، أَصْغَرُ مِنَ الْجَبَلِ!
- ٢) نُوبِلِ إِخْرَاجَ فِي الْمُخْتَبِرِ الْدِيَنَامِيَّتِ الَّذِي أَفْبَلَتْ عَلَيْهِ شَرِكَاتُ الْقُوَّاتِ الْمُسَلَّحَةِ!
- ٣) كَانَ الْمُشَتَّرِي مُنْتَرِدًا فِي شَرَاءِ الْبَضَائِعِ وَلَكِنَّ الْبَائِعَ عَازِمٌ عَلَى بَيْعِهَا!
- ٤) بَيْتَتْ مُؤَسَّسَةً لِمَنْحِ الْجَوَازِ لِلْمُخْتَرِعِينَ فِي مَجَالِ الْإِعْمَارِ وَالْبَنَاءِ!

٤٤- عين **الخطأ** في توضيح المفردات:

- ١) تجارب: مجموعة ما يُعمل في المختبر للحصول على نتيجة!
- ٢) خيبة الأمل: ما يصاب الإنسان به بعد الفشل غالباً!
- ٣) أفاد: استخدم شيئاً و استقاد منه في أمره!
- ٤) الدّوّوب: الذي يكون في عمله مجدّاً و نشيطاً جداً!

٤٥- عين **الخطأ** عما تحته خطٌ:

- ١) يزعم الإنسان بأنه جرم صغير! (جمع) ← جائم
- ٢) لامصيبة أعظم من الجهل! (متراافق) ← ما من مصيبة
- ٣) سهلت مادة الديناميت الإعمار و البناء! (متضاد) ← صعبت
- ٤) أقبل رؤساء شركات البناء على شراء الديناميت! (مفرد) ← رئيس

٤٦- عین الصحيح للفراغ (حسب المعنى) «عندما يفقد الشخص الأمل و يتحسر على الماضي، يقول:.....»:

١) ليتني لم أتكاسل و اجتهدت كأصدقائي!

٢) إن الإنسان يحقق هدفاً بجهد كبير، ليتي أستطيع ذلك!

٣) لم أرج أبداً المستقبل، ربما كان الكثيرون مثلي!

٤) كان حياتي ليلة مظلمة، لكن على المحاولة!

٤٧- عین ما ليس فيه الحال:

١) كنت أفكّر في نفسي كيف أقرأ دروسى و أنا مشتاق إليها!

٢) شاهدت المصلين الخاسعين في المسجد ساجدين لله تعالى!

٣) أدب المعلم بكلام لين طالباً ضاحكاً في الصاف!

٤) يا غافر الذنوب إغفر لنا و ارحمنا و أنت خير الراحمين!

٤٨- عین «مُحَدّ» حالاً:

١) ليتني أصبحت مُحَدّاً في أداء واجباتي المدرسية كلها!

٢) إن يعمل العامل مُحَدّاً فسيتحقق بالتأكيد تقدماً كبيراً في عمله!

٣) إذا رأيتم مهندساً مُحَدّاً في المصنع، تحصلون منه طاقة ايجابية!

٤) تمنح جائزة نوبل إلى الباحث و هو مُحَدّ و أهل لذلك!

٤٩- عین الخطأ عن الحال:

١) أقوى الناس من يعفو عن عدوه المغلوب مقتداً! (اسم فاعل له حرفاً زائداً)

٢) لقد بعث الله أنبياءه بين أقوامهم مبشرين! (اسم فاعل من باب تفعيل)

٣) وصلنا إلى المطار متأخرين و فقدنا الطائرة! (اسم فاعل من باب تفعيل)

٤) اهتمَّ الفرد منذ صغره بهذه المادة مُشتاقاً! (اسم فاعل من باب تفعيل)

٥٠- عین عبارة ليس فيها ما يبين «الشك أو الظن»:

١) قد يستطيع البشر يوماً أن يدرك زمان الرِّزْلَال قبل حدوثه!

٢) كان الجبال أعمدة تثبت السماء أو كثُرِقِ ثُوصلنا إليها!

٣) لعل بعض العلوم التي نتعلّمها في المدرسة لا فائدة لها!

٤) كان رضي والدي يكون في ابعادٍ عن الرياضة!

۱۷ دقیقه

دانش آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سوال‌های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

دین و زندگی ۳

کل مباحث نیمسال اول

درس ۱ تا پایان درس ۷

صفحه ۲ تا صفحه ۹۰

۵۱- سرچشمۀ بندگی چیست و نمود آن در کدام عبارت متجلی شده است؟

۱) فقر - «اللهم لا تكلني الى نفسى طرفة عين ابداً»

۲) آگاهی - «اللهم لا تكلني الى نفسى طرفة عين ابداً»

۳) فقر - «ما رأيت شيئاً الا ورأيت الله قبله وبعده و معه»

۴) آگاهی - «ما رأيت شيئاً الا ورأيت الله قبله وبعده و معه»

۵۲- کدام موضع از عبارت قرآنی «کل يوم هو في شأن» مستفاد می‌گردد؟

۱) درخواست دائمی مخلوقات عالم برای کسب فیض از خداوند متعال، زمینه‌ساز آن است که خداوند هر لحظه دست‌اندرکار امری است.

۲) پدیده بودن مخلوقات جهان نشان‌دهنده نقص وجودی و ذاتی آن‌ها نیست.

۳) محیط بودن حق تعالی به همه موجودات عالم نشان‌گر آن است که چیستی خداوند در ذهن ما نمی‌گنجد.

۴) فقر ذاتی و کامل همه مخلوقات معلول اولی به تصرف بودن حق تعالی در تمام امور هستی است.

۵۳- تفاوت بنیادین رابطه «ساعت‌ساز با ساعت» و «خدا با جهان» کدام است؟

۱) ساعت در بقا نیازمند ساعت‌ساز نیست.

۲) جهان در بقا وابسته به خداست.

۳) خدا به جهان وجود داده است.

۴) ساعت‌ساز به ساعت نظم و وجود داده است.

۵۴- کدام بیت می‌تواند تمثیلی گویا از نیازمندی پدیده‌ها برای موجود شدن به پدیدآورنده باشد؟

۱) دلی کر معرفت نور و صفا دید

۲) خشک ابری که بود ز آب تهی

۳) ما چو ناییم و نوا در ما ز توست

۴) به هرجا بنگرم کوه و در و دشت

۵۵- علت اصلی برداشت نابهای آن صحابی امام علی (ع) مینی بر این که «ما هیچ اختیاری در تعیین سرنوشت خود نداریم» چه تفکری بود؟

۱) توحید در ریوبیت به این معناست که موجودات و مخصوصاً انسان قدرت تدبیر ندارند.

۲) حرکت و تغییر مکان و تصمیم‌گیری براساس دستور عقل بی‌فایده است.

۳) هر قضایی از تقدیر خاص خود حاصل می‌شود.

۴) اعتقاد به قضا و قدر نه تنها مانع تحرك نیست، بلکه عامل آن نیز می‌باشد.

۵۶- مطابق آیات مبارکه سوره رعد، چرا نباید غیر خدا را به عنوان ولی، رب و معبد عالم در نظر گرفت؟

۱) «أَرَأَيْتَ مِنْ أَتَّخَذَ الْهَهَةَ هَوَاهُ»

۲) «قل الله خالق كل شيء»

۳) «فُلْ أَغِيرَ اللَّهُ أَبْغَى رَبَّاً»

۵۷- در صورت فرض چندین خالق جهان، اگر همه خدایان کمالاتی مشابه یکدیگر داشته باشند، چه پیامدی به دنبال خواهد داشت و کدام عبارت قرآنی هم مفهوم با آیه «الله خالق كل شيء» است؟

۱) خدایانی عین همدیگر خواهیم داشت. - «الله نور السماوات والارض»

۲) خدایانی متعدد خواهیم داشت. - «هو الواحد القهار»

۳) خدایانی عین همدیگر خواهیم داشت. - «و هو رب كل شيء»

۴) خدایانی متعدد خواهیم داشت. - «و هو رب كل شيء»

۵۸-اگر بخواهیم مرتبه توحیدی دعای امیرالمؤمنین علی (ع): «پس مرا همان گونه قرار ده که تو دوست داری» را با مستندات قرآنی بیان کنیم، کدام گزینه انتخاب بهتری است؟

(۱) «ما لهم من دونه من ولی و لا يشرك فى حكمه احداً» - «کل یوم هو فی شأن»

(۲) «قل اغیر الله أبغى ربا و هو رب كل شيء» - «کل یوم هو فی شأن»

(۳) «کل یوم هو فی شأن» - «الله خالق كل شيء»

(۴) «ما لهم من دونه من ولی و لا يشرك فى حكمه احداً» - «وَلَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ»

۵۹-اگر بگوییم: «خداؤند، بزرگی است که همه نیازمندان به سوی او روی می‌آورند». مفهوم کدام آیه شریفه را تبیین کرده‌ایم؟

(۱) «وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ»

(۲) «أَلَمْ يَكُنْ لَهُ كَفُواً أَحَدٌ»

(۳) «أَلَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ»

۶۰-منظور قرآن کریم هنگامی که غیرقابل دفاع بودن را به صورت استفهام انکاری مطرح می‌کند، چه افرادی است و این افراد چه خصوصیتی دارند؟

(۱) کسانی که با تردید خدا را می‌پرسند و تنها هنگام وسعت و آسودگی - خسaran آشکار دنیوی و اخروی

(۲) کسانی که با تردید خدا را می‌پرسند و تنها هنگام وسعت و آسودگی - درونی ناپایدار و ناآرام

(۳) هوا نفسم خود را معبد خویش قرار داده‌اند. - درونی ناپایدار و ناآرام

(۴) هوا نفسم خود را معبد خویش قرار داده‌اند. - خسaran آشکار دنیوی و اخروی

۶۱-کدام عبارت شریفه، عبودیت کسانی را که زیان دنیوی و اخروی را انتخاب کرده‌اند، بیان می‌کند و این گروه در صورت مواجهه با فتنه‌ها چه تصمیمی می‌گیرند؟

(۱) «علی حرف» - «انقلب على وجهه»

(۲) «تلقون اليهم» - «قد كفروا بما جائكم»

(۳) «تلقون اليهم» - «قد كفروا بما جائكم»

۶۲-موضوعات مطرح شده در برابر عبارات، در کدام موارد به درستی آمدہ‌اند؟

الف) تفرقه و تضاد فراغیر می‌شود و امکان رشد و تعالی از بین می‌رود. ← نتیجه شرک عملی اجتماعی

ب) شما در برابر همه سرزمین‌ها و چهاریایان مسئولید. ← توحید عملی اجتماعی

ج) هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد، زمینه زندگی موحدانه آسان‌تر می‌گردد. ← رابطه دو سویه توحید عملی فردی و اجتماعی

د) انسان در پی کسب رضایت قدرت‌های مادی و طاغوت‌ها برآید. ← شرک عملی اجتماعی

(۱) الف، د (۲) ب، ۵ (۳) الف، ج

۶۳-به ترتیب «اگر عمل را به همان صورت که خداوند خواسته انجام دهیم» و «قصد خود را کسب رضای او قرار دهیم»، به کدام جزء از عمل جامه حقیقت پوشانده‌ایم؟

(۱) اخلاص - حسن فعلی

(۲) معرفت - اخلاص

(۳) حسن فعلی - حسن فاعلی

(۴) حسن فاعلی - معرفت

۶۴-کدام برداشت‌ها از آیه مبارکه «أَن تَقُومُوا لَهُ مُثْنَى وَ فَرَادِي» به درستی بیان شده است؟

الف) اخلاص شرط قبولی تمامی اعمال است.

ب) تنها پندی که خدا از پیامبر می‌خواهد به مردم بدهد.

ج) عهدی که خداوند با بشر بسته است.

د) توحید عملی نتیجه توحید ربویت است.

(۱) الف، ب (۲) الف، ج (۳) ب، ج (۴) ب، د

۶۵-از تأمل در بیت نفر و بدیع حافظ شیرازی: «برو این دام بر مرغی دگر نه / که عنقا را بلند است آشیانه» کدام آیه نورانی در ذهن تداعی می‌شود؟

(۱) «ان تَقُومُوا لَهُ مُثْنَى وَ فَرَادِي»

(۲) «اللَّمَّا عَاهَدَ إِلَيْكُمْ يَا بْنَيَ آدَمْ...»

(۳) «ان اَعْبُدُنِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ»

۶۶-به ترتیب، «تقویت محبت خداوند در قلب مؤمن» و «آزمایش اخلاص» با کدام راه تقویت اخلاص میسر می‌شود؟

- (۱) افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند - دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات
- (۲) راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او - دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات
- (۳) راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او - نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان
- (۴) افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند - نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان

۶۷-خداوند در قرآن کریم کدام یک از میوه‌های درخت اخلاص را برای حضرت لقمان بیان کرده است و آنگاه که موفقیت در مرحله‌ای سبب ورود به مرحله‌ای برتر می‌شود، بیانگر کدام سنت الهی است؟

- (۱) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان - امداد عام
- (۲) دستیابی به درجاتی از حکمت - ابتلاء
- (۳) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان - امداد عام
- (۴) دستیابی به درجاتی از حکمت - امداد عام

۶۸-اگر بگوییم: «مخلوقات عالم تکوین وابسته به قضای الهی‌اند.» کدامیک را باید مدنظر داشته باشیم؟

- (۱) علم و حکمت الهی سرچشمه و خاستگاه اراده و خواست الهی و اجرا و پیاده کردن است.
- (۲) نقشه جهان با همه مخلوقات عالم و ریزه کاری‌ها و قوانین آن، همه از آن خداوند است.
- (۳) خداوند با علم خویش اندازه، حدود و ویژگی‌های مخلوقات را تعیین می‌کند.
- (۴) ایجاد شدن جهان خلقت با حکم و فرمان الهی انجام می‌پذیرد.

۶۹-آیه شریفه «ذلک بما قدمت ایدیکم و ان الله ليس بظلام للعبيد» ناظر بر کدامیک از مفاهیم زیر است؟

- (۱) دریغ و ازرم و تحقیق کار ناشی از تصمیم عاقلانه خود
- (۲) پذیرش عاقب کار و عمل و مسئولیت‌پذیری ناشی از وجود اختیار در خود
- (۳) اذعان و تصریح به اختیار محدودی که به صورت طبیعی انجام می‌شود.
- (۴) جوانب امور را سنجیدن و میان چندین راه و چندین کار یکی را برگزیدن

۷۰-«سنگش جوانب» نشانه آشکاری برای تحقق مفهوم مندرج در کدام آیه شریفه است؟

- (۱) «الْمَعْهُدُ إِلَيْكُمْ يَا بْنَى آدَمَ أَنْ ...»
- (۲) «وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى ...»
- (۳) «قَدْ جَاءَكُمْ بِصَائِرٍ مِّنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ ...»
- (۴) «مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ امثالِهَا ...»

۷۱-کدام سنت الهی از استناد به عبارت قرآنی «مِنْ حِيثُ لَا يَعْلَمُونَ» قابل توصیف است؟

- (۱) سنتی همیشگی که شامل همه انسان‌ها در همه دوران‌ها می‌شود و هر انسانی چه مؤمن و چه کافر همواره درگیر آن است.
- (۲) سنتی که با مهلت و نعمت با اختیار خودشان به صورت بلای الهی جلوه‌گر شده و باعث سنگین شدن بار گناهان می‌شود.
- (۳) سنتی که شامل حال کسانی است که در راه حق قدم می‌گذارند و سعادت اخروی و رضایت پروردگار را هدف خود قرار می‌دهند.
- (۴) سنتی که انسان در همان مسیری که انتخاب کرده است، به پیش رو و باطن خود را آشکار کند.

۷۲-مطابق با آیات قرآن، مواد محتاطی خداوند متعال چیست و کدام نگرش در مورد این سنت الهی احتیاج به اصلاح دارد؟

- (۱) «مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ» - «وَهُمْ لَا يَظْلَمُونَ»
- (۲) «بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ» - «وَهُمْ لَا يَظْلَمُونَ»
- (۳) «مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ» - «وَهُمْ لَا يَفْتَنُونَ»
- (۴) «بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ» - «وَهُمْ لَا يَفْتَنُونَ»

۷۳-کدام آیه شریفه، ترجمان دیگری از این آیات است که: «کسانی که زندگی دنیا و تجملات آن را بخواهند، حاصل کارهایشان را در همین دنیا به آنان می‌دهیم و کم و کاستی نخواهند دید...»؟

- (۱) «وَالَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدِرُ جَهَنَّمَ ...»
- (۲) «مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ امثالِهَا وَ...»
- (۳) «كَلَّا نَمْدَهُؤَلَاءِ وَهُؤَلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَ...»
- (۴) «وَلَوْ انَّ أَهْلَ الْقَرْيَةِ آمَنُوا وَاتَّقُوا لِفَتْحِنَا ...»

۷۴-کدام مورد تجلی تقدیر الهی، زمینه‌ساز حرکت و پویایی انسان و به کارگیری اراده و اختیار انسان است و براساس آیات قرآن چه کسانی در معرض امتحان و آزمایش الهی قرار می‌گیرند؟

- (۱) قوانین حاکم بر زندگی انسان‌ها - همه انسان‌ها
- (۲) قوانین حاکم بر زندگی انسان‌ها - همه مؤمنان

۷۵-تمامی انسان‌ها مشمول کدام سنت الهی در همه احوال می‌شوند و کدام آیه شریفه مبنی این سنت است؟

- (۱) ابتلاء - «وَالَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدِرُ جَهَنَّمَ...»
- (۲) ابتلاء - «كُلُّ نَفْسٍ ذَاقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكِمْ...»

زبان انگلیسی ۳

دانش آموزان گرامی در صورتی که شما زبان غیر انگلیسی (فرانسه یا آلمانی) آزمون می دهید، سوال های مربوط به خود را (در صورت حضوری بودن) از مسئولین حوزه و در صورت غیر حضوری بودن از سایت کانون دریافت کنید.

۲۰ دقیقه**كل مباحث نیمسال اول**

درس ۱ و ۲

صفحه ۱۵ تا صفحه ۵۹

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

76- What you will be able to do at the end of the course depends on how much time you spend on doing your assignments, ...?

1) won't you	2) don't you
3) doesn't it	4) won't it

77- I think the young man in the blue shirt ... visiting the museum is a tourist from Germany.

1) which is	2) which
3) who is	4) who

78- Although no cure for AIDS ..., doctors are able to help the seriously-ill patients experience less pain.

1) has found	2) has been found
3) have been found	4) have found

79- I left a message for my friend and asked him to call me as soon as possible, ... my call.

1) but he didn't return	2) who wasn't returned
3) and he wasn't retuned	4) which didn't return

80- Results from a 2013 study support the idea that loving children ... improves their lifelong health and wellness.

1) repeatedly	2) immorally
3) unnecessarily	4) unconditionally

81- I do not know what I'd have done without Mary when I was ill—she is an absolute

1) symbol	2) treasure
3) inspiration	4) instance

82- Because some students tend to ... while texting, it is harder for them to get back in the habit of writing sentences complete.

1) introduce	2) expand
3) communicate	4) abbreviate

83- To tell the truth, I don't agree with my mother in this case, but I respect her for sticking to her

1) principles	2) guidelines
3) recommendations	4) collections

84- Yesterday, the police officer gave me directions to the hospital, but they were so ... that I got lost.

1) purposeful	2) comprehensible
3) complicated	4) systematic

85- At first, Salim did not believe in his abilities, and he thought he was a/an ... man who was no different from anyone else.

1) distinguished	2) ordinary
3) peaceful	4) dedicated

86-To help the elderly have a better social life and to prevent their isolation and loneliness, we ... social events to bring them together.

1) reply	2) arrange
3) regard	4) respect

87-Since caffeine can cause dehydration and other health problems, most physicians agree that the consumption of foods and drinks ... caffeine should be limited.

1) considering	2) confirming
3) combining	4) containing

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

A man named Christopher Sholes, the inventor of the typewriter, came up with a keyboard in the 1860s. Sholes first placed the letters in alphabetical ... (88)... on his typewriter. But he found there was a problem. The letters were on typebars—also called keys—and some of these keys crashed into one another. This happened when letters ... (89)... in words, like “s” and “l”, were near each other on the keyboard.

Sholes tried to ... (90)... a way to keep the keys from hitting one another. He made a list of letters ... (91)... used together in English, like “s” and “l”, or “q” and “u”. He then rearranged these letters so they would be on opposite sides of the keyboard. This keyboard became known as QWERTY. People have come up with alternative keyboard patterns, but so far, none has gained much popularity. It does not appear that it ... (92)... any time soon by a faster, more efficient keyboard.

88- 1) issue	2) order	3) entry	4) origin
89- 1) that often come together		2) that they often come together	
3) which comes often together		4) which they together often come	
90- 1) figure out	2) stand for	3) look up	4) jump into
91- 1) effectively	2) suddenly	3) accidentally	4) commonly
92- 1) is going to replace		2) has replaced	
3) is going to be replaced		4) has been replaced	

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSEGE 1:

Last summer, over 12,000 fans were at Wembley Stadium in London, shouting and cheering. Thousands more were watching online. But this wasn't a football, basketball or tennis match. It was esports, or competitive computer gaming. Millions of people in the UK play games for fun. Some of them have become professional gamers, playing games as their full-time job. It's not easy to be a professional gamer, though. They practice for ten or more hours a day, five or six days a week. They do exercises like typing something and trying to type it faster and faster. They also study videos of other players and plan ways to beat them.

But are esports really sports? Are players athletes? Some say no. Esports players don't need to run, jump, throw or do big physical actions. At the moment, the UK government classifies esports as kinds of games, not as sports. But others say yes: esports are sports. Players do need some physical skills, especially hand-eye coordination, reflexes, accuracy and timing. If darts, snooker and shooting are classified as sports, then perhaps esports should be too. In fact, the governments of China and South Korea do classify esports as sports, and they will be an official medal sport in the Asian Games starting from 2022.

For many esports fans and players, though, the most important thing is that esports are growing in popularity and importance. If they are not as prominent as sports at the moment, they absolutely will be in the near future.

93- Which of the following has been defined in the passage?

- 1) medal sport (paragraph 2)
- 2) hand-eye coordination (paragraph 2)
- 3) full-time job (paragraph 1)
- 4) esports (paragraph 1)

94- It can be inferred from paragraph 2 that those who say esports are sports argue that

- 1) although esports need no physical activity, hand-eye coordination is needed and therefore they should be considered as sports
- 2) darts, snooker, and shooting are not sports either because accuracy, timing, and hand-eye coordination is not very important in them
- 3) since esports need the same skills as sports like darts or shooting, they should be classified as sports as well
- 4) because the governments of China and South Korea classify esports as sports, they should be classified as sports all around the world

95- Which of the following best describes the author's attitude towards the future of esports?

1) Hopeful	2) Uncertain
3) Worried	4) Amazed

96- The underlined word “prominent” in paragraph 3 is closest in meaning to

1) dangerous	2) confusing
3) fortunate	4) important

PASSEGE 2:

Indeed, one of the most critical branches of oceanography today is known as biological oceanography. It is the study of the ocean's plants and animals and their interactions with the marine environment. But oceanography is not just about study and research. It is also about using that information to help leaders make smart choices about policies that affect ocean health. Lessons learned through oceanography affect the ways humans use the sea for transportation, food, energy, water, and much more.

Of course, oceanography covers more than the living organisms in the sea. A branch of oceanography called geological oceanography focuses on the formation of the seafloor and how it changes over time. Geological oceanographers are starting to use special GPS technology to map the seafloor and other underwater features. This research can provide critical information such as seismic activity. This information could lead to more accurate earthquake and tsunami prediction.

In addition to biological and geological oceanography, there are two other main branches of sea science. One is physical oceanography, the study of the relationships between the seafloor, the coastline, and the atmosphere. The other is chemical oceanography, the study of the chemical composition of seawater and how it is affected by weather, human activities, and other factors.

97- The passage is primarily concerned with which of the following questions?

- 1) Why is it that biological oceanography is one of the most critical branches of oceanography today?
- 2) What are the main differences between biological and geological oceanography?
- 3) How does oceanography apply chemistry, geology, meteorology, and biology to the study of the ocean?
- 4) What are the different branches of oceanography and their included subjects?

98- According to the passage, which of the following subjects is studied in geological oceanography?

- 1) The relationship between the coastline and the atmosphere
- 2) The way the ocean's plants and animals influence the marine environment
- 3) The formation of the seafloor and the way it is influenced by time
- 4) The study of the ways humans use the oceans for transportation

99- It can be logically inferred from the passage that

- 1) the technology used by geological oceanographers has existed for centuries
- 2) nowadays, the role of oceanographers is not as important as it used to be
- 3) the information provided by biological oceanographers is totally useless to leaders
- 4) seismic activity could help scientists predict tsunamis and earthquakes

100- The underlined phrase “the other” in paragraph 3 refers to

- 1) one of the main branches of sea science
- 2) the atmosphere
- 3) physical oceanography
- 4) the chemical composition of seawater

صبح جمعه

۱۴۰۰/۱۰/۲۴

زمان شروع آزمون اختصاصی: ۹:۳۰

زمان پایان آزمون اختصاصی: ۱۱:۴۵

آزمون ۱۴۰۰ دی ماه

آزمون اختصاصی

گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	فلسفه	جامعه‌شناسی	تاریخ	عربی زبان قرآن	علوم و فنون ادبی	ریاضی	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟	این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید.
							۱	۴۰۰۰
							۲	۴۷۵۰
							۳	۵۵۰۰
							۴	۶۲۵۰
							۵	۷۰۰۰
							۶	
							۷	
							۸	
							۹	
							۱۰	

شمارنده:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخ‌گویی: ۱۳۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۴۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۵
۲	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۱۱۱	۱۳۰	۲۰
	علوم و فنون ادبی (۳) - سوال‌های آشنا	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	
۴	عربی، زبان قرآن (۳)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۲۰
	عربی، زبان قرآن (۳) - سوال‌های آشنا	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	
۶	تاریخ (۳)	۲۰	۱۶۱	۱۸۰	۳۰
	جغرافیا (۳)	۲۰	۱۸۱	۲۰۰	
۸	جامعه‌شناسی (۳)	۲۰	۲۰۰	۲۲۰	۲۰
۹	فلسفه دوازدهم	۲۰	۲۲۱	۲۴۰	۲۰

آمار و احتمال
الگوهای خطی
(مدل‌سازی و دنباله)
صفحه‌های (۱۵۶)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۱۰۱- تحلیل داده‌ها و ارائه نتایج در گام ... از چرخه آمار و پس از گام ... اتفاق می‌افتد.

۲) چهارم - بیان مسئله

۱) چهارم - گردآوری و سازماندهی داده‌ها

۴) سوم - بحث و نتیجه‌گیری

۳) پنجم - طرح و برنامه‌ریزی

۱۰۲- در هر کدام از موارد زیر، اجرای نادرست کدامیک از گام‌های حل مسئله در علم آمار به ترتیب رخ داده است؟

الف) ارائه نتایج آماری فقط براساس توصیف داده‌های کمی با استفاده از معیار پراکندگی

ب) تعمیم نتایج به دست آمده به تمام جوامع آماری

ج) اندازه‌گیری دمای شهرها با معیارهای متفاوت

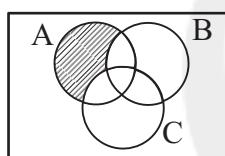
۲) تحلیل داده‌ها، تفسیر نتایج، طرح و برنامه‌ریزی

۱) تحلیل داده‌ها، تفسیر نتایج، گردآوری داده‌ها

۴) تفسیر نتایج، تحلیل آماری، طرح و برنامه‌ریزی

۳) تفسیر نتایج، تحلیل آماری، گردآوری داده‌ها

۱۰۳- اگر A و B و C سه پیشامد از فضای نمونه S باشند، کدام گزینه پیشامد قسمت هاشورخورده را در شکل زیر به درستی نشان نمی‌دهد؟

$$A - (B \cup C) \quad (1)$$

$$(A - B) \cap (A - C) \quad (2)$$

$$(A - B) - (A \cap C) \quad (3)$$

$$A - (B \cap C) \quad (4)$$

۱۰۴- با حروف کلمه «TAPESH» چند رمز عبور ۴ حرفی با حروف متمایز می‌توان ساخت که حرف S در هر رمز باشد؟

۲۴۰ (۴)

۲۵۰ (۳)

۲۶۰ (۲)

۲۷۰ (۱)

۱۰۵- با ارقام ۶ و ۵ و ۴ و ۳ و ۲ و ۱ و ۰ چند عدد سه رقمی می‌توان ساخت که در آن‌ها هم رقم زوج و هم رقم فرد وجود داشته باشد؟

۲۵۲ (۴)

۲۱۹ (۳)

۲۰۳ (۲)

۱۵۶ (۱)

۱۰۶- یک کتاب ریاضی و یک کتاب اقتصاد را به همراه ۸ کتاب دیگر در یک ردیف به چند طریق می‌توان کنار هم قرار داد به‌طوری که بین کتاب ریاضی و اقتصاد دقیقاً یک کتاب قرار بگیرد؟

۸×۲!×۸! (۴)

۱۰!×۲! (۳)

۲!×۸! (۲)

۸! (۱)

۱۰۷- از بین ۵ دانش‌آموز تجربی، ۴ دانش‌آموز انسانی و ۲ دانش‌آموز ریاضی به چند طریق می‌توان ۴ نفر را انتخاب کرد به‌طوری که ۴ نفر انتخاب شده همگی از یک رشته نباشند؟

۳۳۰ (۴)

۳۲۴ (۳)

۳۲۰ (۲)

۳۱۸ (۱)

محل انجام محاسبات

۱۰۸- در یک ساختمان ۵ زوج زندگی می‌کنند. می‌خواهیم یک گروه ۵ نفره را انتخاب کنیم بهطوری که دقیقاً یک زوج در این گروه ۵ نفره باشد. به چند

طریق می‌توان این کار را انجام داد؟

(۱۶۰) ۴

(۸۰) ۳

(۳۲) ۲

(۴۰) ۱

۱۰۹- ۵ پرچم مختلف را به ۵ میله پرچم نصب کرده‌ایم و روی میله‌ها شماره‌های ۱ تا ۵ را حک کرده‌ایم، چنانچه این پرچم‌ها به تصادف کنار یکدیگر قرار گیرند، احتمال آنکه میله پرچم‌ها با شماره‌های زوج در مکان‌های زوج باشند، کدام است؟

(۰/۴) ۴

(۰/۳) ۳

(۰/۲) ۲

(۰/۱) ۱

۱۱۰- هر یک از ارقام ۸ و ۷ و ۶ و ۵ و ۴ و ۳ را روی ۶ کارت یکسان نوشته‌ایم. به تصادف دو کارت را برمی‌داریم. احتمال اینکه عدد روی هر دو کارت فرد باشد، کدام است؟

 $\frac{1}{6}$ ۴ $\frac{1}{5}$ ۳ $\frac{1}{4}$ ۲ $\frac{4}{15}$ ۱

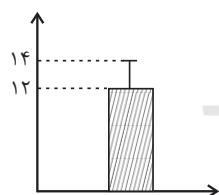
۱۱۱- احتمال اینکه فردا هوا آلوده باشد $\frac{۳}{۴}$ کمتر از احتمال این است که فردا هوا آلوده نباشد. با چه احتمالی فردا هوا آلوده است؟

 $\frac{۳}{۱۰}$ ۴ $\frac{۱}{۱۲}$ ۳ $\frac{۱}{۸}$ ۲ $\frac{۱}{۴}$ ۱

۱۱۲- از کیسه‌ای دارای ۳ مهره آبی، ۴ مهره قرمز و ۵ مهره سیاه به تصادف ۳ مهره انتخاب می‌کنیم. چه قدر احتمال دارد هیچ دو مهره‌ای از سه مهره همنگ نباشند؟

 $\frac{۶}{۱۱}$ ۴ $\frac{۶}{۵۵}$ ۳ $\frac{۳}{۱۱}$ ۲ $\frac{۳}{۵۵}$ ۱

۱۱۳- تمام داده‌های مربوط به شکل مقابل را در عدد ۲ ضرب می‌کنیم، مجموع مقادیر انحراف معیار و میانگین جدید کدام است؟

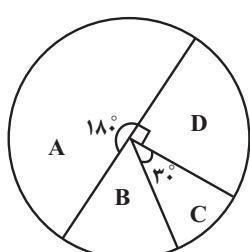
(۳۸) ۱

(۳۴) ۲

(۴۰) ۳

(۲۸) ۴

۱۱۴- نمودار دایره‌ای مربوط به دانش‌آموزان طرفدار تیم‌های A، B، C و D در یک مدرسه به صورت زیر است. چند نفر از دانش‌آموزان این مدرسه طرفدار تیم D هستند؟ (فراوانی A: $1:7x+4$ و فراوانی B: $2x+4$)

(۳۰) ۱

(۳۶) ۲

(۴۵) ۳

(۶۰) ۴

محل انجام محاسبات

۱۱۵- اگر جمله چهارم دنباله $a_n = \frac{nk - 3}{n+6}$ باشد، مقدار جمله شانزدهم این دنباله کدام است؟

(۱) $\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{1}{5}$ (۳) $\frac{13}{15}$ (۴) $\frac{12}{11}$

۱۱۶- در یک دنباله با رابطه بازگشتی $a_{n+1} = \frac{2}{a_n} - 3n$ با فرض $a_0 = 100$ ، مقدار جمله نوزدهم کدام است؟

(۱) $\frac{3}{171}$ (۲) $\frac{2}{157}$

(۳) ۱۱۰

(۴) ۱۲۰

۱۱۷- اگر چهار نقطه ابتدایی مربوط به چهار جمله اول دنباله $a_n = \begin{cases} 4 & , n=2,3,5,8 \\ 3 & , n=1,4,6,7 \end{cases}$ را در نمودار مختصاتی نظیر آن به طور متواالی به هم وصل کنیم، یک چهار ضلعی ایجاد می‌شود. مساحت این چهار ضلعی کدام است؟ (نقاط چهار جمله اول رأس‌های چهارضلعی هستند).

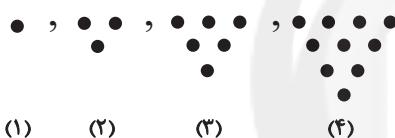
(۱) ۲

(۲) ۱/۵

(۳) ۱

(۴) ۰/۵

۱۱۸- در کدام مرحله از الگوی مقابل، تعداد نقاط برابر ۳۲۴۰ است؟

(۱) ۷۵

(۲) ۷۰

(۳) ۸۰

(۴) ۸۵

۱۱۹- اگر جمله اول دنباله‌ای $a_1 = 1$ و بین جملات، رابطه $a_{n+1} - a_n = 2n + 1$ برقرار باشد، جمله نوزدهم دنباله کدام است؟

(۱) ۳۲۴

(۲) ۴۰۰

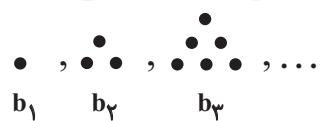
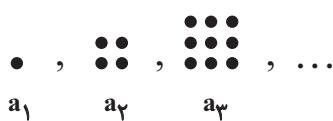
(۳) ۳۶۱

(۴) ۴۴۱

۱۲۰- اگر از مجموع جمله هفتم دنباله فیبوناتچی و جمله هفتم دنباله a_n (در شکل زیر) هفت واحد کم کنیم، به جمله چندم دنباله b_n می‌رسیم؟

مسابت Konkur.in

(الگوهای دنباله‌های a_n و b_n مطابق شکل‌های زیر است).

(۱) نهم

(۲) دهم

(۳) یازدهم

(۴) دوازدهم

فصلهای یکم و دوم
صفحه‌های ۱۵۵

پاسخگویی به سوالهای این درس برای همه دانشآموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۲۱- هر کدام از شخصیت‌های زیر، به ترتیب در چه حیطه‌ای فعالیت داشتند؟

«میرزا آقا تبریزی - نظام‌الاسلام کرمانی - میرزا حبیب اصفهانی - میرزا حسن خان بدیع»

(۱) ترجمه - تحقیقات ادبی و تاریخی - نمایشنامه‌نویسی - رمان‌نویسی

(۲) نمایشنامه‌نویسی - تحقیقات ادبی و تاریخی - ترجمه - رمان‌نویسی

(۳) تحقیقات ادبی و تاریخی - نمایشنامه‌نویسی - رمان‌نویسی - ترجمه

(۴) رمان‌نویسی - ترجمه - تحقیقات ادبی و تاریخی - نمایشنامه‌نویسی

۱۲۲- با توجه به سبک شعر و نثر دوره بیداری، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) برخلاف نثر دوره‌های پیش، عبارت‌های وصفی دور و دراز و لفظپردازی‌های بیجا در نامه‌ها و نوشته‌ها کاهشی آشکار می‌یابد.

(۲) صنایع ادبی از نشر جدا می‌شود و نثر در خدمت بیان خواست و آمال مردم به شکلی پویا ظاهر می‌گردد.

(۳) تنفر از خرافات و قانون و قانون‌مداری از موضوعاتی بودند که فقط در نثر روزنامه‌ای مورد توجه قرار گرفتند.

(۴) مضامین کلی و ذهنی، مسائل اخلاقی، عارفانه‌سرایی و غزل‌گویی که با ساخت فرهنگ و جامعه گذشته‌ما هماهنگ بود، تا حد زیادی کارآیی خود

را از دست داد.

۱۲۳- در کدام بیت «تضاد» و «لفونشر» دیده می‌شود؟

بیا که چشم و دهان تو مست و میگون است

(۱) نه پادشاه منادی زدهست می مخورید

آنست مقامی بزرگ اینست بهای حقیر

(۲) سعدی اگر خون و مال صرف شود در وصال

گر چنان است که در چاه زنخدان تو نیست

(۳) آب حیوان نتوان گفت که در عالم هست

مهر تو در جان من گنج بود در خراب

(۴) لعل تو در چشم من باده بود در قدر

۱۲۴- در کدام بیت «تلمیح» و «پارادوکس» دیده می‌شود؟

به زخم صید مرهم می‌گذارد آب پیکانت

(۱) تمام از پای تا سر مهربانی و وفا ی تو

گفتا نتیجه نفس جان فرزی ماست

(۲) گفتم که عیسی از چه کند زنده مرده را

ناگشته‌فنا دار بقا را نشناسند

(۳) منصور بقا از گذر دار فنا یافت

شیخ صنعن را طرب از عشق ترسا کرداند

(۴) پیر کنعان را قرار از حسن یوسف داده اند

۱۲۵- توضیح مقابل کدام بیت نادرست آمده است؟

از بهر تو گلگون قبا وز بهر من خونین کفن (صوت کوتاه در واژه «دو» بلند تلفظ می‌شود).

(۱) ببرید خیاط ازل دو جامه بر اندام ما

کز سر شط خم کشیم آب طرب سبو سبو (تفطیع واژه «بیا» به شکل U- است).

(۲) فصل بهار شد بیا تا به خم آوریم رو

از پی قتلم لبت به شیر زد انگشت (دو اختیار زبانی در بیت مشهود است).

(۳) خون مرا چشم جادوی تو نمی‌ریخت

تو بیش رمی از من دلسوزخنثه زار (بیت قابلیت دسته‌بندی هجایی

(۴) هر چند که من بیش کنم پیش تو زاری

به صورت همسان و ناهمسان را دارد).

۱۲۶- وزن کدام ابیات مشترک است؟

جان گفت له الفضل که وارستم ازین بند	الف) دل گفت له الحمد که بگذشتم از آن خوف
آن هم طرف روی نکوی تو گرفت	ب) گفتم به خط تو جانب ما را گیر
زنار بند ارچه فلک طیلسان اوست	ج) بس عقل عیسوی که ز مشکین صلیب او
وصل تو ز ما خط تبری چه ستاند؟	د) گیرم که عروس غم تو نامزد ماست
تبریز که گنج آمد بی مار نگهارش	ه) شروانت که مار آمد بی رنج رها کردی

(۴) ب، د

(۳) ج، هـ

(۲) الف، د

(۱) الف، ب

۱۲۷- وزن نوشته شده در مقابل کدام مصraig نادرست است؟

۱) دارد خطر ز باده پر زور شیشه ها (مفهول فاعلات مفاعیل فاعلن)
۲) عشق محمد بس است و آل محمد (مفععلن فاعلات مفععلن فع)
۳) که از چنین سفری گشت خاک معدن زر (مفعلن فاعلان مفاعلن فعالن)
۴) چون عشق سرشه شد به گوهر (مفهول مفاعلن فعالن)

۱۲۸- در ابیات زیر در مجموع چند حذف همزه وجود دارد؟

کم پای برهنه خبر از خار نباشد	از من مشنو دوستی گل مگر آن گاه
نه بر مژگان من اشکی نه بر لب های من آهی	نه دل مفتون دلبندی نه جان مدهوش دلخواهی
فتاد از بلندی به سر در نشیب	چو سیل اندر آمد به هول و نهیب

(۴) هفت

(۳) شش

(۲) پنج

(۱) چهار

۱۲۹- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

۱) سرو را تشریف آزادی به رعنایی فکند	
من از آن روز که در بند توأم آزادم	۲) حافظ از جور تو حاشا که بگرداند روی
سرو آزاد چمن بنده آزادی ماست	۳) آن سبکبار نهالیم که در باغ جهان
زخم پیکان تو مرهم باشد و بندت نجات	۴) بندهام تا زندهام گر می کشی ور می کشی

۱۳۰- تمام ابیات کدام گزینه شامل موضوعات مطرح در شعر دوره بیداری هستند؟

برای مرد کمال و برای زن نقصان	الف) به هیچ مبحث و دیباچه ای قضا ننوشت
نه همین لباس زیباست نشان آدمیت	ب) تن آدمی شریف است به جان آدمیت
این گلبن نورس را بی ریشه نباید کرد	ج) در سایه استبداد پژمرده شد آزادی
ور نیست در این قوم معیت، به جهنم	د) از گرسنگی مرد رعیت به جهنم
به کوشش همه دست نیکی بریم	ه) بیات جهان را به بد نسپریم

(۴) ج - د - هـ

(۳) ب - د - هـ

(۲) الف - ج - د

(۱) الف - ب - هـ

فصل‌های یکم و دوم
صفحه‌های ۶۵ تا ۷۵

علوم و فنون ادبی (۳) - سوالات «آشنا»

۱۳۱- هر سه عامل کدام گزینه، در ایجاد نهضت بازگشت ادبی، تأثیرگذار بودند؟

- (۱) ضعف حکومت صفویه - ورود فرهنگ و ادبیات اروپاییان به ایران - ناکارآمدی ادبیات آن دوره در منعکس کردن مسائل روز
- (۲) تأسیس انجمن‌های ادبی متعدد - ورود افراد عامی و ناآشنا به ادبیات در این حوزه - ضعیف شدن جامعه در اثر شکست ایران از روسیه
- (۳) توجه به ادبیات در دربار قاجاریه - ضعیف شدن جامعه در اثر شکست ایران از روسیه - غارت کتابخانه اصفهان
- (۴) شکست و عقب‌افتدگی ایران در اثر جنگ‌های پی‌درپی و سرخوردگی فرهیختگان - استفاده شاعران تأثیرگذار این دوره از ادبیات کهن- ورود فرهنگ اروپاییان به ایران

۱۳۲- عوامل همه گزینه‌ها بهجز ... در بیداری جامعه ایران در عهد قاجار مؤثر بودند.

(۱) سرکوب آزادی خواهان به دست حکومت استبدادی قاجار و خشم مردم

(۲) کوشش‌های عباس میرزا، ولی‌عهد فتحعلی شاه در روی آوردن به دانش و فنون جدید

(۳) اعزام دانشجویان ایرانی به خارج از کشور برای تحصیل

(۴) تأسیس مدرسه دارالفنون و آموزش دانش‌های نوین به دست امیرکبیر

۱۳۳- کدام گزینه درباره علامه علی‌اکبر دهخدا و آثارش نادرست است؟

(۱) از پیشگامان نثر جدید فارسی است و شعر هم می‌سرود.

(۲) مجموعه نوشهای ادبی او با عنوان «چرند و پرنده» در روزنامه صور اسرافیل منتشر می‌شد.

(۳) در استانبول، روزنامه سروش را منتشر کرد.

(۴) «لغتنامه» - که مفصل‌ترین کتاب لغت زبان فارسی محسوب می‌شود- و «امثال و حکم» از مهم‌ترین آثار او هستند.

۱۳۴- در کدام یک از گزینه‌های زیر تمام آرایه‌های «لف و نشر- تشبيه - تضاد» موجود است؟

(۱) در کنار من ز گرمی بر کناری ای دریغ

(۲) زلف را به رخ افسان کرد و صبح ما تاریک

(۳) از دشمن و از دوست گریزیم و عجب نیست

(۴) منع مکن از دیدن قد و رخ و چشمش

۱۳۵- ترتیب توالی ایات زیر به لحاظ دارا بودن آرایه‌های «تناقض - استعاره - تلمیح - تضاد - لف و نشر» به کدام صورت صحیح است؟

الف) مسکین دلم، به کوی تو رفت و مقیم شد

ب) آتش همگی گل است و ریحان

ب) صد جهان معنی به لفظ ما گم است

ت) بیاض غمزة روز و سواد طرفة شب

ث) نامیدی تو رو کرد به محراب نیاز

(۱) الف - پ - ت - ب - ث (۲) پ - ث - ب - الف - ت (۳) الف - پ - ب - ث - ت - ب (۴) پ - ث - الف - ب - ت

۱۳۶- آرایه یا آرایه‌های مقابل کدام ابیات نادرست ذکر شده است؟

همچو نوروزی که واقع در محرم می‌شود (تلمیح - تشییه)
عقیق و زر و یاقوت، ولادت ز آب و طین دارم (تشییه - مراعات‌نظری)
بار سنگین امانت را که گردون برنتافت (تشخیص - تلمیح)
کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی (تضاد - تضمین) | الف) عیش اگر هم رو دهد، بی‌تلخی اندوه نیست
ب) شعاع آفتاب من، اگر در خانه‌ها گردم
ج) ذره ناچیز ما بر گردن همت گرفت
د) خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم |
|---|---|

(۴) ب - د

(۳) الف - ج

(۲) ج - ب

(۱) د - الف

۱۳۷- وزن کدام مصraig در کمانک مقابل آن درست آمده است؟

۱) نه مهر راست زوال و نه شوق راست، نهایت (مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن)
۲) زنده شود هر که پیش دوست بمیرد (مفهولُ فاعلاتن مفاعیلُ فاعلن)
۳) جز گوش تو نشنود حدیث من (مستفعلُ فاعلاتن فعلن)	۴) آن سرو دو صد گلشن و گلزار مرا یافت (مفهولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعلن)

۱۳۸- وزن کدام بیت «فاعلاتن مفاعلن فعلن» است؟

آنچه نادیدنی است آن بینی
غنچه پنهان کن گیاه بام شو
که هرچه دیده بیند دل کند یاد
نامور شوبه فتوت چو خلیل | ۱) چشم دل باز کن که جان بینی
۲) دانه پنهان کن به کلی دام شو
۳) ز دست دیده و دل هر دو فریاد
۴) بت خود را بشکن خوار و ذلیل |
|--|---|

۱۳۹- در کدام گزینه، هیچ اختیار شاعری زبانی به کار نرفته است؟

دل سرگشته ما غیر تورا ذاکر نیست
بدر بی‌نقسان و زربی‌عیب و گل بی‌خار نیست
فکر هرکس به قدر همت اوست
همین ناظر آنچه در روست باشیم | ۱) مردم دیده ما جز به رخت ناظر نیست
۲) گر دلم از شوق تو دیوانه شد عیبش مکن
۳) تو و طوبی و ما و قامت یار
۴) نداریم کاری به پنهانی هم |
|---|--|

۱۴۰- همه گزینه‌ها به جز گزینه ... بیانگر مضمونی واحد در شعر عصر بیداری هستند.

که گردد روبه رو کبک دری باز شکاری را
کاخ‌های سر به کیوان را کنم ایوان خون
زارع اسیر رحمت و رنج و بلا هنوز
فرسوده گشت ملک و دگرگونه گشت حال | ۱) ز جور کارفرما کارگر آن سان به خود لرزد
۲) کلبه بی‌سقف دهقان را چو آرم در نظر
۳) مالک غریق نعمت جاه و جلال و قدر
۴) چون تافت روی تربیت از این خجسته ملک |
|---|--|

درس‌های (۱۰۲)
صفحه‌های (۳۶۳)

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳)

■■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة من أو إلى العربية (۱۴۱ - ۱۴۴)

۱۴۱- «في يوْم صِيفي بَدأ المطر يَنْزَلُ عَلَى أَرْضِي الْمُزَارِعِينَ وَ هُمْ كَانُوا يَشْكُونَ إِلَى اللَّهِ مِنْ قَلَّةِ الْمَطَرِ!»:

- ۱) در روزی تابستانی در حالی که باران شروع به بارش بر زمین‌های کشاورزان کرد، آنان از کمی باران به خدا شکایت می‌کردند!
- ۲) باران در روزی تابستانی شروع به باریدن بر زمین‌های کشاورزان کرد درحالی که آنان از کمی باران به خدا شکایت می‌کردند!
- ۳) باران در روزی از تابستان شروع به باریدن بر مزرعه‌های کشاورزی کرد درحالی که آنان از کمبود باران به خدا شکایت داشتند!
- ۴) در یک روز تابستانی بارش باران بر زمین‌های کشاورزانی شروع شد که از کمبود باران نزد خدا شکایت می‌کردند!

۱۴۲- «لا عَظَمٌ فِي أَسْنَتِنَا وَ لَكُنَّا نَسْتَطِيعُ بِهَا أَنْ نَكْسِرَ قُلُوبًا لَا تَكْسِرُهَا الْفَوْسُ!»:

- ۱) در هیچ زبانی استخوانی نیست، ولی با آن‌ها می‌توانیم قلب‌هایی را بشکنیم که تبرها آن‌ها را نمی‌شکنند!
- ۲) برای زبان‌های مان هیچ استخوانی نیست، اما با آن‌ها می‌توانستیم دل‌هایی را بشکنیم که تبرها آن‌ها را نمی‌شکنند!
- ۳) در زبان‌های مان هیچ استخوانی نیست، ولی به کمک آن‌ها می‌توانیم دل‌هایی را بشکنیم که تبرها آن‌ها را نمی‌شکنند!
- ۴) هیچ استخوانی در زبان‌های مان نیست، ولی ما با آن می‌توانیم دل‌هایی را بشکنیم که تبرها قادر به شکستنش نیستند!

۱۴۳- عین الخطأ:

۱) إنَّمَا العَالِمُ مِنْ دُعَاهُ عَلَمَهُ إِلَى الْوَرَعِ!: دانشمند تنها کسی است که علمش او را به پرهیزگاری فراخواند!

۲) لَيْسَ مَنَّا مَنْ يَظْنَنَ أَنَّ قِيمَةَ الْمَرءِ بِالنِّسْبَةِ!: از ما نیست کسی که گمان می‌کند ارزش انسان به دودمان است!

۳) مَاتَ الْأَبُ وَلَكِنَّ هَذِهِ الْحَادِثَةِ لَمْ تُضْعِفْ عَزْمَ الْوَلَدِ!: پدر مرد اما این حادثه‌ای نبود که اراده فرزند را سست نماید!

۴) كَانَ لِلرَّجُلِ مَصْنَعٌ قَدْ أَقَامَهُ لِصُنْعِ الْمَوَادِ الْجَدِيدَةِ!: مرد کارخانه‌ای داشت که آن را برای ساخت مواد جدید بربا کرده بود!

۱۴۴- «قُوَىٰ تُرِينَ مَرْدَمَ كَسِيَ اَسْتَ كَه دَشْمَنِشَ رَأْ مَقْتَدَرَانَه بِبَخْشَدَ!»:

۱) أَقْوَى النَّاسَ مِنْ عَفَا عَدُوهُ مُقْتَدِرًا!

۲) أَقْوَى النَّاسَ مِنْ عَفَا عَدُوهُ مُقْتَدِرًا!

۳) أَقْوَى النَّاسَ هُوَ الَّذِي كَانَ يَعْفُو عَدُوهُ مُقْتَدِرًا!

۴) منْ عَفَا مُقْتَدِرًا عنْ عَدُوهُ فَهُوَ أَقْوَى بَيْنَ النَّاسِ!

■■ عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفی: (۱۴۵ و ۱۴۶)

۱۴۵- «يُشَجِّعُ الْمُتَفَرِّجَانِ فَرِيقَهُمَا الْفَائِزُ مَسْرُورِينَ!»

۱) مسرورين: مثنی - اسم مفعول؛ من مصدر مجرّد ثلاثي / حال و منصوب

۲) المترجحان: اسم - مثنی المذكر - معرب - معرف بـأ - فاعل و مرفوع بالـ«الف»

۳) الفائز: مفرد مذكر - اسم فاعل (مأخوذ من مصدر مجرّد ثلاثي) - معرفة / صفة و مرفوع بالضمّة

۴) يُشَجِّعُ: مضارع - لمفرد المذكر الغائب - مزيد ثلاثي؛ لـ حرف زائد واحد - معلوم / فعل وفاعله: المترجحان

١٤٦- ﴿ وَ مَا أَبْرَئِنُفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَمَتَّارَةٌ بِالسَّوْءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي ﴾

- ١) أمّارة: مفرد - اسم مبالغة (اسم فاعله: أمير) - نكرة - معرب / خبر «إن» و مرفوع بعلامة الضمة
 ٢) السّوء: مفرد منكّر - اسم تفضيل - معرفة (معرف بـأ) / مجرور بحرف الجر؛ بالسّوء: جاز و مجرور
 ٣) نفس: اسم - مفرد - معرب / الأولى: مفعول و منصوب، الثانية: اسم «إن» المشبهة بالفعل و منصوب
 ٤) أبّرئ: مضارع - مزيد ثالثي؛ من باب تفعيل، و له حرف زائد واحد - متعدّ - معلوم / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية
 ٥) . . . الانسان العاقل يقبل نصائح الآخرين و . . . الذي يكون متكتراً يمتنع من قبولها!؛ عين الصحيح للفراغين:

٤) إن / لكنَّ ٣) إن / لعلَّ ٢) ليَ / لكنَّ ١) إنما / ليَ

١٤٨- عين الخطأ في استخدام الحروف المشبهة بالفعل:

- ١) ليَ المَرِيض قد تخلَّص من مرضه!
 ٢) بلَغَني أخوك أَنَّك ناجحٌ في كلِّ أمورك!
 ٣) إنَّ الْقُرْآن حَدَّثَنا عن سيرة الأنبياء لِتَعْلَمَنَا!
 ٤) قال أحد المُعلِّمين: أَنَّكُم ناجحُونَ في امتحاناتِكم!

١٤٩- عين «لا» تختلف في المعنى و النوع:

١) أيها الإخوان! لا مظاهرة أوثق من المشاورة!

٢) هؤلاء الجهال هم الذين لا معرفة عندهم بالقراءة!

٣) إنما الشاب يصل إلى غاياته بالأمل لا بالغرور!

٤) لا عجب أنَّ أبناءنا يشعرون بالوحدة في البلاد الأجنبية!

١٥٠- عين اسم الفاعل يكون حالاً:

١) حَكَمَ بيَنَا عجوزٌ و ساعدنا في حل مشكلتنا و هو مُحسِن في عمله!

٢) هذه اللعبة حصلت على ميدالية ذهبية مشجعةً من قبل الجماهير!

٣) أجَلسني مدير الشركة بجانبه في المؤتمر مُبَشِّراً بإزدياد راتبي!

٤) رُرِثَ في سفري مع أخي في محطة القطارِ مُصلحاً!

■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة أو المفهوم (۱۵۱ - ۱۵۵)

۱۵۱- «بعض الناس يتصرّرون أنفسهم صغيرة و لا يعلمون أنّ في وجودِهم إنطوى عالمٌ أكبرٌ من العالمِ الخارجي!»:

- (۱) برعی از مردم تصور می‌کنند که کوچک‌اند و نمی‌دانند که وجود آن‌ها از دنیا‌ی بزرگ‌تر از دنیا‌ی خارجی تشکیل شده است!
- (۲) عده‌ای از مردم که خودشان را کوچک می‌شمارند، نمی‌فهمند که وجودشان خود جهانی عظیم‌تر از جهان خارج از وجود آنان است!

(۳) برعی مردم خود را خیلی کوچک می‌شمارند و آگاه نیستند که جهانی بزرگ‌تر از وجودشان در خارج از آنان در هم پیچیده شده است!

(۴) بعضی از مردم خودشان را کوچک تصور می‌کنند و نمی‌دانند که در وجودشان جهانی بزرگ‌تر از جهان خارجی به هم پیچیده شده است!

۱۵۲- «لَا بَرَكَةُ فِي رِزْقٍ لَا يُذْكَرُ عَلَيْهِ الرَّزَاقُ الْكَرِيمُ!»:

(۱) در روزی‌ای که به خاطرش روزی‌دهنده بخشنده، بسیار نام برده نشود، برکت نیست!

(۲) هیچ برکتی نیست در روزی‌ای که به خاطر آن بسیار روزی‌دهنده سخاوتمند، یاد نشود!

(۳) در بخششی که به موجب آن روزی‌دهنده بزرگوار را نام نمی‌برند، برکت وجود ندارد!

(۴) در بخششی که به سبب‌ش عطاکننده سخاوتمند آن ذکر نمی‌شود، برکت نیست!

۱۵۳- «يُسْتَخْرَجُ زَيْثٌ خَاصٌ مِنْ كَبْدِ الْحَوْتِ وَ هُوَ يُسْتَعْمَلُ فِي صَنَاعَةِ مَوَادِ التَّجْمِيلِ!»:

(۱) از کبد نهنگ روغنی خاص استخراج می‌شود که در ساختن مواد آرایشی به کار می‌رود!

(۲) روغنی خاص را از کبد نهنگ استخراج می‌کنند که در صنعت مواد زیبایی به کار می‌رود!

(۳) این روغن مخصوص را از جگر نهنگ استخراج می‌کنند که در ساختن مواد زیبایی کاربرد دارد!

(۴) کاربرد این روغن مخصوص که از جگر نهنگ استخراج می‌شود در صنعت مواد آرایشی می‌باشد!

۱۵۴- عین الصحيح:

(۱) نزل المطر على الأرضي التي كان لها اغبارٌ و صيرها حضرة: باران بر زمین‌هایی که غبار آلودگی داشت فرو ریخت و آن‌ها سرسیز شدند!

(۲) شق المهندسون الجبال و جهزوا لنا طريقاً إلى شمال البلاد: مهندسان کوهها را شکافتند و برای ما راه شمال کشور را باز کردند!

(۳) زانت أمي غرفتي بأنجم ورقية جميلة لحفلة ميلادي: مادرم به خاطر جشن تولد، با ستاره‌های کاغذی اتفاق را به زیبایی زینت داد!

(۴) ثرید من الله أن يجعل لنا لسان الصدق في الآخرين: از خدا می‌خواهیم که برای ما یاد نیکو را در میان آیندگان قرار دهد!

۱۵۵- «دواكَ فِيكَ وَ مَا تُبَصِّرُ / وَ دَاؤكَ مِنْكَ وَ لَا تَشْعُرُ» عین الأقرب من المفهوم:

(۱) الجَهَلُ داءٌ بلا دَوَاءٍ وَ الْحُمُقُ حُفْرَةٌ بلا عُمْقٍ!

(۲) وَ نَشَّكَى دَهْرَنَا وَ الذَّنْبُ لِيَسَ لَهُ!

(۳) إِنَّ دَاءَكُمُ الدَّنْوَبُ وَ دَوَاءَكُمُ الْاسْتِغْفارُ!

١٥٦- عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي: «الصين أول دولة في العالم استخدمت نقوداً ورقيةً»:

١) ورقية: مفرد مؤنث- نكرة- معرب/ صفة و منصوب بالتبعية للموصوف «نقوداً»

٢) أول: اسم- من الأعداد الترتيبية- مفرد مذكر - نكرة- معرب/ خبر و مرفوع، و المبتدأ: «الصين»

٣) العالم: اسم- مفرد مذكر - اسم فاعل- معرب/ مجرور بحرف الجر؛ في العالم: جار و مجرور

٤) استخدمت: فعل ماضٍ- مزيد ثلاثة (من باب استفعال)- متعدٍ/ فعل و مع فاعله جملة فعلية و تصف ما قبلها

١٥٧- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

١) العلم نور و ضياء يقذفه الله في قلوب أوليائه.

٢) رب كتاب تجده في قراءته، ثم لا تحصل على فائدة منه.

٣) عندما يتقطع تيار الكهرباء في الليل، يغرس كل مكان في الظلام.

٤) في يوم من الأيام شاهد جماعة من المسافرين واقفين أمام المسجد.

١٥٨- عین عبارة جاء فيها «التشبيه»:

١) ليث الطير ثغرد على كل غصن في هذا اليوم المشمس!

٢) «... قال أعلم أن الله على كل شيء قادر»

٣) كان قلوب كل أعدائنا قطع من الحديد والنحاس!

٤) «إن الأبرار لفی نعيم، وإن الفجّار لفی جحيم»

١٥٩- عین الجملة التي ليست فيها الحال:

١) يُصبح الناس مسرورين في فصل الربيع بعد مشاهدة الطبيعة الخضراء!

٢) إن يصنع المهندسون البيوت محكمة لا تُهدى الحوادث أكثر المدن!

٣) قد ترى تداخل روابط الإنسان والبيئة وهو مصر للطبيعة!

٤) إن التلميذ الذي لا يطالع دروسه وهو يفهمها ليس ناجحاً!

١٦٠- عین ما يدل على الماضي الاستمراري:

١) سمكة التيلابيا تُدفع عن صغارها وهي تسير معها!

٢) كانت مقبرة وادي السلام من أكبر المقابر في العالم!

٣) إن الناجح يقوم بعمله وحيداً و لا يتوكّل على الناس!

٤) قبلت بنتي وهي تلعب مع زميلاتها في الساحة!

درس‌های (۱۵۶)
صفحه‌های ۲ (۹)

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس تاریخ و جغرافیا): ۳۰ دقیقه

تاریخ (۳)

۱۶۱- کدامیک از گزینه‌های زیر، در ارتباط با ویژگی‌های تاریخ‌نگاران سنتی، نادرست است؟

- ۱) مورخان سنتی، آثار خود را غالباً با خصوصیات ادبی تألیف می‌کردند.
- ۲) آن‌ها بیش از آنکه مورخ حقیقت باشند، کاتب دربار بودند.
- ۳) این مورخان کمتر به تحلیل و تفسیر رویدادها می‌پرداختند.
- ۴) سبک نگارش در تعداد محدودی از آثار آن‌ها، دشوار است.

۱۶۲- روزنامه واقعی اتفاقیه، که به همت امیرکبیر و به منظور توسعه فرهنگی جامعه منتشر می‌شد، بعداً به چه عنوانی تغییر نام داد؟

- (۱) کاغذ اخبار
- (۲) دولت علیه ایران
- (۳) قانون
- (۴) حبل المتن

۱۶۳- چه عاملی در زمان نادرشاه افشار، نابسامانی‌های اقتصادی را در ایران تشدید کرد؟

- (۱) بروز رکود شدید در کشاورزی و تجارت
- (۲) توجه بیش از اندازه نادرشاه به گردآوری خزاین و غاییم
- (۳) کاهش شدید نیروی انسانی در بخش کشاورزی
- (۴) اخذ مالیات‌های سنگین برای تأمین هزینه‌های نظامی

۱۶۴- کشورهای اروپایی به چه بهانه‌ای، در امور داخلی امپراتوری عثمانی مداخله می‌کردند؟

- (۱) دفاع از حقوق افیلیت‌ها
- (۲) تأمین منافع سیاسی خود
- (۳) مبارزه با فساد سران سپاه
- (۴) حل اختلافات مذهبی و قومی

۱۶۵- چرا بعد از وقوع انقلاب در فرانسه، کشورهای اروپایی با این کشور وارد جنگ شدند؟

- (۱) ممانعت از استقرار نظام مشروطه سلطنتی
- (۲) جلوگیری از پیروزی انقلاب در این کشور
- (۳) بروز ضعف سیاسی و نظامی در فرانسه
- (۴) ترس از اشاعه افکار آزادی‌خواهانه انقلابیون

۱۶۶- ایستادگی قائم‌مقام فراهانی در مقابل زیاده‌خواهی‌های انگلیسی‌ها و تلاش برای کاستن از دخالت درباریان در امور کشور، به چه چیزی منجر شد؟

- (۱) بدیگرانی محمدشاه نسبت به نزدیکان و درباریان
- (۲) قطع ارتباط انگلیسی‌ها با دربار محمدشاه
- (۳) شورش شاهزادگان و ایجاد هرج و مرج در دربار
- (۴) دسیسه‌گری مخالفان و بدیگرانی شاه به وزیر خویش

۱۶۷- حمایت انگلستان از حاکم نافرمان هرات و دیگر امیران شورشی افغان و جلوگیری از سرکوب این شورش‌ها توسط سپاه ایران، چه نتیجه‌ای در پی‌داشت؟

- (۱) انگلستان با تحمیل معاهده پاریس به حکومت قاجار، افغانستان و هرات را از ایران جدا کرد.
- (۲) انگلیسی‌ها در رقبتی تنگاتنگ با روس‌ها، موفق به گرفتن امتیازات اقتصادی متعددی از ایران شدند.
- (۳) انگلستان با امضای معاهدات مجلل و مفصل، نفوذ سیاسی و اقتصادی خود را در کشور ایران گسترش داد.
- (۴) اعتراضات گسترده‌ای در شهرهای ایران آغاز و یک سپاه مردمی برای مقابله با شورشیان، راهی شرق ایران شد.

۱۶۸- در عصر قاجار چگونه ایران و عثمانی تصمیم به مذاکره گرفتند و در پی آن معاهدات ارزنه‌الروم اول و دوم، میان دو کشور منعقد شد؟

- (۱) پیروی هر دو کشور از شعار اتحاد اسلام
- (۲) پایان یافتن درگیری‌های دو کشور با دولت‌های اروپایی
- (۳) میانجی‌گری دولت فرانسه میان آن‌ها
- (۴) سلطنت دولت‌های انگلستان و روسیه

۱۶۹- کدامیک از گزینه‌های زیر، در ارتباط با اوضاع اجتماعی دوره قاجار نادرست می‌باشد؟

- (۱) روحانیون از دیرباز به دلیل بافت و ساختار مذهبی جامعه سنتی ایران در میان اقسام مختلف مردم نفوذ فراوانی داشتند.
- (۲) عشایر همواره به عنوان نیروهای مسلح در موقع جنگ، یکی از منابع تأمین نیروی نظامی حکومت قاجار به شمار می‌رفتند.
- (۳) بیشتر افراد ساکن روستا در زمین‌های کشاورزی خود فعلیت می‌کردند و بدین طریق معیشت خود را تأمین می‌نمودند.
- (۴) بازارها هسته‌اصلی نظام اقتصادی و اجتماعی شهرها بودند و شالوده زندگی اجتماعی و اقتصادی را در مراکز شهری تشکیل می‌دادند.

۱۷۰- در دوره فرمانروایی کدام پادشاه قاجار، سنت نگارگری ایرانی تحت تأثیر هنر نقاشی مدرن اروپایی قرار گرفت؟

- (۱) مظفر الدین شاه
- (۲) ناصرالدین شاه
- (۳) محمد شاه
- (۴) فتحعلی شاه

۱۷۱- بارزترین نتیجه غلبه استعمار بر کشور ایران در عصر قاجار، در کدامیک از گزینه‌های زیر پدیدار شد؟

- (۲) اعطای امتیازهای متعدد به خارجیان
- (۴) ناتوانی پادشاهان در اداره امور کشور
- (۱) واگذاری بخش‌هایی از سرزمین ایران
- (۳) دخالت دولتهای بیگانه در امور داخلی

۱۷۲- کدامیک از وقایع زیر، به عنوان اولین جرقه نهضت مشروطه محسوب می‌شود؟

- (۲) پیروزی مردم در حریان واقعه نوز بلژیکی
- (۴) شورش عمومی در اعتراض به تأسیس بانک استقراضی
- (۱) اعتراض مردم در حریان واقعه نوز بلژیکی
- (۳) مهاجرت روحانیون و مردم به شهر ری

۱۷۳- در پی چه اقدامی، خشم مشروطه‌خواهان تبریز شعله‌ور و ناخرسندي آنان علی شد؟

- (۲) به قدرت رسیدن جمعی از مرتضاعان و مستبدان
- (۴) رهایی محمدعلی شاه از محاکمه و پرداخت مستمری به وی
- (۱) محاکمه فرمایشی و اعدام شیخ فضل الله نوری
- (۳) مداخله‌های آشکار روس و انگلیس در سرنوشت ایران

۱۷۴- کدام کشور در قرن ۱۹، با وجود اینکه از نظر علمی از کشورهای اروپایی عقب‌مانده‌تر بود، قدرت نظامی خود را به طور فوق العاده‌ای تقویت کرد؟

- (۴) آمریکا
- (۳) روسیه
- (۲) ژاپن
- (۱) چین

۱۷۵- امپراتوری آلمان با چه اقداماتی به سرعت به یکی از پیشوأترین کشورهای اروپایی در زمینه صنعت تبدیل شد؟

- (۲) تولید کالاهای سرمایه‌ای و برپایی صنایع جدید
- (۴) توسعه مدارس و بسط شبکه حمل و نقل و ارتباطات
- (۱) تأسیس دانشگاه‌ها و تولید گسترش ماسین آلات صنعتی
- (۳) ساخت تسلیحات مدرن و گسترش رقابت‌های استعماری

۱۷۶- چرا حکومت تزاری روسیه در سال ۱۹۰۵ میلادی، مجبور شد تن به اصلاحات بدهد؟ زیرا ...

- (۱) ورود روسیه به جنگ جهانی اول، باعث به زانو درآمدن اقتصاد این کشور شده بود.
- (۲) دخالت کشورهای اروپایی در امور داخلی روسیه، این اصلاحات را ناگزیر می‌نمود.
- (۳) اختلاف طبقاتی در روسیه، موجب شکل‌گیری گروههای مخالف علیه تزارها شد.
- (۴) توسعه طلبی نظامی تزارها، روسیه را در معرض تهاجم‌های مختلفی قرار داده بود.

۱۷۷- کدامیک از گزاره‌های زیر، در ارتباط با وضعیت جنگ جهانی اول در جبهه غربی صحیح می‌باشد؟

- (۱) روس‌ها به سرعت بسیج شدند و از سقوط کشورشان توسط ارتش آلمان جلوگیری کردند.
- (۲) تمام نیرو و امکانات آمریکایی‌ها برای غلبه بر آلمان و نیروهای متحده‌ن به کار گرفته شد.
- (۳) دولت عثمانی به متحده‌ن پیوست، ولی در نهایت توسط نیروهای متفقین اشغال شد.
- (۴) فرانسوی‌ها با حمایت انگلیسی‌ها و سایر دولتهای متفق، جنگ را به حالت فرسایشی درآوردند.

۱۷۸- جامعه ملل با هدف حفظ نظم و امنیت بین‌المللی، در کدام شهر اروپایی تأسیس شد؟

- (۴) لاهه
- (۳) ورسای
- (۲) وین
- (۱) رُنو

۱۷۹- کدامیک از گزینه‌های زیر، در مورد آثار جنگ جهانی اول در ارتباط با ایران صحیح نیست؟

- (۲) تعطیلی مجلس شورای ملی
- (۴) تضعیف بیشتر نظام مشروطه
- (۱) از میان رفتن دولت مرکزی
- (۳) کاهش فجیع جمعیت کشور

۱۸۰- یکی از علل مهم سقوط دولت و ثوق‌الدوله در ایران چه بود؟

- (۲) اعتراض مردم به قرارداد ۱۹۱۹ و مخالفت با آن
- (۴) عدم حمایت بزرگان داخلی از اقدامات وثوق‌الدوله
- (۱) بی‌توجهی وی به مصوبات مجلس شورای ملی
- (۳) مشکلات اقتصادی این دولت در شروع روی کار آمدن

درس‌های (۵) ۳
صفحه‌های (۵) ۸

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

جغرافیا (۳)

۱۸۱- کدام گزینه اطلاعات نادرستی درباره مقر و موقعیت ارائه می‌کند؟

- (۱) وضعیت یک سکونتگاه شهری و روستایی نسبت به پدیده‌های پیرامونی اش به موقعیت آن سکونتگاه اشاره دارد.
- (۲) برخی پژوهشگران جغرافیایی معتقدند عامل شکل‌گیری هسته‌ای شهر رشت از جمله عوامل انسانی بوده است.
- (۳) چهار هزار سال قبل عوامل طبیعی و انسانی نقش مهمی در انتخاب یک مکان برای سکونت و کار ایفا می‌کردند.
- (۴) قرارگیری یک سکونتگاه در نزدیکی دریا موجب ایجاد اعتبار و موقعیت تجاری مناسب برای آن در سطح ناحیه می‌شود.

۱۸۲- کدام گزینه به ترتیب به ویژگی مناسبات اجتماعی در سکونتگاه‌های شهری و روستایی به درستی اشاره می‌کند؟

- (۱) وابستگی اجتماعی در آن بیشتر است - بیشتر افراد یکدیگر را می‌شناسند.
- (۲) همکاری میان افراد مختلف بیشتر است - بیشتر افراد با یکدیگر روابط خوبی‌شاوندی دارند.
- (۳) نوگرایی در آن بیشتر از سکونتگاه روستایی است - تغییرات اجتماعی مختلف در آن بسیار سریع اتفاق می‌افتد.
- (۴) تغییرات اجتماعی در آن سریع‌تر اتفاق می‌افتد - همکاری میان افراد در آن بسیار زیاد است.

۱۸۳- به ترتیب عبارات «حداقل جمعیت یک منطقه که از یک سکونتگاه تقاضای عملکرد دارند» و «این شهرها به طور کلی بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان یا کشور هستند». به کدام مفاهیم جغرافیایی اشاره دارند؟

- (۱) حوزه نفوذ - مکالاپلیس (۲) آستانه نفوذ - متropol (۳) دامنه نفوذ - پایتخت

۱۸۴- سرعت شهرنشینی در کدام کشور بیشتر از سایر کشورها است؟

- (۱) ژاپن (۲) آسترالیا (۳) آلمان (۴) فرانسه

۱۸۵- کدام عوامل سیاسی و اقتصادی در سال ۱۳۴۱ موجب انهدام بخش کشاورزی در ایران شد؟

- (۱) قطعه قطعه کردن زمین‌های کشاورزی - سلب مالکیت از زمین‌داران و دهقانان بزرگ
- (۲) مهاجرت فراینده روزانه‌نشینان به شهرهای بزرگ - توجه دولت به واردات کالاهای خارجی
- (۳) تقسیم نادرست زمین‌های کشاورزی میان دهقانان - حمایت دولت از صنایع مونتاژ
- (۴) عدم حمایت دولت از کشاورزان - دادن مالکیت زمین به دهقانان کوچک و خردپا

۱۸۶- کدام گزینه از جمله عوامل ایجاد مسائل و مشکلات سکونتگاه‌های شهری و روستایی در دوران معاصر نشده است؟

- (۱) افزایش جمعیت شهری تهران و تبدیل آن به کلان‌شهر (۲) خالی از سکنه شدن بسیاری از روستاهای در مناطق کویری
(۳) تغییرات کالبدی و عملکردی در روستاهای کشور

۱۸۷- کدام گزینه به ویژگی‌های افرادی که از شهرها و روستاهای کوچک به شهرهای بزرگ مهاجرت می‌کنند، اشاره ندارد؟

- (۱) این افراد در پی افزایش درآمد خود به شهرهای بزرگ و پرجمعیت مهاجرت می‌کنند.
- (۲) تعداد کمی از این افراد کارگر ساده هستند و عمده آن‌ها صاحب مهارت هستند.
- (۳) این مهاجران در اغلب اوقات به کارگری روزمزد و موقتی می‌پردازن.
- (۴) این افراد اغلب وارد بخش غیررسمی یا بخش غیرقانونی استغال در شهرها می‌شوند.

۱۸۸- به ترتیب نابرابری فضایی و فقر شهری ناشی از کدام عوامل هستند؟

- (۱) نظام اقتصادی سرمایه‌داری - حاشیه‌نشینی (۲) توزیع نادرست کاربری‌های زمین - بزهکاری
(۳) کمبود تجهیزات و خدمات عمومی شهری - درآمد کم (۴) کمبود مسکن و عدم توجه به مسئله مسکن - مسکن نامناسب

۱۸۹- مهم‌ترین و اساسی‌ترین هدف از تشکیل جهاد سازندگی یک سال پس از انقلاب اسلامی چه بود؟

- (۱) رسیدگی به مناطق محروم
- (۲) رسیدن به خودبستگی اقتصادی
- (۳) رسیدن به کاربری زمین

۱۹۰- کدام گزینه به درستی به موارد زیر اشاره می‌کند؟

(الف) آمایش سرزمین

(ب) کاربری زمین

(ج) توزیع متوازن جمعیت

(۱) انسان یکی از اركان آن است - دسترسی به خدمات و تسهیلات - شهر پایدار

(۲) توجه بیشتر به بعضی ابعاد توسعه - چگونگی استفاده از زمین - آمایش سرزمین

(۳) توجه به حفظ محیط زیست - وسعت و فضای سکونتگاه‌ها - شهر پایدار

(۴) نظم دادن به فضاهای جغرافیایی - در نقشه آن انواع عملکردی‌های شهر به نمایش درمی‌آید - آمایش سرزمین

۱۹۱- هر یک از موارد زیر به کدام مرحله از GIS اشاره دارد؟

الف) در این بخش اطلاعات به شکل نمودارها و جداول نمایش داده می‌شود.

ب) اطلاعات در این بخش تحلیل فضایی و مدل‌سازی می‌شوند.

ج) اطلاعات در این بخش کدبندی و ذخیره می‌شوند.

(۱) بخش خروجی - بخش پردازش - بخش ورودی

(۲) بخش خروجی - بخش پردازش - بخش ورودی

(۳) بخش پردازش - بخش خروجی - بخش خروجی

۱۹۲- جغرافیای حمل و نقل زیرمجموعه کدام‌یک از شاخه‌های جغرافیای انسانی می‌باشد و دلیل آن کدام است؟

(۱) جغرافیای سیاسی - حمل و نقل در امور سیاسی، نظامی و حکومتی کاربرد گسترده و حیاتی دارد.

(۲) جغرافیای شهری - حمل و نقل نقش پررنگی در ارتباطات شهری و بین شهری و ارتباط مردم بین نواحی مختلف ایفا می‌کند.

(۳) جغرافیای فرهنگی - حمل و نقل اهمیت بسزایی در پخش فرهنگی و تبادل فرهنگی بین نواحی مختلف دارد.

(۴) جغرافیای اقتصادی - به دلیل اینکه حمل و نقل در فعالیت‌های اقتصادی و مکان‌گزینی نقش مهمی دارد.

۱۹۳- به ترتیب کدام‌یک از شیوه‌های حمل و نقل برای طی مسافت‌های نسبتاً دور و کدام شیوه برای حمل دارو مناسب است؟

(۱) جاده‌ای - دریایی (۲) ریلی - هوایی (۳) جاده‌ای - ریلی (۴) ریلی - جاده‌ای

۱۹۴- به کدام قطارها، قطارهای پرسرعت گفته می‌شود و نام تنها مسیر خط آهن سریع‌السیر ایران کدام است؟

(۱) به قطارهایی که سرعت آن‌ها بیشتر از ۴۵۰ کیلومتر در ساعت باشد - مسیر جلفا تبریز

(۲) به قطارهایی که سرعت آن‌ها بیشتر از ۳۰۰ کیلومتر در ساعت باشد - ایران خط آهن سریع‌السیر ندارد.

(۳) به قطارهایی که سرعت آن‌ها بیشتر از ۲۰۰ کیلومتر در ساعت باشد - ایران خط آهن سریع‌السیر ندارد.

(۴) به قطارهایی که حداقل سرعت آن‌ها ۱۶۰ کیلومتر در ساعت باشد - مسیر جلفا تبریز

۱۹۵- ایجاد تراکم ترافیکی از معایب کدام شیوه حمل و نقل می‌باشد؟

(۱) ریلی (۲) جاده‌ای (۳) هوایی (۴) لوله‌ای

۱۹۶- کدام موارد نادرست بیان شده‌اند؟

الف) سه فروگاه امام خمینی، مهرآباد و فروگاه مشهد پر ترددترین فروگاه‌های ایران هستند.

ب) از کاربرد کشتی‌های کروز حمل خودروهای صادراتی از کشور سازنده به سایر کشورهاست.

ج) بندر شهید رجایی یکی از پرترددترین بنادر مسافری در ایران است.

د) خرید هوایپیما و تأسیس فروگاه به سرمایه‌گذاری هنگفت و بسیار زیادی نیاز دارد.

(۱) الف - ۵ (۲) د - ج (۳) الف - ب (۴) ج - ب

۱۹۷- به ترتیب کدام شیوه حمل و نقل، برای دسترسی به «روستای محمدآباد» و جابه‌جایی بار و مسافر در «مسافت‌های دور» بدون احداث مسیر، کاربرد بیشتری دارد؟

(۱) ریلی - هوایی (۲) جاده‌ای - آبی (۳) هوایی - آبی (۴) جاده‌ای - هوایی

۱۹۸- همه گزینه‌ها از کاربردهای سامانه اطلاعات جغرافیایی هستند؛ به جز ...

(۱) برنامه‌ریزی و مدیریت شهری

(۲) امور سیاسی و حکومتی

(۳) شبکه‌های بهداشت و درمان

۱۹۹- متن زیر با کدام عبارت همخوانی ندارد؟

«نتایج تحقیقات نشان داده است که روستای اردها به پشتونه بروخورداری از موهاب طبیعی، اقلیم مناسب و منابع غنی آب قابلیت‌های خوبی برای توسعه فعالیت‌های گردشگری روستایی را دارا می‌باشد.»

(۱) گردشگری و خدمات فراغتی در بالابردن کیفیت زندگی روستانشینان و کاهش مهاجرت نقش دارد.

(۲) برنامه‌ریزی برای استفاده از این ظرفیت و توانمندی در پیشرفت و توسعه این منطقه نقش مهمی ایفا می‌کند.

(۳) گردشگری می‌تواند یکی از ابعاد توسعه برای تحقق پایداری در این روستا باشد.

(۴) توجه به گردشگری در این روستا گامی در جهت رفع مشکلات اقتصادی ساکنان آن است اما نقشی در تغییرات کالبدی و عملکردی آن ندارد.

۲۰۰- اگر مجموع کاربری زمین برای فعالیت‌های تجاری در شهر A ۴۵۰۰۰ متر مربع و در شهر B ۱۲۴۰۰۰ متر مربع باشد و جمعیت این دو شهر

به ترتیب ۱۵۰۰ و ۲۰۰۰ نفر باشد، تفاوت فضای کاربری تجاری در این دو شهر چقدر است؟

درس‌های ۱۳۷
صفحه‌های ۲۵۳

پاسخگویی به سوال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۲۰۱- چرا ما انسان‌ها مجبور نیستیم خودمان به تنها ی و جداگانه، دانش لازم برای تک‌تک کنش‌های ایمان را تولید کنیم؟

۱) این دانش‌ها را انسان‌ها در طول زندگی خود به دست می‌آورند؛ یعنی این دانش، دانش حاصل از زندگی است.

۲) ما اغلب از آگاهی و دانشی که درباره کنش‌های خود داریم و اهمیت و نقشی که این آگاهی در زندگی ما دارد، غافلیم.

۳) ما درباره دانش عمومی کمتر می‌اندیشیم؛ بیشتر از آن استفاده می‌کنیم و در تعامل با یکدیگر آن را به کار می‌بریم.

۴) جهان اجتماعی یعنی جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم، دانش لازم برای زندگی یا همان دانش عمومی را در اختیار ما قرار می‌دهد.

۲۰۲- «تلاش‌های علمی به تدریج بر ذخیره... جهان اجتماعی می‌افزاید و ... را غنی‌تر می‌کند. ... با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند. کسی که ... دارد، به درک عمیقی از ... جهان اجتماعی خود می‌رسد.»

۱) دانش علمی - دانش عمومی - دانش علمی - دانش علمی - دانش عمومی

۲) دانش عمومی - دانش علمی - دانش علمی - دانش عمومی - دانش علمی

۳) دانش علمی - دانش علمی - دانش علمی - دانش علمی - دانش عمومی

۴) دانش عمومی - دانش علمی - دانش عمومی - دانش علمی - دانش علمی

۲۰۳- کدام عبارات، از پیامدهای رواج تعاریف متفاوت از علم و ایجاد تعارض در ذخیره دانشی جهان اجتماعی است؟

الف) دانش عمومی به طور همه‌جانبه از دانش علمی حمایت نمی‌کند.

ب) دانش علمی از رشد و رونق باز می‌ماند.

ج) ایده‌های جدید برای حل تعارض مطرح می‌شود.

د) ارتباط دوسویه دانش علمی و دانش عمومی قطع می‌شود.

ه) هویت فرهنگی هر جامعه، تعریف متفاوتی از دانش علمی را می‌سازد.

و) جهان اجتماعی، دانش علمی را به دانش تجربی منحصر و محدود می‌بیند.

۱) الف - ب - د

۲) ب - ج - و

۳) الف - ه - و

۲۰۴- موارد کدام گزینه پیرامون رابطه دانش علمی و دانش عمومی، مرتبط با گزاره زیر است؟

«دانش عمومی، دانش غیرموثق و نامعتبر نیست، بلکه کم و بیش در آن دانش‌های حقیقی و صحیح نیز وجود دارد.»

۱) دانش عمومی دانش حاصل از زندگی افراد است که از راه جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری به دست می‌آید. - در این دیدگاه دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود بلکه دانش‌های فراتجربی را نیز شامل می‌شود.

۲) دانش علمی ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی، امکان انتقاد از دانش عمومی را دارد. - دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند، بلکه خلق و بازسازی واقعیت هستند.

۳) دانش علمی برای حفظ هویت خود، باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند. - در برخی از نحله‌های این دیدگاه، مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌پاشد.

۴) دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی، نسبت به دانش عمومی از اعتبار بیشتری برخوردار است. - هر دانش علمی با هر دانش عمومی سازگار نیست.

۲۰۵- هریک از عبارات زیر، به ترتیب مربوط به کدام بخش جدول زیر است؟

- درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان‌ها آگاهی می‌دهد.

- اصل وجود

- نمونه‌ای از علوم انسانی

۱) ب - ج - الف

۲) ب - الف - ج

۳) ج - ب - الف

۴) الف - ب - ج

ب	فواید علوم اجتماعی	روان‌شناسی
قوانين کلی موجودات را شناسایی می‌کند.	ج	الف

۲۰۶- کدام گزینه، به ترتیب در ارتباط با جامعه‌شناسی خرد و کلان، نادرست و درباره فواید علوم اجتماعی و علوم انسانی، درست است؟

- ۱) برآسان دوری و نزدیکی به علوم طبیعی شکل گرفته‌اند. - شناخت و فهم قوانین طبیعی و عوامل تأثیرگذار بر زندگی انسان و کنش‌های او و پیش‌بینی کنش‌ها و پیامدهای آن‌ها

۲) به ترتیب علم شناخت کنش اجتماعی و ساختار اجتماعی‌اند. - پیش‌بینی و پیشگیری پدیده‌های اجتماعی و رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعت

- ۳) بررسی روابط همسایگی، احوالپرسی از یکدیگر و ریخت‌شناسی شهری از مصادیق جامعه‌شناسی خرد و کلان است. - شناسایی عواملی که بر زندگی انسان و کنش‌های او تأثیر دارند یا پیش‌بینی کنش‌ها و پیامدهای آن‌ها برای پیشگیری

- ۴) جامعه‌شناسی خرد و کلان از یکدیگر مستقل‌اند. - رها کردن و آزادسازی انسان‌ها از ظلم‌ها و اسارت‌های پدیدآمده در اثر کنش‌های انسان‌ها و انتقاد از کنش‌های ناپسند و ظالمانه انسان‌ها

۲۰۷- به ترتیب هریک از عبارات زیر، پیامده، علت و مفهوم یا موضوع چیست؟

- شاخه‌ها و داشت‌های اجتماعی متفاوت

- کشف نظم و قواعد جهان اجتماعی توسط دانشمندان علوم اجتماعی

- مستقل از اراده انسان‌ها و اهداف و معانی موردنظر آن‌ها

۱) ابعاد و انواع مختلف کنش‌های اجتماعی - پیش‌بینی آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی - پیامدهای کنش‌های انسان

۲) مطالعه پدیده‌های اجتماعی - فراهم آوردن فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح برای دانشمندان - پدیده‌های طبیعی

۳) ابعاد مختلف زندگی اجتماعی انسان - در امان ماندن از آسیب‌های احتمالی زندگی در اجتماعات مختلف - پدیده‌های طبیعی

۴) بررسی و مطالعه کنش‌های اجتماعی - شناخت قواعد زندگی در خانواده، کلاس، شهر، محله و کشور - پیامدهای کنش‌های انسان

۲۰۸- کدام گزینه، در ارتباط با «علوم انسانی و علوم اجتماعی» نادرست است؟

- ۱) برخی علوم انسانی و علوم اجتماعی را یکی می‌دانند. برخی دیگر موضوع علوم انسانی و علوم اجتماعی را همان امور انسانی و یکسان می‌دانند ولی روش آن دو را متفاوت می‌دانند.

- ۲) در دیدگاه صحیح، علوم انسانی و علوم اجتماعی موضوعات متفاوتی دارند و روش آن‌ها نیز متفاوت است، روش علوم اجتماعی غیرتجربی و روش علوم انسانی، تجربی است.

- ۳) برخی روش علوم انسانی و علوم اجتماعی را متفاوت می‌دانند، این دسته روش علوم اجتماعی را همان روش علوم طبیعی یعنی روش تجربی می‌دانند ولی روش علوم انسانی را روش‌های غیرتجربی می‌دانند اما برای علوم انسانی و علوم اجتماعی موضوع یکسانی قائلند.

- ۴) دیدگاهی که قائل به موضوعات متفاوتی برای علوم انسانی و علوم اجتماعی است، وجود انسان را به ابعاد اجتماعی‌اش تقلیل نمی‌دهد و کنش‌های انسان را به کنش‌های اجتماعی او فرو نمی‌کاهد.

۲۰۹- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب با کدام مفهوم مرتبط است؟

- ابزار شناختن نظم در کنار بی‌نظمی توسط جامعه‌شناسان

- مصدقای یک ساختار اجتماعی پویا

- وحدت روش علوم

۱) آشنایی‌زدایی - نظام اجتماعی - تبیین تجربی

۲) همتغیری - نظام اجتماعی - پوزیتیویسم

۳) عادت‌زدایی - نظام اجتماعی - تبیین

۴) همتغیری - نظام اجتماعی - پوزیتیویسم

۲۱۰- هریک از عبارات‌های زیر، به ترتیب در کدام بخش از جدول قرار می‌گیرند؟

ارتباط ما را با یکدیگر امکان‌پذیر می‌سازد.	الف
میان پدیده‌های اجتماعی ارتباط برقرار می‌کند.	ب
در نتیجه‌پذیرش قواعد ایجاد می‌شود.	ج

- ساختار اجتماعی

- نظام اجتماعی

- قواعد اجتماعی

۱) ب - الف - ج

۲) ج - الف - ب

۳) الف - ب - ج

۴) ب - ج - الف

۲-۲۱۱- «روش»، «موضوع» و «هدف» جامعه‌شناسی تبیینی، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

۱) طبیعی و تجربی - کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها - کنترل پدیده‌های طبیعی

۲) نگاه از بیرون - پدیده‌های طبیعی همانند پدیده‌های اجتماعی - کنترل پدیده‌های اجتماعی

۳) حس و تجربه - پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی - پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی

۴) حسی و طبیعی - کنش‌های اجتماعی و پیامد آن‌ها - پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های طبیعی

۲-۲۱۲- کدام گزینه در مورد رویکرد تبیینی نادرست است؟

۱) انسان در این دیدگاه، صرفاً یک موجود طبیعی پیچیده‌تر از سایر موجودات طبیعی، تفاوت‌های بنیادی دارد.

۲) این رویکرد نظم اجتماعی را بیشتر براساس مناسبات بیرونی توضیح می‌دهد و این روابط را مبتنی بر ترس، قرارداد و اجراء می‌داند. این روش باعث می‌شود که جوامع مبتنی بر نظم اجباری، در جلب مشارکت و همکاری افراد براساس میل، رضایت و رغبت، موفق عمل نکنند.

۳) این رویکرد در آغاز شکل‌گیری خود سعی کرد به علوم طبیعی بهویژه علم فیزیک نزدیک شود، به همین دلیل جامعه‌شناسی را در زمرة دانش‌های تجربی و ابزاری قرار داد.

۴) یکسان دانستن طبیعت و جامعه، انسان‌ها را به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی تقلیل می‌دهد و به دنبال آن، جامعه‌شناسی تبیینی که می‌خواست انسان را بر جامعه مسلط کند؛ او را مغلوب طبیعت ساخت.

۲-۲۱۳- کدام گزینه در ارتباط با گزاره زیر صحیح است؟

«اوردوں» بزرگ‌ترین شهر متروکه جهان است که با وجود سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی دولت چین برای تشویق و ترغیب هزاران نفر به سکونت در آن، تقریباً خالی از سکنه مانده و شهر ارواح لقب گرفته است.»

۱) انسان‌ها برخلاف پدیده‌های طبیعی آگاهانه عمل می‌کنند و عملشان معنادار است. آن‌ها در شرایط گوناگون رفتارهای متفاوتی از خودشان نشان می‌دهند، به همین دلیل کنش انسان را نمی‌توان فقط با روش تجربی تحلیل کرد.

۲) بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد تبیینی قابل توضیح نیستند و به همین سبب کسانی که روش‌های تجربی را معتبر نمی‌دانند، دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند.

۳) برای جلوگیری از بروز پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری کنش اجتماعی مورد توجه برخی جامعه‌شناسان قرار گرفته است.

۴) رویکرد تبیینی بر آن‌چه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند و همواره معنای کنش انسان و آنچه را بیرون انسان می‌گذرد نادیده می‌گیرد.

۲-۲۱۴- عبارات کدام گزینه، به ترتیب در ارتباط با رکود اراده‌ها و افول معانی، از پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی صحیح است؟

۱) مطالعات تبیینی نشان داده‌اند که میان عواملی مانند پرخاشگری، هیجان، خواب، وضعیت تحصیلات و تأهل با اعتماد به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای رابطه وجود دارد. - پیشرفت‌های چشمگیر جهان غرب در حوزه صنعت و فضا به فراگیرتر شدن فجایع انسانی و زیستمحیطی منجر شده است.

۲) تأکید افزایی بر ساختارهای اجتماعی به تدریج سبب می‌شود افراد بدون آنکه بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً آن را رعایت کنند. - با استفاده از روش‌های تجربی نمی‌توان گفت که مهربانی یک فضیلت اخلاقی و کینه‌توزی یک ردیلت اخلاقی است.

۳) انقلاب‌های اجتماعی، اندیشه‌های جدید، شاهکارهای هنری و اخترات‌بزرگ هنگامی پدید می‌آیند که انسان از نظم موجود گامی فراتر می‌گذارد. - مطالعات تبیینی نشان داده‌اند که میان پرخاشگری، هیجان، خواب، وضعیت تحصیلات و تأهل با اعتماد به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای، رابطه وجود دارد.

۴) انسان‌ها اغلب در کنش‌هایشان به دنبال تحقق اهدافی هستند که دیگران نمی‌توانند آن‌ها را مشاهده کنند. - کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد تبیینی قابل توضیح نیستند.

۲-۲۱۵- به ترتیب علت، مفهوم و پیامد هر یک از عبارات زیر در کدام گزینه، بدروستی آمده است؟

- محدود شدن بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده انسان
- خشت بنای جامعه

- تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای اجتماعی

۱) انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی، مذهبی و ... - ساختار اجتماعی - سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها در بسیاری عرصه‌ها مانند هنر، ارتباط و اندیشه

۲) نادیده گرفتن معنای کنش - کنش اجتماعی - حذف اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق، آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی

۳) نادیده گرفتن پیامدهای کنش - ساختار اجتماعی - استفاده از روش تجربی برای فهم معنای کنش

۴) نادیده گرفتن معنای کنش - نظام اجتماعی - هموار ساختن مسیر برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری

همراهی همدلانه	الف	مهتم ترین ویژگی کنش
ج	جنگ‌های نامنظم	ب

۲-۲۱۶- در جدول زیر، مصاديق «الف، ب و ج» به ترتیب کدام‌اند؟

(۱) اجرای نقشه‌های از پیش‌برنامه‌ریزی شده - اراده و ارزش -

توجه به معنای کنش و فهم پیامد

(۲) پیروی نکردن افراد از نظم موجود و فراتر رفتن از آن - آگاهی و معنا - تأیید کنشگران و تلاش برای فهم و پیش‌بینی پیامد کنش آن‌ها

(۳) پیروی از نظم مشخص به سبب انگیزه‌های اخلاقی و آرمان‌های معنوی - آگاهی و اراده - تلاش برای فهم کنشگران و تأیید کنش آن‌ها

(۴) مبتنی بودن بر آگاهی فرهنگی و جغرافیایی سربازان محلی یک منطقه - آگاهی و معنا - نگاه کردن به مسائل کنشگران از منظر خودشان و تلاش برای فهم آن‌ها

۲-۲۱۷- هر عبارت، به ترتیب نشانگر کدام مفهوم است؟

- نادیده گرفتن چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی، پیچیدگی و عمق این پدیده‌ها

- نگاه از درون به پدیده‌ها برای یافتن معنای آن‌ها

- وبر، آن را مقدمه و پیش‌نیازی برای روش علمی که همان روش تجربی است می‌دانست.

- این روش‌ها در مقابل روش‌هایی است که در جامعه‌شناسی تبیینی به کار می‌روند.

(۱) هویت‌زدایی - تفسیر - تفہم - روش‌های کیفی

(۴) معنازدایی - تبیین - تفسیر - روش‌های کیفی

۲-۲۱۸- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- دامنه کاربرد آزمایش در جامعه‌شناسی برخلاف علوم طبیعی بسیار محدود است.

- لازمه شناخت پدیده‌های اجتماعی، شناخت صحیح و توأم تفاوت‌های فردی و اجتماعی و وجود اختلاف انسان‌ها است.

- در قرن بیستم، تفسیر به عنوان روش مستقل و ویژه علوم انسانی و اجتماعی به رسمیت شناخته شد.

- مسئله معنا درباره کل زندگی انسان و در مورد تمام پدیده‌های اجتماعی از جمله کنش‌ها مطرح است.

(۱) ص - غ - غ - ص

(۴) ص - ص - ص - غ

(۳) ص - غ - ص - ص

۲-۲۱۹- در ارتباط با دیدگاه «ماکس ویر» کدام گزینه نادرست است؟

(۱) معتقد بود کنش اجتماعی معنادار است و پدیده‌های معنادار را نمی‌توان همانند پدیده‌های طبیعی از طریق حواس مطالعه کرد، بلکه باید معنای آن‌ها را فهمید.

(۲) از نظر او جامعه‌شناس، نه تنها می‌تواند آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی را توصیف کند، بلکه می‌تواند درباره ارزش‌ها و عقاید داوری علمی کند.

(۳) مدعی شد که هر چند جهان اجتماعی همانند جهان طبیعی نظم و قواعد خاصی دارد، اما انسان‌ها مانند موجودات طبیعی نیستند و پدیده‌های اجتماعی با پدیده‌های طبیعی تفاوت دارند.

(۴) با آنکه فهمیدن را برای درک معنای پدیده‌های اجتماعی ضروری می‌دانست، اما از آنجا که هنوز علم را به علم تجربی محدود می‌دانست، معتقد بود آنچه جامعه‌شناسان از مطالعه پدیده‌ها می‌فهمند، باید با روش تجربی اثبات شود.

۲-۲۲۰- کدام گزینه، به ترتیب در ارتباط با تقابل رویکرد تفسیری با رویکرد تبیینی، درست و در ارتباط با معنای کنش، نادرست است؟

(۱) علوم انسانی و اجتماعی دیگر دغدغه نزدیک شدن به علوم طبیعی را ندارند. - فعالیت و خلاقیت کنشگران، موجب پیدایش معانی گوناگون و در نتیجه آن پدید آمدن خردمندانه و گروه‌های مختلف درون هر جهان اجتماعی می‌شود.

(۲) برای فهم زندگی اجتماعی باید از ظاهر پدیده‌های اجتماعی عبور کرد و به معنای نهفته در کنش‌ها راه یافت. - فهم هر کنشی مستلزم دسترسی به معنای ذهنی و معنای فرهنگی نهفته در آن است.

(۳) نتایج این باور که مرز علم و غیرعلم را تجربه و تبیین تجربی تعیین می‌کند، مورد تأکید قرار گرفت. - برای پی بردن به هدف کنش، باید به زمینه فرهنگی که کنشگر در آن عمل می‌کند، مراجعه کنیم.

(۴) کنشگران براساس معنایی که در ذهن دارند، دست به عمل می‌زنند. - وقتی از معنای کنش می‌پرسیم، دقیقاً منظورمان قصد و هدف کنشگر از انجام دادن کنش است؛ مانند هدف دانش‌آموز از درس خواندن، که می‌تواند کشف حقیقت، افزایش معلومات و اشتغال باشد.

درس‌های لول ۱۳ ششم
صفحه‌های ۱ تا ۵

پاسخگویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۲۲۱- از اینکه برخی امور وجود دارند که از «هستی‌شان» خبر داریم، اما «چیستی» آن‌ها چندان برای ما روش نیست، کدام گزینه نتیجه می‌شود؟

- (۱) اگر مفهوم وجود و مفهوم ماهیت یکی بود، پر بردن به وجود اشیا به معنی شناخت اشیا هم بود.
- (۲) اگر مفهوم وجود و مفهوم ماهیت یکی بود، هر ماهیتی که تصور می‌کردیم باید وجود می‌داشت.
- (۳) اگر مفهوم وجود و مفهوم ماهیت یکی بود، نفی وجود از ماهیت امکان پذیر نبود.
- (۴) اگر مفهوم وجود و مفهوم ماهیت یکی بود، اثبات وجود هیچ ماهیتی نیازمند دلیل نبود.

۲۲۲- عبارت صحیح در باب وجود و ماهیت کدام است؟

- (۱) عدم وجود رابطه ذاتی میان این دو، معلول نیازمند بودن حمل وجود بر ماهیت به دلیل است.
- (۲) آن‌چه در سؤال از چیستی و تعریف یک ماهیت می‌آید، متضمن هستی داشتن آن ماهیت نیست.
- (۳) تنها در صورت عینیت این دو مفهوم، کافی بودن تصور هر ماهیتی برای اثبات وجود آن حاصل می‌شد.
- (۴) حمل یک مفهوم بر خود (مثلًا الف الف است). با حمل هستی بر آن مفهوم، فاقد تفاوت بنیادین است.

۲۲۳- در کدام گزینه حمل محمول بر موضوع به دلیل نیاز ندارد؟

- (الف) انسان بالضروره حیوان است.
- (ب) خداوند واجب الوجود بالذات است.
- (ج) چهارضلعی دارای زاویه قائم است.
- (د) مثلث اضلاعی نابرابر دارد.

(۴) الف، ب

(۳) ب، د

(۲) ج، د

۲۲۴- کدام گزینه در مورد مکتب فلسفی تومیسم نادرست است؟

- (۱) با رویکردی عقلانی به دنبال تبیین مباحث خداشناسی است.
- (۲) در عصر حاضر در جریان است و بعضًا تدریس می‌شود.
- (۳) صرفاً متأثر از انگلیش فلسفه مسلمان چون ابن سینا و ابن رشد بود.
- (۴) در مباحث خداشناسی، از برهان وجود و امکان بهره برده است.

۲۲۵- توضیحات کدام گزینه ارتباط دقیق‌تری با مفهوم ممتنع الوجود بالذات دارد و تمامی مصاديق آن را دربرمی‌گیرد؟

- (۱) اگر محمول هستی بر آن حمل شود، قضیه حاصله کاذب خواهد بود.
- (۲) این مفهوم جزء مفاهیمی است که فاقد مصادق هستند.
- (۳) وجود داشتن چنین مفهومی صرفاً در عالم خیال ممکن است.
- (۴) این مفهوم از اساس قابلیت این را ندارد که مورد تصور واقع شود.

۲۲۶- چند مورد از موارد زیر می‌تواند از ویژگی‌های ممتنع الوجود بالذات باشد؟

- (الف) نمی‌توان در زمان حال بین موضوع و محمول رابطه وجود متصور شد.
- (ب) می‌تواند علت وجود چیز دیگری شود.
- (ج) ممکن است در همه زمان‌ها حضور داشته باشد.
- (د) اساساً درباره آن، نیاز به دیگری برای موجود شدن منتفی است.

(۴) چهار

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک

۲۲۷- چنانچه «الف» مفهومی باشد که با وجود رابطه امکانی دارد، کدام گزینه توصیف درستی از این مفهوم یا رابطه ارائه نمی‌دهد؟

- (۱) بدون شک «الف» ذاتی است که نه از وجود ابا دارد و نه از عدم.
- (۲) لازمه وجود چنین رابطه‌ای مغایرت وجود و ماهیت در ذهن است.
- (۳) «الف» برای معدوم شدن به چیزی غیر از خودش نیاز ندارد.
- (۴) این رابطه نه در صدق اجتناب‌ناپذیر است و نه در کذب.

۲۲۸- کدام گزینه با دیدگاه هیوم در باب علیت منطبق نیست؟

- (۱) هیوم شناخت علت و معلول را از طریق حس و تجربه ممکن ولی اصل علیت را ناممکن می‌داند.
- (۲) بر طبق مبانی فکری هیوم نمی‌توان گفت که طلوع خورشید علت روش شدن زمین است.
- (۳) هیوم می‌گوید حس و تجربه نمی‌تواند علت و معلول‌ها را در عالم طبیعت شناسایی کند.
- (۴) هیوم شناخت علت و معلول رابطه ضروری میان آن‌ها را از طریق حس و تجربه ناممکن می‌داند.

- ۲۲۹- زمانی که با تزریق واکسن کرونا در برابر بیماری مصونیت نسبی پیدا می‌کنیم، بنابر نظر فیلسفان مسلمان کدام گزینه درست است؟
- (۱) از طریق قواعد عقلی، علت بودن واکسن در اینمی علیه عامل بیماری را به دست می‌آوریم.
 - (۲) کشف علت بودن واکسن و معلولیت آماده شدن سیستم اینمی بدن علیه ویروس، از طریق تجربه است.
 - (۳) برای اینکه این واکسن‌ها کشف شود، نیازی به ادراک اصل امتناع اجتماع نقیضین نیست.
 - (۴) از طریق تجربه به علت بودن واکسن و معلولیت اینمی بدن علیه ویروس می‌رسیم و به علیت باور می‌یابیم.
- ۲۳۰- کدام گزینه با توجه به اصل سنتیت میان علت و معلول نادرست است؟
- (۱) با فقدان این اصل، ممکن است هر چیز معلول هر چیز قرار گیرد و هر چیزی هم می‌تواند علت برای هر چیزی باشد.
 - (۲) عبارت «از کوزه همان برون تراوید که در اوست» اشاره به وجود سنتیت و مناسبت خاص میان علت و معلول دارد.
 - (۳) طبق این اصل چنانچه دو شیء هر کدام ویژگی‌های خاص خود را داشته باشند، آثارشان نیز با هم متفاوت است.
 - (۴) این اصل اشاره به عینیت و وحدت کامل میان علت و معلول دارد، یعنی علت از همه جهات مانند معلول است.
- ۲۳۱- کدام یک از موارد زیر از ویژگی‌های اصل وجوب علی و معلولی نیست؟
- (۱) حتمیت جهان هستی
 - (۲) تخلفناپذیری موجودات جهان
 - (۳) اثبات اثر در جهان هستی
 - (۴) وجود نظام عام در جهان
- ۲۳۲- اگر حادثه‌ای برای فردی قابل پیش‌بینی باشد، می‌توان گفت ...
- (۱) تشخیص علت تامه و ناقصه این حادثه به درستی انجام نشده است.
 - (۲) این فرد از علت آن حادثه آگاه بوده و اتفاقی محسوب نمی‌شود.
 - (۳) این فرد لزوماً اتفاق به معنای نقی غایتمندی حادث را انکار می‌کند.
- ۲۳۳- کدام گزینه درباره فیلسفی که خدا را انکار می‌کند، الزاماً صحیح نیست؟
- (۱) حرکت اجزاء جهان به سمت یک غایت برتر را نمی‌پذیرد.
 - (۲) ممکن است اتفاق در معنای چهارم برای او پیش بیاید.
 - (۳) به طور صریح و روشن با معنای اول اتفاق موافق نیست.
 - (۴) احتمال دارد فرایندهای تکاملی در جهان را اتفاقی بداند.
- ۲۳۴- افلاطون در مقدمه اول برهان نظم خود به کدام مورد اذعان می‌کند؟
- (۱) حضور یک ناظم عاقل و با تدبیر در جهان هستی
 - (۲) نیازمند بودن هر نظم و هماهنگی به یک ناظم
 - (۳) وجود ازلى و ابدى یک ناظم دارای عالی ترین اندیشه
 - (۴) بخورداری جهان، از نظم و هماهنگی میان پدیده‌ها
- ۲۳۵- کدام یک از مقدمات استدلال دکارت می‌تواند نشان‌دهنده حضور آشکار اصل سنتیت باشد؟
- (۱) من در ذهن تصویری از یک حقیقت نامتناهی دانا و توانا دارم.
 - (۲) حقیقت نامتناهی ذهن من، خالق من و موجودات هستی است.
 - (۳) من به دلیل متناهی بودن، توان تصور موجود نامتناهی را ندارم.
 - (۴) موجود متناهی، تصور نامتناهی را در ذهن من ایجاد کرده است.
- ۲۳۶- کدام گزینه در مورد کانت درست است؟
- (۱) عدم پذیرش خدا از طرف کانت به این دلیل بود که او مستقلأً به اثبات وجود خدا نپرداخت.
 - (۲) مبنای پذیرش خدا از طرف کانت مبتنی بر اثبات وجود خدا از طریق وظایف اخلاقی بود.
 - (۳) پذیرش خدا از طرف کانت صرفاً از طریق اثبات ضرورت وجود خدا صورت گرفت.
 - (۴) عدم پذیرش خدا از طرف کانت به این دلیل بود که او صرفاً ضرورت وجود خدا را اثبات کرد.
- ۲۳۷- کدام گزینه جزء ویژگی‌های سلسله‌ای نامتناهی از علتها و معلولها نیست؟
- (۱) شرط وجود افراد این زنجیره، علته است که خود معلول دیگری نباشد.
 - (۲) چنین زنجیره‌ای هرگز در جهان خارج وجود پیدا نخواهد کرد.
 - (۳) در رأس این سلسله یک وجود نامشروع یا علت‌العلل وجود دارد.
 - (۴) همه افراد این سلسله، خود معلول علت بالاتر از خود هستند.
- ۲۳۸- بر اساس برهان فارابی بر اثبات وجود خدا می‌توان گفت:
- (۱) وابستگی وجودی اشیاء امری اثبات شده نیست.
 - (۲) امتناع تسلسل علل پیش‌فرض این برهان است.
 - (۳) با دیدن جای پنجه شیر، وجود شیر اثبات می‌شود.
 - (۴) سلسله علل و معلولها باید به معلول بی‌علت برسد.
- ۲۳۹- کدام عبارت درباره برهان وجود و امکان صحیح است؟
- (۱) در این برهان از مشاهده معلول‌های جهان حکم به وجود علت داده شده است.
 - (۲) چنانچه تناهی موجودات جهان نفی شود، به این برهان خدش وارد می‌گردد.
 - (۳) سیر حرکت آن اثبات واجب‌الوجود بالذات و سپس واجب‌الوجود بالغیر است.
 - (۴) به ذات موجودات جهان توجه دارد که همان تساوی میان عدم وجود است.
- ۲۴۰- همه گزینه‌ها مرتبط با دیدگاه فیلسفان الهی پیرامون معیارهای یک زندگی معنادار است؛ به جز ...
- (۱) عشق ز اوصاف خدای بی‌نیاز / عاشقی بر غیر او باشد مجاز
 - (۲) آمد شدن تو اندرين عالم چیست / آمد مگسی پدید و ناپیدا شد
 - (۳) ما ز بالایم و بالا می‌رویم / ما ز دریاییم و دریا می‌رویم
 - (۴) حلاج‌وشانیم که از دار نترسیم / مجانون صفاتیم که در عشق خداییم

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۴۰۰ دی ۲۴

Konkur.in

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۰۶۴۶۳-۰۲۱

« تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش »

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس	عمومی
سیدعلیرضا احمدی، حمید اصفهانی، محسن اصغری، داود تالشی، ابراهیم رضایی مقدم، هامون سبطی، محسن فدایی، کاظم کاظمی، سعید گنج بخش زمانی، الهام محمدی، مرتضی منشاری، نرگس موسوی، سیدمحمد هاشمی	فارسی	
نوید امساکی، محمد جهان‌بین، کاظم غلامی، مرتضی کاظم‌شیرودی، علی محسن‌زاده، سیدمحمدعلی مرتضوی، الهه مسیح خواه	عربی زبان قرآن	
محمد آصالح، امین اسدیان‌پور، محسن بیانی، محمد رضایی‌بقا، فردین سماقی، عباس سیدشبسیری، محمدرضا فرهنگیان، مجید فرهنگیان، مرتضی محسنی کبیر، فیروز نژادنژف	دین و زندگی	
رحمت‌الله استیری، سپهر برمندپور، حسن روحی، محمد طاهری، ساسان عزیزی‌نژاد، عقیل محمدی‌روشن	زبان انگلیسی	

نام طراحان	نام درس	اختصاصی
محمدابراهیم تو زنده‌جانی، محمدمهدی حقی، امیر زراندوز، نسترن صمدی، علیرضا عبدی، امیر محمودیان، اسماعیل میرزاًی، حامد نصیری	ریاضی و آمار	
سیدعلیرضا احمدی، عزیز الیاسی‌پور، محسن اصغری، پوریا حسین‌پور، مجتبی فرهادی، رضا نوروزبیگی	علوم و فنون ادبی	
منتخب از سوال‌های کتاب آبی پیمانه‌ای علوم و فنون ادبی جامع کنکور انسانی - پایه دهم، یازدهم و دوازدهم	علوم و فنون ادبی - سوال‌های «آشنا»	
ابراهیم احمدی، عمار تاج‌بخش، محمدرضا سوری، سیدمحمدعلی مرتضوی، مهدی نیک‌زاد، پیروز وجان	عربی زبان قرآن	
منتخب از سوال‌های کتاب آبی پیمانه‌ای عربی جامع کنکور انسانی - پایه دهم، یازدهم و دوازدهم	عربی زبان قرآن - سوال‌های «آشنا»	
علیرضا رضایی، علی‌محمد کریمی، جواد میربلوکی، میلاد هوشیار	تاریخ	
زهرا دامیار، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، محمدرضا محمودی‌ها	جغرافیا	
آریتا بیدقی، مییناسادات تاجیک، علیرضا حیدری، الهام رضایی، فاطمه صفری	جامعه‌شناسی	
مجید پیرحسینلو، الهه فاضلی، فرهاد قاسمی‌نژاد، کیمیا طهماسبی	فلسفه	

گزینشگران و ویراستاران

ویراستار	مسئول درس	گزینشگر	نام درس
محمدحسین اسلامی، امیرمحمد دهقان، کاظم کاظمی	سیدعلیرضا احمدی	مرتضی منشاری	فارسی
درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل‌علی‌پور، آیدین مصطفی‌زاده	نوید امساکی	عربی زبان قرآن	عربی زبان قرآن
زهره رشوندی، سکینه گلشنی، فاطمه صفری	محمد رضایی‌بقا	امین اسدیان‌پور، سیداحسان هندی	دین و زندگی
معصومه شاعری	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	معارف اقلیت
سعید آقچلوا، رحمت‌الله استیری، فاطمه نقدی	محدثه مرأتی	محدثه مرأتی	زبان انگلیسی
ایمان چینی فروشان، مهدی ملارضانی، علی ارجمند، سحر محمدی	محمد بحریانی	محمد بحریانی	ریاضی و آمار
پوریا حسین‌پور، محمد نورانی، رضا نوروزبیگی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	علوم و فنون ادبی
درویشعلی ابراهیمی	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	عربی زبان قرآن
زهرا دامیار	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	تاریخ
زهرا دامیار	محمد رضایی‌بقا	محمد رضایی‌بقا	جغرافیا
فاطمه صفری، محمدارباهیم مازنی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	جامعه‌شناسی
فرهاد علی‌نژاد، امیرکیا باقری	کیمیا طهماسبی	کیمیا طهماسبی	فلسفه

گروه فنی و تولید

سیدمحمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)	مدیر گروه
زهرا دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)	مسئول دفترچه
مدیر: مازیار شیروانی مقدم، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی)، فریبا رئوفی (عمومی)	گروه مستندسازی
مهشید ابوالحسنی (اختصاصی)، زهرا تاجیک (عمومی)	حروف‌چین و صفحه‌آرا
سوران نعیمی	ناظر چاپ

(مسن اصغری)

۹- گزینه «۳»

مجاز‌های به کار رفته در گزینه «۳»:

«عالم» مجاز از مردم، «امروز» مجاز از دنیا و «فردا» مجاز از آخرت

ترشیح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: حون ← قتل و مرگ / دست ← انگشت

گزینه «۲»: حرف ← سخن / زبان ← سخن و کلام

گزینه «۴»: خاک مجاز از گور و مزار

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

(کاظم کاظمی)

۱- گزینه «۴»

بیت فاقد ایهام است. حسن تعلیل: دلیل دو نیم شدن یا شکاف دانه‌های گندم، ترس از سنگ آسیا دانسته شده است.

ترشیح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: جناس همسان: صیر (بردباری) صیر سوم (گیاهی تلخ) / تضاد: وصل و هجران - آغاز و پایان - نوش و صیر

گزینه «۲»: ایهام تناسب: ماه: ۱. بخشی از فصل یا سال یعنی سی روز (معنای موردنظر)، ۲. قمر که با (هلال و بدر و گردون) تناسب دارد - پیوسته ← ۱. همواره، همیشه (معنای قابل قبول)، ۲. متصل و بدون فاصله (با ابرو تناسب دارد)، تشبیه: رخسار به بدر و ابرو به هلال

گزینه «۳»: اسلوب معادله: مصراع دوم مصداقی برای توجیه مفهوم مصراع اول است.

مجاز: «زر» مجاز از «مال و ثروت»

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

(همون سیطر)

۱۱- گزینه «۱»

«طلق» و «مهر» در معنای سقف و خورشید آمده‌اند و معنای دیگری از آن‌ها در این بیت به ذهن خطرور نمی‌کند.

ترشیح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «کنار» در معنای آغوش آمده اما در کنار «فرق» معنای دیگر «کنار» (ساحل) به ذهن خطرور می‌کند.

گزینه «۳»: «شکر» در معنای عادی خود آمده اما شکر اصفهانی (از زنان مورد علاقه حسره پروری) با آمدن شیرین (پادشاهزاده ارمنی) به ذهن خطرور می‌کند.

گزینه «۴»: «شور» در معنی هیجان و اضطراب آمده است، اما در کنار «شیرین» معنی نمکین نیز به ذهن خطرور می‌کند.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

(مرتضی منشاری-اردیل)

۱۲- گزینه «۳»

فعل «است» در مصراع دوم گزینه «۳»، به قرینه لفظی حذف شده است: این درد را طبیب یکی [است] و دوا یکی است.

ترشیح گزینه‌های دیگر:

در سایر گزینه‌ها حذف فعل به قرینه معنوی است.

گزینه «۴»: «فنان [می‌کنم] کز پوچ مغزی چون جرس در وادی امکان / سرآمد عمر در فریاد بی‌فرادرس ما را

گزینه «۵»: می‌رساند بال و پر از خوشه صائب [با تو سخن می‌گوییم] دانه‌ام / در ضمیر خاک اگر یک چند پنهان مانده‌ام

گزینه «۶»: جویی چه طبیب [با تو سخن می‌گوییم] از خم آن زلف رهایی/خوش باش کزین دام رهیدن نگذارند

(فارسی ۳، ستور، صفحه ۱۵)

(سید علیرضا احمدی)

۱۳- گزینه «۴»

جمله «خرابی»، من را آیاد کند» گذرا به مفعول و مستند است.

جمله «این قدر آیی که در تین است جlad مر» دو جزئی است و الگوی آن نهاد + فعل است.

توجه: هرگاه فعل‌های «است»، «باشد»، «بود» و مشتقات و معادل‌های آن‌ها در معنای غیراسنادی وجود داشتن یا حضور داشتن) بیانی، الگوی جمله «نهاد+ فعل» خواهد بود.

ترشیح سایر جملات:

جمله «تو به (با) دشنام من را یاد کنی» گذرا به مفعول است.

جمله «جوی شیر برای فرهاد من، زناری است» گذرا به مستند است.

معنای بیت «ب» آن کسی که به کارها ارزش می‌دهد، سفارش‌دهنده کار و کارفرماس است و گرنه جوی شیر (که مطلوب همگان است) برای دل عاشق من، مثل زنار، نشانه کفر است.

جمله «کاش خدا، داد من را از خداداد (مخلق) بگیرد» گذرا به مفعول و مستند است.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

فارسی (۳)**۱- گزینه «۱»**

(العام محمدی)

معنای واژگانی که در «ج، د، ه» آمده است، صحیح هستند.

معنای درست واژگانی که نادرست معنا شده‌اند: الف) کرنده: اسبی که رنگ آن میان زرد و بور باشد. ب) شرزو: خشمگین، غضبناک

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

۲- گزینه «۳»

معنی درست واژه‌ها:

آونگ: آویزان، آویخته، آوند (اورند: تخت و سریر)

سودا: دیوانگی (سودایی: دیوانه، عاشق)

که: اسب یا استری که به رنگ سرخ تیره است. (کرنده: اسبی که رنگ آن میان زرد و بور باشد)

(سید محمد هاشمی-مشهر)

خوان: سفره فراخ و گشاده / بط: مرغایی / مستور: پوشیده / فایق: برگریده

ترشیح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: برای معنی واژه «پادشاه» و «زیور» کلمه‌ای آورده نشده است.

گزینه «۲»: ستور: چارپا (در این گزینه به شکل جمع معنی شده است).

گزینه «۳»: برای معنی واژه «شراب» کلمه‌ای آورده نشده است.

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

۳- گزینه «۴»

خوان: سفره فراخ و گشاده / بط: مرغایی / مستور: پوشیده / فایق: برگریده

ترشیح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: برای معنی واژه «پادشاه» و «زیور» کلمه‌ای آورده نشده است.

گزینه «۲»: ستور: چارپا (در این گزینه به شکل جمع معنی شده است).

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

۴- گزینه «۳»

غلط املایی و شکل درست آن:

صور (بوق) / سور ← جشن، شادی

(ممدی فرامی-شیراز)

۵- گزینه «۴»

فراغت: آسودگی، آرامش، آسایش، آرامی، استراحت

نخاسته: از مصدر خاسته به معنای بروپا شدن، بلند شدن، پدید آمدن، عاید شدن، فایده داشتن

منصب: گمارده، گماشته شده، برآورده شده، افزایش، نصب شده، افزایش

(فارسی ۳، املاء، ترکیبی)

(ممدی اصفهانی)

۶- گزینه «۲»

راحت: آسوده، آسایش - راهت: راه تو / باقی: پایدار - باقی: یک باع

بروسی ایات:

الف) ای دل آزار، ای جگرسوز! چه شبها و چه روزهای بسیار که دلم با عشقی

جان سوز، چشم به راه تو می‌دوزد.

ب) این منم که از رنج بیداری، شب تاریک را با این خواری و با این زاری، به روز می‌رسانم، دلت بر من نمی‌سوزد؟!

ج) تف بر آن کسی که چنین شاهی را از جهل، وارث جمشید یا جانشین هوشنگ،

پادشاهان افسانه‌ای ایران می‌شمارد. (بیت در نکوهش شاعران دریاری است که به مدد

پادشاه نادان می‌پردازند و در این کار اغراق‌های بی‌پایه می‌کنند.)

(د) چگونه باعی است که از هر طرف که به آن نگاه کنی، از خون بی‌گناهان، لاله‌های

رنگارنگ رویده است. (فارسی ۳، املاء، ترکیبی)

(العام محمدی)

۷- گزینه «۲»

بخارای من ایل من» از محمد بهمن بیگی / «فی حقیقت العشق» از شهاب الدین

سهروردی / مثل درخت در شب باران» از محمدرضا شفیعی کدکنی / «تمهیدات» از

عین القضاة همدانی / «فیه مافیه» از ملووی

(فارسی ۳، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

(ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)

۸- گزینه «۴»

تشبیه در بیت «ب»: ابر احسان [تشبیه احسان به ابر]

استعاره در بیت «الف»: پسته‌های خندان [تشخیص و استعاره است.]

حسن تعلیل در بیت «ج»: علت قرمی یا رنگی بودن منقار طوطی حرف درست و زیبا

گفتن است.

حس آمیزی در بیت «د»: تلخرو

(سید محمدعلی مرتفوی)

در گزینه «۳» آمده است: «یاران پیامبر در زندگی‌شان به کارهای ساده‌ای می‌پرداختند» که مطابق متن صحیح نیست.

گزینه «۳»

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: کسب حلال از محبوب‌ترین کارها نزد خداوند بلندمرتبه است! (صحیح)

گزینه «۲»: مؤمنی که (مال) حلال کسب می‌کند، خداوند پاداش بزرگی به او خواهد داد! (صحیح)

گزینه «۴»: اسلام از کسب مال از کار نهی نمی‌کند هرچند کم منزلت باشد! (صحیح) (درک مطلب)

(سید محمدعلی مرتفوی)

در گزینه «۳» آمده است: «خودداری کردن از قبول کمک دیگران!» که نمی‌تواند به عنوان نتایج کار کردن مطرح شود.

گزینه «۳»

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: پیشرفت فرد و جامعه در زمینه‌های مختلف! (صحیح)

گزینه «۲»: تکیه بر خود و توانایی‌های درونی! (صحیح)

گزینه «۴»: مشغول کردن نفس از حرام! (صحیح)

(درک مطلب)

(سید محمدعلی مرتفوی)

عبارت گزینه «۴» مطابق متن نادرست است: مطابق دیدگاه اسلام، اتفاق اموال مهم تر از کسب حلال است!

گزینه «۴»

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: خداوند بلندمرتبه جایگاه کارگران را بالا برده است! (صحیح)

گزینه «۲»: کار مؤمن در زندگی‌اش، نشانه ایمان واقعی است! (صحیح)

گزینه «۳»: مسلمانان به کار و جستجوی روزی تشویق شده‌اند! (صحیح)

(درک مطلب)

(سید محمدعلی مرتفوی)

عنوان مناسب برای متن: فضیلت کار در اسلام!

گزینه «۴»

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: کار، آینه اخلاق فرد است!

گزینه «۲»: کار، محرك موفقیت افراد و ملت‌هاست!

گزینه «۳»: جایگاه اتفاق در آموشهای اسلامی!

(درک مطلب)

(سید محمدعلی مرتفوی)

اسم فاعله: ساعد «نادرست است؛ «مساعدة» مصدر ثالثی مزید است، بنابراین اسم

فاعل آن بر وزن «فاعل» نمی‌آید، بلکه به شکل «مساعده» ساخته می‌شود.

(تغییر صرفی و مهل اعرابی)

گزینه «۱»

(سید محمدعلی مرتفوی)

مصدره: «اكتساب» «نادرست است. فعل مضارع «یکسپ» ثالثی مجرّد است و

وزن مشابه هیچ‌یک از باب‌های ثالثی مزید نیست.

(تغییر صرفی و مهل اعرابی)

گزینه «۴»

فاعله: النفس «نادرست است. «النفس» نقش مفعول را برای فعل «یشنغل» دارد.

(ترجمه: نفس را از حرام مشغول می‌سازد و....)

(تغییر صرفی و مهل اعرابی)

گزینه «۴»

(علی محسن زاده)

در گزینه «۴» واژه‌های «المختربین» و «البناء» به شکل نادرست نوشته شده‌اند و

شکل درست آنان «المختربین» و «البناء» می‌باشد.

(فقط هر کات)

گزینه «۴»

۲۹- گزینه «۳»
 «درک کنان» همگی ما بدانیم (رد گزینه‌های ۱ و ۲ / «خلقا»: خلق شدند، آفریده شده‌اند (رد گزینه‌های ۴ / «صلينة واحدة»: یک تکه گل (رد گزینه‌های ۲ و ۴ / «إنْتَهَا»: تنها، فقط (رد گزینه‌های ۱ و ۴ / «العلم والتقى»: دانش و تقوا؛ (در محل فاعل قرار دارند پس نباید در ترجمه همراه «است» بایدند) (رد گزینه‌های ۱ و ۴). (ترجمه)

۳۰- گزینه «۴»
 «لئنْ أَعْلَم» می‌دانستم (رد گزینه‌های ۱ / «تَعْلَمَ»: داده می‌شود (رد گزینه‌های ۲ / «كُلُّ مَنْ»: هر کس که، هر کسی که (رد گزینه‌های ۱ و ۳) «إِنْتَفَعْتُ مِنْهُ»: از او سود برده باشد (رد گزینه‌های ۱ و ۲) و «أَنَا فِي الْخَامِسِ عَشَرِ مِنْ عُمْرِي»: در حالی که پانزده ساله بودم (رد گزینه‌های ۱ و ۳) (این عبارت یک جمله حالی بوده و باید به شکل «بر حالی که» ترجمه شود، توجه شود در گزینه «۳» در حالی که «استفاده شده ولی به صورت نادرست به کار رفته است»).

(ترجمه)

۳۱- گزینه «۳»
 «قَامَ ... دَوْبِيَا»: با پشتکار به ... پرداخت، با پشتکار اقدام کرد، با پشتکار انجام داد (رد سایر گزینه‌ها) / «تطویر تلك المادة»: بهینه‌سازی آن ماده (رد گزینه‌های ۴ / «فَيَسْعَى»: در آزمایشگاهی / جمله وصفیه «بناء نفسه»: که خودش آن را ساخته بود (ساخت) (رد گزینه‌های ۲ / «وَ لَكَ»: ولی / «المختبر»: آن آزمایشگاه (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «انهدم»: ویران شد / «علي رأس»: بر سر، روی سر / «أخيota الأصغر»: برادر کوچک نکات مهم درسی:

قید حالت «رؤبیا» حال برای جمله ما قبل خود است (قام بـ... نه مابعد (بناء)؛ و نیز «أَلْ» بر سر «المختبر» «آل» به معنای اسم إشارة است زیرا بعد از اسم نکره «المختبر» به کار رفته است.

(ترجمه)

۳۲- گزینه «۲»
 «أَمَا كُنْتَ تَعْلِمُ»: آیا نمی‌دانستی (ماضی استمراری ترجمه می‌شود چون کان با فعل مضارع آمده است) (رد گزینه‌های ۱ / «عَنِدَمَا حَلَقْتَ»: هنگامی که خلق شدی (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «فَبِمِ تَفَخَّرْ»: پس به چه افتخار می‌کنی (رد گزینه‌های ۳ و ۴). (ترجمه)

(نویر امسکی)

۳۳- گزینه «۳»
 «غلط سایر گزینه‌ها»:
 گزینه «۱»: «أَنْ يُذَكَّرْ عِنْدَ النَّاسِ»: نزد مردم یاد شود (فعل مجھول است)
 گزینه «۳»: «بَا حَالٍ لِبَخْنَدِ»: اشتباه است چراکه «مبتسماً» در اینجا حال نمی‌باشد بلکه خبر «یکن» است.
 گزینه «۴»: «در حالی که» به اشتباه در ابتدای جمله آمده است.

(ترجمه)

۳۴- گزینه «۳»
 «اگر چه «ضيقية» حال است و با «درحالی که» ترجمه می‌شود». - چیزی («لا») که نفی جنس است، در ترجمه لحظات نشده است.

(ترجمه)

۳۵- گزینه «۳»
 «دوستم»: صدیقی / «كارگاه کوچکی»: مصنعاً صغیراً (رد گزینه‌های ۲ / «ساختی فراوان»: الصنوبة الكثيرة (رد سایر گزینه‌ها) / «تجربه‌های خود»: تجاریه (رد گزینه‌های ۱) / «اتا جاری سازد»: ليجرى (رد گزینه‌های ۲ و ۴). (ترجمه)

(ترجمه)

توضیح متن درگ مطلب:
 همانا اسلام با فرقی می‌جنگد و به کسانی که (مال) حلال کسب می‌کنند، پاداش بزرگی را وعده می‌دهد، و به این دعوت می‌کند که هر فردی کار کند تا چیزی به دست آورد که با آن امور زندگی خوبی و زندگی کسانی را که تکلف می‌کنند اداره نمایند. پیامبر (ص) کار را قابل دوست داشت و یارانش را به آن تشویق نمود اگرچه ساده باشد، و خودش از کاری سریاز نمی‌رزد هرچند کم منزلت باشد. پیامبر دستی را که می‌بخشد به دست بالاتر توصیف نموده است و دست را که به پخشش‌های دیگران تکیه می‌کند، تکوهش کرده و آن را به دست پایین‌تر وصف نموده است. کار تنازع مختلفی دارد، کار پرداختن به معتبرتی است که خدای بلندمرتبه ما را برای آن افریده است، آن نفس را از حرام مشفول می‌سازد و دلیل پیشترتی و تصریحی است. اسلام از کسب مال از حرام مانند دردی و ربا نهی کرده است، همچینین اسلام به اتفاق در راهی م مشروع آن امر می‌کند، این‌که کمک به نزدیکان، همانا کار در دین ما چیزی (منزلتی) دارد که در هیچ‌دین دیگر ندارد، و ایمان تنهای همراه با عمل صالح ذکر شده است.

دین و زندگی (۳)

(فیروز نژاد‌نیف - تبریز)

آگاهی سرچشمه بندگی است. توجه کنید فقر غلط است، درک فقر درست است. پیامبر اکرم (ص) با آن همه مقام و منزلت عاجزانه از خدا می‌خواهد که لحظه‌ای لطف و رحمت خاصش را از او نگیرد: «اللهم لا تکلني الى نفسى طرفة عين ابداً» (دین و زندگی ۳، درس ا، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

«۵۱- گزینه ۲»

(مرتضی محسنی‌کبیر)

با توجه به آیه شریفه «سأله من في السماوات والارض كل يوم هو في شأن» نتیجه می‌گیریم که به دلیل درخواست دائمی هر آن‌چه در آسمان‌ها و زمین است از خداوند متعال، او همواره دست‌اندرکار امور جهان می‌باشد. (دین و زندگی ۳، درس ا، صفحه ۱۰)

«۵۲- گزینه ۱»

(فیروز نژاد‌نیف - تبریز)

گزینه «۴»، غلط است. گزینه‌های «۱» و «۲» بیانگر تفاوت هستند؛ اما تفاوت بین‌ای‌دان نیستند. به زبان دیگر علت نیازمندی در بقای جهان به خدا و عدم نیازمندی در بقای ساعت به ساعت‌ساز این است که خدا به جهان وجود داده در حالی که ساعت‌ساز به ساعت وجود نداده است.

(دین و زندگی ۳، درس ا، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

«۵۳- گزینه ۳»

(عباس سید‌حسینی)

پدیده‌ها که وجودشان از خودشان نیست، برای موجود شدن نیازمند به پدیده‌آورنده‌ای هستند که خودش پدیده نباشد، بلکه وجودش از خودش باشد. ذات نایافته از هستی، بخش / چون تواند که بود هستی بخش خشک ابری که بود ز آب تهی / ناید از اوی صفت آب دهی (دین و زندگی ۳، درس ا، صفحه ۷)

«۵۴- گزینه ۲»

(فیروز نژاد‌نیف - تبریز)

ریشه معرفتی این پندار، کج فهمی از توحید رویی به این معناست که موجودات و مخصوصاً انسان قدرت تدبیر ندارند. یعنی ما هیچ‌کارایم و خداوند همه کاره است. اگر قرار باشد بمیریم می‌میریم و حرکت و تغییر مکان و تصمیم‌گیری براساس دستور عقل بی‌فایده است. (دین و زندگی ۳، درس ا، ترکیب)

«۵۵- گزینه ۱»

(محمد رضایی‌رقا)

از آن جا که غیر از خدا، کسی اختیار سود و زیان خود را ندارد. «لا يملكون لانفسهم نفعاً ولا ضراً» پس نباید دیگران را ولی، رب و معیوب خود دانست. (دین و زندگی ۳، درس ا، صفحه ۲۲)

«۵۶- گزینه ۴»

(فریدین سماقی)

این تصور که چند خدا وجود دارد و هر کدام خالق بخشی از جهان‌اند، به معنای آن است که هر یک از خدایان مذکور کمالاتی دارد که دیگری آن کمالات را ندارد و گرنه عین همدیگر می‌شوند و دیگر چند خدا نیستند. چون نور بودن خداوند به این معناست که موجودات وجود و هستی خود را از خدا می‌گیرند (توحید در خالقیت) بنابراین مفهوم آیه «الله نور السماوات والارض» با آیه «الله خالق كل شئ» ارتباط دارد. (دین و زندگی ۳، درس‌های ۱ و ۲، ترکیب)

«۵۷- گزینه ۱»

(فریدین سماقی)

امام علی (ع) پس از بیان افتخار خود که به پروردگار بودن خدای متعال اشاره دارد، از خدا می‌خواهد که وی را همان‌گونه که او دوست دارد قرار دهد، در حقیقت درخواست هدایت از خدای متعال دارد و به رویت الهی اشاره دارد که هر دو عبارت قرآنی این گزینه به این مرتبه از توحید اشاره دارد. (دین و زندگی ۳، درس‌های ۱ و ۲، ترکیب)

«۵۸- گزینه ۲»

(محمد رضا خرهنگیان)

امام علی (ع) پس از بیان افتخار خود که به پروردگار بودن خدای متعال اشاره دارد، از خدا می‌خواهد که وی را همان‌گونه که او دوست دارد قرار دهد، در حقیقت درخواست هدایت از خدای متعال دارد و به رویت الهی اشاره دارد که هر دو عبارت قرآنی این گزینه به این مرتبه از توحید اشاره دارد. (دین و زندگی ۳، درس‌های ۱ و ۲، ترکیب)

«۵۹- گزینه ۲»

(محمد رضایی‌رقا)

«صمد» در لغت به معنای توپر و وجود بزرگ و کاملی است که همه موجودات برای رفع نیاز به سوی او روی می‌آورند. (دین و زندگی ۳، درس ا، صفحه ۲۲)

(الله مسیح فداء)

«فداء» به معنای سود رسانید است در حالی که توضیح مقابل آن برای «استفاده» است.

توجه گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تحریبه‌ها: مجموعه آنچه برای رسیدن به نتیجه‌های در آزمایشگاه انجام می‌شود.

گزینه «۲»: نا امیدی: آنچه انسان غالباً بعد از شکست به آن دچار می‌شود.

گزینه «۳»: فایده رساند: چیزی را به کار گرفت و از آن در کارهایش استفاده کرد.

گزینه «۴»: با پشتکار: کسی که در کارش بسیار کوشید و فعل است.

(وارثان)

«۴۴- گزینه ۳»

«فداء» به معنای سود رسانید است در حالی که توضیح مقابل آن برای «استفاده» است.

گزینه «۱»: تحریبه‌ها: مجموعه آنچه برای رسیدن به نتیجه‌های در آزمایشگاه انجام می‌شود.

گزینه «۲»: نا امیدی: آنچه انسان غالباً بعد از شکست به آن دچار می‌شود.

گزینه «۳»: فایده رساند: چیزی را به کار گرفت و از آن در کارهایش استفاده کرد.

گزینه «۴»: با پشتکار: کسی که در کارش بسیار کوشید و فعل است.

(وارثان)

«۴۵- گزینه ۱»

جمع «جرم»: اجرام است و «جرائم» مفردش: جرمیة

نکات مهم درسی: لای نفی جنس + اسم نکره به معنای «هیچ... نیست» است و اسلوب «ما ی نفی +

حرف جر من + یک اسم نکره هم به معنای «هیچ ... نیست»

(وارثان)

«۴۶- گزینه ۱»

ترجمه: زمانی که شخص امید را از دست می‌دهد و بر گذشته حسرت می‌خورد،

می‌گوید: / توجه داشته باشید که برای حسرت از گذشته از «لیت + ماضی»

استفاده می‌شود. ترجمه گزینه «۱»: کاش تنبیلی نمی‌کرد و همانند دوستانم تلاش

می‌کرد.

بورسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: قطعاً انسان با تلاش زیاد هدفی را محقق می‌کند، کاش آن را بتوانم.

گزینه «۳»: من هیچگاه به آینده امید نداشتم، چه بسا خیلی‌ها همانند من باشند.

گزینه «۴»: گویی زندگی ام شبی تاریک است، ولی باید تلاش کنم.

(انواع بملات)

«۴۷- گزینه ۱»

در گزینه «۳» حال وجود ندارد، توجه داشته باشید که واژه «ضاحكاً» نقش صفت را دارد.

ترجمه گزینه «۳»: معلم، در کلاس با سخنی نرم دانش‌آموز خندانی را تأدب کرد.

حال در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: أنا مشتاق (جمله حالی)

گزینه «۲»: ساجدین در این گزینه صاحب حال «المصلّين» می‌باشد

گزینه «۴»: انت خیر الراحمين (جمله حالی)

(هال)

«۴۸- گزینه ۲»

اگر کارگر، سخت کار کند قطعاً در کارش پیشرفت زیادی محقق خواهد کرد. «مجدها» حال

است برای «عامل». نکته: حال، حالت یک اسم معرفه را هنگام وقوع فعل نشان می‌دهد.

سایر گزینه‌ها: «مجد» در گزینه «۱» خبر فعل ناقص «أصبح»، در گزینه «۳» صفت و

در گزینه «۴» خبر برای «هو» است.

(هال)

«۵۰- گزینه ۲»

صورت سوال عبارتی را می‌خواهد که در آن کلمه‌ای که با خود مفهوم «شک و

گمان» را دارد، به کار نرفته باشد. در گزینه «۲» چنین کلمه‌ای وجود ندارد و «کأن»

برای بیان «تشبیه» به کار رفته است: «کوه‌ها مانند راههایی هستند که آسمان را ثابت نگاه

داشته‌اند مانند راههایی هستند که ما را به آن می‌رسانند.»

بورسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شاید بشر روزی بتواند زمان زلزله را قبل از رخ دادن آن بفهمد. ←

قد در کنار «مضارع» می‌تواند مفهوم تردید را برساند.

گزینه «۳»: شاید برخی از دانش‌هایی که در مدرسه یاد می‌گیریم شان اصلاً فائدی‌های

داشته باشند. ← «عل» می‌تواند مفهوم «شک و گمان» را برساند.

گزینه «۴»: شاید خشنودی پدر و مادر در دوری من از ورزش باشد. ← «کأن»

می‌تواند شک و گمان را بیان کند.

(انواع بملات)

(مسنون پیاتی)

خداؤند در قرآن کریم حضرت لقمان را به داشتن حکمت توصیف کرده است. در سنت ابتلاء هرگاه که انسان در مرحله‌ای از ابتلاء و امتحان الهی موفق شود، به مرحله برتری راه خواهد یافت. (دین و زندگی ۳، درس های ۴ و ۶، ترکیب)

گزینه «۶۷»

(مرتفعی مفسنی کبیر)

مخلوقات جهان از آن جهت که با فرمان و حکم و اراده الهی ایجاد می‌شوند به قضای الهی وابسته هستند؛ یعنی اجرا و پیاده کردن به اراده خدا است. دقت شود که مخلوقات جهان از آن جهت که خدای متعال با علم خود اندازه، حدود، ویژگی، موقعیت مکانی و زمانی آن‌ها را تعیین می‌کند، وابسته به تقدير الهی هستند؛ یعنی نقشه جهان با همه موجودات و ریزه‌کاری‌ها ویژگی‌ها و قانون‌های از آن خداست و از علم خداست. (دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه ۵۸)

گزینه «۶۸»

(امین اسریان پور)

آیه شریفه «ذلک بما قدمت ایدیکم ...» ناظر بر مسئولیت پذیری در برابر اعمال ناشی از وجود اختیار در انسان است. (دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

گزینه «۶۹»

(عباس سیر بشتری)

یکی از شواهد اختیار، تفکر و تصمیم است، هر کدام از ما همواره تصمیم‌هایی می‌گیریم و برای این تصمیم‌ها، ابتدا اندیشه می‌کنیم و جواب آن را می‌سنجم. در آیه شریفه «قد جانکم بصائر من رتکم فمن ابصر فلنفسه و من عمي فليها ...» پس هر کس که بینا گشت، به سود خود اوست و هر کس کوبدل گردد به زیان خود اوست ... (دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه ۵۷)

گزینه «۷۰»

(مرتفعی مفسنی کبیر)

در آیه شریفه «والذين كذبوا بآياتنا سنتستدرجهم من حيث لا يعلمون و املئ لهم ان كيده متين: و كسانی که آیات ما را تکذیب کردد به تدریج گرفتار عذابشان خواهیم کرد در آن راهی که نمی‌دانند و به آن‌ها مهلت می‌دهم همانا تدبیر من استوار است.» این آیه مؤبد این سنت است که مهلت‌ها به صورت بلای الهی جلوه‌گر می‌شود و باعث می‌شود که بار گاهان آنان هر روز سنتگین و سنتگین تر شود و به تدریج به سوی هلاکت ابدی نزدیک شوند، سنت املاء و استدراج از جمله سنت‌های حاکم بر زندگی معاندان و غرق شدگان در گناه است.

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۶۹ و ۶۷)

گزینه «۷۱»

(محمد رضایی بقا)

مطابق با آیه شریفه «كل نفس ذاته الموت و نيلوكم بالشر و الخير فتنته» مواد امتحانی خداوند، امور خیر و شر اطراف ماست: «البشر والخير». خداوند در آیه دیگر می‌فرماید: «حسب الناس ان يتركوا ان يقولوا آمنا و هم لا يفتون: ایا مردم گمان کردن رها می‌شوند همین که بگویند ایمان اور دیدم و آزمایش نمی‌شوند؟»، بر این اساس این نگرش که «اگر بگوییم ایمان آور دیدم مانع از امتحان الهی است»، «و هم لا يفتون» باید اصلاح شود. (دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۶۸ و ۶۷)

گزینه «۷۲»

(امین اسریان پور)

عبارت شریفه: «کسانی که زندگی دنیا و تجملات آن را بخواهند ...» بیانگر مفهوم سنت امداد عام الهی است که با عبارت «کلام نمد هؤلاء و ...» ارتباط معنایی دارد. (دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

گزینه «۷۳»

(فریدین سماقی)

قوانین حاکم بر جهان خلقت، تجلی تقدير الهی و زمینه‌ساز به کارگیری اراده و اختیار انسان است. سنت امتحان یا ابتلاء یکی از عام‌ترین سنت‌های الهی است و هر انسانی در هر موقعیتی باشد، مورد آزمایش الهی قرار می‌گیرد. (دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه ۶۶)

گزینه «۷۴»

(مرتفعی مفسنی کبیر)

قرآن کریم در آیه «رأيت من اتخد الله هواه افانت تكون عليه وكيلاً: آيا ديدى آن کس را که هواي نفس خود را معبود خود گرفت آيا تو می‌توانی ضامن او باشی او به دفاع از او برمی‌خیزی؟» با استفهام انکاری غیرقابل دفاع بودن کسی را که هواي نفس خود را معبود خویش قرار داده است، بیان می‌کند.

تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان‌پذیری از طغوت باعث می‌شود شخص، درونی نآرام و شخصیتی نایابدار داشته باشد؛ زیرا از یکسو هواي نفس وی هر روز خواسته جدیدی را پیش روی او قرار می‌دهد و از سوی دیگر، قدرت‌های مادی که هر روز رنگ عوض می‌کنند او را به برگی جدیدی می‌کشانند. (دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

گزینه «۶۱»

براساس آیه شریفه: «و من الناس من يعبد الله على حرفة فلن اصحابه خير اطمأن به و ان اصابته فتنه انقلب على وجهه خسر الدنيا والآخرة ذلك هو الخسران المبين: از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کناره‌ای (تنها به زبان و هنگام وسعت و آسودگی) عبادت و بندگی می‌کند، پس اگر خیری به او رسد؛ دلش به آن آرام می‌گیرد و اگر بلاایی به او رسد، از خدا رویگردان می‌شود او در دنیا و آخرت (هر دو) زیان می‌بیند. این همان زیان آشکار است.» زیان کاری دنیا و آخرت: «من يعبد الله على حرف» است، تصمیم او در صورت مواجهه با بلاای «انقلب على وجهه» می‌باشد. (دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه ۳۴)

گزینه «۶۲»

(محمد رضایی بقا)

موارد (الف، ج) به درستی آمده‌اند. درستی مورد (الف): اگر قرار باشد همه فقط خواسته‌ها و تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند و تنها منافع خود را محور فعالیت اجتماعی قرار دهند و اهل ایثار و تعاوون و خیرسازی نباشند، تفرقه و تضاد جامعه را فرا می‌گیرد و امکان رشد و تعالی از بین می‌رود.

درستی مورد (ج): هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد، (توحید اجتماعی) زمینه برای رشد انسان‌ها و زندگی موحدانه آسان‌تر می‌گردد.

مورد (ب) بیانگر توحید فردی و مورد (د) بیانگر شرک فردی (دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

گزینه «۶۳»

انجام عمل به همان صورتی که خداوند خواسته است = حسن فعلی
انجام عمل به قصد کسب رضای الهی = حسن فاعلی = نیت الهی = اخلاص

(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه ۴۵)

گزینه «۶۴»

(غیرروز نژاد-تیف-تبریز)

عهد ازلی خداوند با انسان‌ها این است که بندگی شیطان را نکنند و فقط او را پرسنستند. این آیه اشاره به توحید رویی ندارد. (دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه ۴۳)

گزینه «۶۵»

(امین اسریان پور)

«برو این دام بر مرغی دگر نه / که عنقا را بلند است آشیانه» مفهوم آیه شریفه «و لقد راودته عن نفسه فاستعصم» که ناظر بر عفاف و پاکدامنی حضرت یوسف (ع) و نفوذناپذیری او در برابر سوسوه‌های شیطان است، مفهوم می‌گردد. (دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه ۴۹ و ۵۰)

گزینه «۶۶»

(عباس سیر بشتری)

راز و نیاز با خداوند و کم خواستن از او: نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خداوند و یاری جستن از او برای رسیدن به اخلاق، غفلت از خداوند را کم می‌کند و محبت او را در قلب تقویت می‌سازد.

دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات: «... حضرت على (ع) می‌فرماید: خداوند بدان جهت روزه را واجب کرد تا اخلاق مردم را بیازماید.»

(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه ۴۷)

(سازمان عزیزی تزار)

ترجمة جمله: «نمی‌دانم اگر در طول بیماری ام مری نبود، چه می‌کردم - او یک نکه جواهر به تمام معنا است.»

(۳) گنج، جواهر
(۱) نماد، نشانه
(۴) مثال، نمونه

«گزینه ۲۱»

(واگرگان)

(حسن رومی)

ترجمة جمله: «آن جایی که برخی از دانش‌آموزان هنگام ارسال پیامک، تمایل به خلاصه‌نویسی دارند، بازگشت به عادت کامل نوشتن جملات برای آن‌ها دشوارتر است.»

(۱) معرفی کردن، آشنا کردن
(۲) گسترش دادن
(۳) ارتباط برقرار کردن، منتقل کردن (پیام)
(واگرگان)

«گزینه ۲۲»

(حسن رومی)

ترجمة جمله: «را بخواهی، من در این مورد با مادرم موافق نیستم، اما به‌حاظ پایبندی به اصول اخلاقی اش، به او احترام می‌گذارم.»

(۱) اصل، ادر جمع اصول اخلاقی
(۲) دستورالعمل، رهنمود
(۳) پیشنهاد، توصیه
(۴) جمع‌آوری، مجموعه

«گزینه ۲۳»

(واگرگان)

(سازمان عزیزی تزار)

ترجمة جمله: «دیروز افسر پلیس به من آدرس بیمارستان را داد، اما به‌قدری پیچیده بود که گم شدم.»

(۱) هدفمند، مصمم
(۲) قابل فهم
(۳) پیچیده، سخت
(۴) نظاممند، اصولی

«گزینه ۲۴»

(واگرگان)

(سپهر برومدنپور)

ترجمة جمله: «در ابتدا سلیم به قابلیت‌هایش ایمان نداشت و فکر می‌کرد یک فرد معمولی است که با بقیه هیچ تفاوتی ندارد.»

(۱) معمولی، عادی
(۲) متمایز، برسته
(۳) صلح‌آمیز
(۴) متهد

«گزینه ۲۵»

(واگرگان)

(ممدوح طاهری)

ترجمة جمله: «به‌منظور کمک به سالمدان برای داشتن زندگی اجتماعی بهتر و جلوگیری از انزوا و تنها‌یابی آن‌ها، ما گرددۀ‌هایی را ترتیب می‌دهیم تا آن‌ها را دور هم جمع کنیم.»

(۱) پاسخ دادن
(۲) برنامه ریختن، ترتیب دادن
(۳) تلقی کردن
(۴) احترام گذاشتن

«گزینه ۲۶»

(واگرگان)

(ممدوح طاهری)

ترجمة جمله: «از آن جایی که کافین می‌تواند باعث کم‌آبی بدن و سایر مشکلات [مزبوط به] سلامتی شود، اکثر پزشکان اتفاق نظر دارند که مصرف غذاها و نوشیدنی‌های حاوی کافین باید محدود شود.»

(۱) در نظر گرفتن، به حساب آوردن
(۲) تأیید کردن
(۳) ترکیب کردن
(۴) حاوی چیزی بودن، دربرداشتن

«گزینه ۲۷»

(واگرگان)

ترجمه متن کلوزتست:

مردی به‌نام کلوزتفر شوالز، مخترع مائشین تحریر، در دهه صаст قرن نوزدهم، [ایدها] یک صفحه کلید به دخشن رسانید شوالز ابتدا حروف را به ترتیب حروف الفبا روی مائشین تحریر خود قرار داد اما در ریافت که مشکلی وجود دارد. حروف روی میله مائشین تحریر بودند - که کلید نیز نامیده می‌شوند - و برخی از این کلیدها به یکدیگر برخورد می‌کردند این زمانی اتفاق افتاد که حروفی که اغلب در کلمات با هم می‌آیند، مانند "و" و "ا"، روی صفحه کلید نزدیک یکدیگر بودند.

شوالز سعی کرد راهی برای جلوگیری از برخورد کلیدها با یکدیگر پیدا کند. وی فهرستی از حروفی که در زبان انگلیسی معمولاً با هم استفاده می‌شوند مانند "s" و "a"، "q" و "u" تهیه کرد. سپس این حروف را طوری تنظیم کرد که در دو طرف متنقابل صفحه کلید قرار گیرند. این صفحه کلید به نام "QWERTY" معروف شد. افزاد آنکه چالب‌های صفحه کلید جایگزین را از آن کرده‌اند، اما تاکنون هیچ کدام محبوبیت زیادی کسب نکرده‌اند. به‌نظر نمی‌رسد که این صفحه کلید به‌زودی با یک صفحه کلید سریع‌تر و کارآمدتر جایگزین شود.

(عباس سید‌شیبستی)

سنت ابتلاء یکی از عام‌ترین و فراگیرترین قوانین خداوند است که ثابت و همیشه‌گی است و شامل همه انسان‌ها در همه دوران‌ها می‌شود و آیات شریفه «کل نفس ذائقه الموت ...» و «احسنت الناس ان یترکوا ...» بیانگر سنت امتحان و ابتلاء هستند. (دین و زنگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

«گزینه ۲۸»

سنت ابتلاء یکی از عام‌ترین و فراگیرترین قوانین خداوند است که ثابت و همیشه‌گی است و شامل همه انسان‌ها در همه دوران‌ها می‌شود و آیات شریفه «کل نفس ذائقه الموت ...» و «احسنت الناس ان یترکوا ...» بیانگر سنت امتحان و ابتلاء هستند. (دین و زنگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

زبان انگلیسی (۳)

«گزینه ۲۹»

ترجمة جمله: «آن چه شما در انتهای دوره آموزشی قادر به انجام آن خواهید بود به مدت زمانی بستگی دارد که صرف انجام تکالیفاتان می‌کنید، این طور نیست؟»

نکته مهم درسی:
دقت کنید که کل عبارت قبل از "depends" نقش فاعل جمله را بازی می‌کند که ضمیر جایگزین آن تنها می‌تواند "it" باشد (رد گزینه‌های ۱ و ۲). در نتیجه، جمله را به صورت زیر می‌توان بازنویسی کرد:

It depends on how much time you spend on doing your assignments.

مشخصاً "tag" مناسب برای چنین جمله‌ای "doesnt it" می‌باشد (رد گزینه ۴). (گرامر)

«گزینه ۳۰»

ترجمة جمله: «فکر می‌کنم مرد جوانی که پیراهن آبی پوشیده و دارد از موزه بازدید می‌کند، گردشگری از آلمان است.»

نکته مهم درسی:
دقت کنید که مرجع ضمیر موصولی مورد نظر "the young man" است، پس باید از ضمیر موصولی مرتبط با انسان استفاده شود، در حالی که "which" برای غیرانسان کاربرد دارد (رد گزینه‌های ۱ و ۲). از طرفی، با توجه به فعل "visiting" بعد از جای خالی، باید از فعل "to be" استفاده کنیم تا فعل طبق (گرامر) ساختار زمان حال استمراری باشد (رد گزینه ۴).

(عقیل محمدی‌روشن)

ترجمة جمله: «اگرچه هیچ درمانی برای ایدز پیدا نشده است، [اما] پزشکان می‌توانند به بیمارانی که بهشت مریض هستند کمک کنند تا درد کمتری را تجربه کنند.»

نکته مهم درسی:

با توجه به معنای جمله و این که "cure" نقش مفعولی دارد. بی می‌بریم که ساختار جمله مجهول است (رد گزینه‌های ۱ و ۴). از طرفی، فعل "found" (گذشته "find") به کلمه "cure" برمی‌گردد که مفرد است (رد گزینه ۳). (گرامر)

«گزینه ۳۱»

ترجمة جمله: «برای دوستم پیغام گذاشتم و او خواستم هر چه زودتر با من تماس بگیرد، اما او با من تماس نگرفت.»

نکته مهم درسی:
با توجه به وجود "my call" به عنوان مفعول جمله بعد از جای خالی، نمی‌توان از ساختار مجهول استفاده کرد (رد گزینه‌های ۲ و ۳). از سوی دیگر، مرجع ضمیر موصولی در جای خالی "my friend" است که نیازمند ضمیر موصولی "who" می‌باشد (رد گزینه ۴). (گرامر)

(عقیل محمدی‌روشن)

ترجمة جمله: «نتایج یک مطالعه در سال ۲۰۱۳ این ایده را تأیید می‌کند که دوست داشتن بدون قید و شرط کودکان، سلامت و تندروستی مادام‌العمر آن‌ها را بهبود می‌بخشد.»

نکته مهم درسی:
(۱) مکرراً
(۲) به‌شکل غیراخلاقی
(۳) به‌طرز غیرضروری، بی خودی
(۴) بدون قید و شرط

(محمد طاهری)

ترجمه جمله: «از پاراگراف «۲» می‌توان چنین استنباط کرد که آن کسانی که می‌گویند ورزش‌های الکترونیکی [نوعی] ورزش هستند [چنین] استدلال می‌کنند که... «چون ورزش‌های الکترونیکی به همان مهارت‌هایی نیاز دارند که ورزش‌های مانند دارت و تیراندازی به آن نیازمندند، آن‌ها نیز باید [نوعی] ورزش محسوب شوند.» (درک مطلب)

۹۴- گزینه «۳»

(محمد طاهری)

ترجمه جمله: «کدام‌یک از موارد زیر به بهترین نحو، نگرش نویسنده را نسبت به آینده ورزش‌های الکترونیکی توصیف می‌کند؟» (درک مطلب) «Hopeful»

۹۵- گزینه «۱»

(محمد طاهری)

ترجمه جمله: «کلمه زیر خطدار "prominent" در پاراگراف «۳» از نظر معنایی به... نزدیکترین است.» (درک مطلب) «important»

۹۶- گزینه «۴»

ترجمه متن درک مطلب دوم:
قطع‌آمروزه یکی از حیاتی‌ترین شاخه‌های اقیانوس‌شناسی به عنوان اقیانوس‌شناسی بیولوژیکی شناخته می‌شود. این شاخه، مطالعه گیاهان و جانوران اقیانوس و تعامل آن‌ها با محیط دریایی است. اما اقیانوس‌شناسی فقط در مورد مطالعه و تحقیق نیست. اقیانوس‌شناسی همچنین در مورد سیاست‌هایی است که بر سلامت اقیانوس‌ها تأثیر می‌گذارد. درس‌های آموخته‌شده از طریق اقیانوس‌شناسی بر روش‌های استفاده انسان‌ها از دریا برای حمل و نقل، غذا، انرژی، آب و بسیاری موارد تأثیر می‌گذارد.
البته اقیانوس‌شناسی چمزی فراتر از موجودات زنده در دریا را پوشش می‌دهد. شاخه‌ای از اقیانوس‌شناسی به نام اقیانوس‌شناسی زمین‌شناسی، بر شکل گیری بستر دریا و چگونگی تغییر آن در طول زمان تمرکز دارد. اقیانوس‌شناسان زمین‌شناسی شروع به استفاده از فناوری ویژه GPS برای نقشه‌برداری از بستر دریا و سایر ویژگی‌های زیر آب کرده‌اند. این تحقیق می‌تواند اطلاعات حیاتی مانند فعلیت لرزه‌ای را ارائه دهد. این اطلاعات ممکن است در نتیجه به پیش‌بینی دقیق تر زلزله و سونامی شود.

علاوه بر اقیانوس‌شناسی بیولوژیکی و زمین‌شناسی، دو شاخه اصلی دیگر در علوم دریا وجود دارد. یکی اقیانوس‌شناسی فیزیکی، مطالعه روابط بین بستر دریا، خط ساحلی و جو است. مورد دیگر، اقیانوس‌شناسی شیمیایی است [که عبارتند از مطالعه ترکیب شیمیایی آب دریا و چگونگی تأثیر بیرونی آن از آب و هوا، فعالیت‌های انسانی و عوامل دیگر].

۹۷- گزینه «۴» (سپهر برومدنپور)

ترجمه جمله: «متن اساساً به کدام‌یک از سوالات زیر می‌پردازد؟»
«شاخه‌های مختلف اقیانوس‌شناسی و موضوعات مشمول آن‌ها چیست؟» (درک مطلب)

ترجمه جمله: «با توجه به متن، کدام‌یک از موضوعات زیر در اقیانوس‌شناسی زمین‌شناسی موردن بررسی قرار می‌گیرد؟»
«شکل گیری بستر دریا و نحوه تأثیر بیرونی آن از زمان» (درک مطلب)

ترجمه جمله: «می‌توان از متن به طور منطقی استنباط کرد که... «فعالیت‌های لرزه‌ای می‌تواند به داشتماندان در پیش‌بینی سونامی و زلزله کمک کند.» (درک مطلب)

ترجمه جمله: «عبارت زیر خطدار "the other" در پاراگراف «۳» به... اشاره دارد.»
«یکی از شاخه‌های اصلی علوم دریایی» (سپهر برومدنپور)

(حسن روحی)

- (۲) نظم، ترتیب
(کلوزتس)

۸۸- گزینه «۲»

- (۱) موضوع، مسئله
(۳) مدخل، ورودی [فرهنگ لغت]

۸۹- گزینه «۱»

نکته مهم درسی:

با توجه به این که "letters" (حروف) غیرانسان است، می‌توانیم بعد از آن هم ضمیر "which" و هم "that" را استفاده کیم. اما بعد از ضمیر موصولی فاعلی، دیگر حق استفاده از ضمیر فاعلی (در اینجا "they") برای اشاره مجدد به موصوف (letters) را نداریم (رد گزینه‌های «۲» و «۴»). قید تکرار "often" قبل از فعل اصلی می‌آید و فعل جمله بایستی با مرجع ضمیر (letters) طابقت داشته باشد (رد گزینه «۳»).

(حسن روحی)

- (۱) پیدا کردن، دریافت
(۲) نشانه چیزی بودن
(۳) پیدا کردن معنی لغت (در فرهنگ لغت)

(۴) ناگهانی تصمیم به انجام کاری گرفتن

۹۰- گزینه «۱»

- (۱) به طور مؤثر
(۳) تصادف، اتفاقی

(کلوزتس)

۹۱- گزینه «۴»

- (۲) به طور ناگهانی
(۴) معمولاً، عموماً

(حسن روحی)

۹۲- گزینه «۳»

نکته مهم درسی:

با توجه به معنی جمله و قید زمان "soon"، نیاز به زمان آینده داریم (رد گزینه‌های «۲» و «۴»). از طرفی، "it" که اشاره به صفحه کلید دارد، مفعول جمله است و به جای این که بعد از فعل باید، به عنوان مبتدا و قبل از فعل آمد، است؛ بنابراین، باید از آینده مجهول استفاده کنیم (رد گزینه «۱»).

ترجمه متن درک مطلب اول:
تایستان گذشت، بیش از ۱۲۰۰۰ هزار در ورزشگاه و مبلی لندن حضور داشتند و فریاد می‌زدند و تشویق می‌کردند. هزاران نفر دیگر به صورت آنلاین [ایران را] تماشا می‌کردند. اما این مسابقه قوتی، بسکتبال یا تنیس نبود. این ارخداد، ورزش‌های الکترونیکی یا بازی‌های رایانه‌ای را بیانی می‌کند. میلیون‌ها نفر در بریتانیا برای سرگرمی، بازی می‌کنند. برخی از آن‌ها به گیمرهای حرفه‌ای تبدیل شده‌اند و به عنوان شغل تمام وقت خود، بازی می‌کنند. با این حال، گیمرهای حرفه‌ای بودن آسان نیست. آن‌ها ده ساعت یا بیشتر در روز، پنج یا شش روز در هفته تمرین می‌کنند. آن‌ها تمرین‌هایی مانند تایپ کردن، تلاش برای تایپ سریع تر و سریع تر آن انجام می‌دهند. آن‌ها همچنین ویدیوهای بازیکنان دیگر را مورد بررسی قرار می‌دهند و برای شکست دادن آن‌ها برنامه‌ریزی می‌کنند.
اما آیا ورزش‌های الکترونیکی واقعاً [نوعی] ورزش هستند؟ آیا بازیکنان [اورزش‌های الکترونیکی] ورزشکار محسوب می‌شوند؟ برخی می‌گویند نه. بازیکنان ورزش‌های الکترونیکی نیازی به دویدن، پریدن، پرتاب کردن یا انجام کارهای جسمی قابل توجه ندارند. در حال حاضر، دولت بریتانیا ورزش‌های الکترونیکی را به عنوان نوعی بازی طبقه‌بندی می‌کند، نه به عنوان ورزش. اما برخی دیگر می‌گویند بله: ورزش‌های الکترونیکی، ورزش است. بازیکنان [اورزش‌های الکترونیکی] به برخی مهارت‌های جسمانی، یهودیه همانگی دست و چشم، سرعت عمل، دقت و زمان بندی نیاز دارند. اگر دارت، اسنوکر و تیراندازی جزو ورزش‌های طبقه‌بندی می‌شوند، پس ورزش‌های الکترونیکی نیز باید این گونه باشند. در واقع، دولتهای چین و کره جنوبی ورزش‌های الکترونیکی را جزو ورزش‌های طبقه‌بندی می‌کنند و از سال ۲۰۲۲ به عنوان یک ورزش مدار آور افزایش می‌یابند. اگر ورزش‌های طبقه‌بندی می‌کنند و برای بسیاری از طرفداران و بازیکنان ورزش‌های الکترونیکی، مهمترین چیز این است که محبوبیت و اهمیت ورزش‌های الکترونیکی در حال افزایش است. اگر ورزش‌های الکترونیکی در حال حاضر به اندازه ورزش‌های الکترونیکی در آینده نزدیک خواهند داشت.

(محمد طاهری)

ترجمه جمله: «کدام‌یک از موارد زیر در متن تعریف شده است؟»
«ورزش‌های الکترونیکی (پاراگراف «۱»)»

(درک مطلب)

۹۳- گزینه «۴»

- (۱) موارد زیر در متن تعریف شده است?
(۲) ورزش‌های الکترونیکی (پاراگراف «۱»)

(۵امد تصویری)

۱۰۵ - گزینه «۳»

چون صورت سؤال نگفته که ارقام تکراری نباشد پس تکرار مجاز است. متمم اینکه هم رقم زوج و هم رقم فرد داشته باشیم، یعنی همه زوج یا همه فرد باشند را حساب می‌کنیم و از کل اعداد سه رقمی که می‌توان با اعداد ۰ تا ۶ ساخت کم می‌کنیم. تعداد حالتی را که همگی فرد و تعداد حالتی را که همگی زوج هستند، محاسبه کرده و از تعداد کل حالات کم می‌کنیم.

$$\left. \begin{array}{l} ۶ = \text{کل اعداد} \\ ۶ \times ۷ \times ۸ = ۲۹۴ \\ ۳ \times ۴ \times ۴ + ۳ \times ۳ \times ۳ = ۴۸ + ۲۷ = ۷۵ \\ \text{همه فرد} \quad \text{همه زوج} \end{array} \right\} \Rightarrow ۲۹۴ - ۷۵ = ۲۱۹$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

(اسماعیل میرزایی)

۱۰۶ - گزینه «۴»

ابتدا بین کتاب اقتصاد و ریاضی یک جایگاه قرار می‌دهیم که برای انتخاب کتاب این جایگاه ۸ حق انتخاب وجود دارد، در این بسته کتاب اقتصاد و ریاضی به ۲! جایگشت دارند و این بسته و ۷ کتاب دیگر به ۸! جایگشت دارند. بنابراین تعداد حالاتی مورد نظر برابر است با:

$$8 \times 2! \times 8!$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

(امیر ممورویان)

۱۰۷ - گزینه «۳»

تعداد کل حالات انتخاب ۴ نفر از این ۱۱ نفر برابر است با:

$$\binom{11}{4} = \frac{11 \times 10 \times 9 \times 8 \times 7!}{4 \times 3 \times 2 \times 1 \times 7!} = 330$$

حالات نامطلوب آن است که ۴ دانشآموز انتخاب شده همگی از رشته تجربی یا همگی از رشته انسانی باشند.

$$\binom{5}{4} + \binom{4}{4} = 5 + 1 = 6$$

$$330 - 6 = 324$$

تعداد حالات مطلوب برابر است با:

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

(محمد ابراهیم توژنده‌جانی)

۱۰۸ - گزینه «۴»

ابتدا یک زوج از بین ۵ زوج انتخاب می‌کنیم که می‌شود ۵ بعد از

میان ۴ زوج باقیمانده ۳ زوج را انتخاب می‌کنیم که به ۴ حالت

امکان پذیر است و در انتها از هر کدام از ۳ زوج انتخاب شده، یک نفر را

گزینش می‌کنیم که $\binom{2}{1} \times \binom{2}{1} \times \binom{2}{1} = 8$ حالت دارد. لذا

حالات داریم.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

ریاضی و آمار (۳)**۱۰۱ - گزینه «۱»**

(اسماعیل میرزایی)

تحلیل داده‌ها و ارائه نتایج در گام چهارم از چرخه آماری و پس از گردآوری و سازماندهی داده‌ها اتفاق می‌افتد.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۷)

۱۰۲ - گزینه «۲»

با بررسی هر مورد داریم:

الف) تحلیل داده‌ها

ب) تفسیر نتایج

ج) طرح و برنامه‌ریزی

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۴)

(علیرضا عبدی)

۱۰۳ - گزینه «۴»

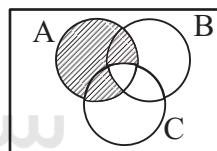
با بررسی گزینه‌ها داریم:

گزینه «۱» از A، اجتماع B و C حذف کرده‌ایم که درست است.

گزینه‌های «۲» و «۳» نیز قسمت هاشورخورده را نشان می‌دهند.

گزینه «۴» اگر از مجموعه A، اشتراک B و C را جدا کنیم مجموعه، به

صورت زیر است که با شکل سؤال متفاوت است!

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۶)

(علیرضا عبدی)

۱۰۴ - گزینه «۴»

جون حرف S حتماً در این رمز ۴ حرفی وجود دارد، پس S را کنار می‌گذاریم و از بین ۵ حرف باقیمانده سه حرف دیگر رمز را انتخاب می‌کنیم.

$$\binom{5}{3} = \frac{5!}{2! \times 3!} = \frac{5 \times 4 \times 3!}{3! \times 2} = \frac{20}{2} = 10$$

می‌دانیم حرف S و سه حرف انتخاب شده با هم ۴! جایگشت دارند، پس تعداد کل رمزها برابر است با:

$$\binom{5}{3} \times 4! = 10 \times 24 = 240$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

(ممدمهودی هقی)

هیچ دو مهره‌ای از مهره‌ها همنگ نباشند، یعنی ۱ مهره‌آبی و ۱ مهره قرمز و ۱ مهره سیاه

$$n(S) = \binom{12}{3} = \frac{12!}{(12-3)!3!} = 220$$

$$\binom{3}{1} = 3 : \text{مهره آبی} \quad \binom{4}{1} = 4 : \text{مهره سیاه} \quad \binom{5}{1} = 5 : \text{مهره قرمز}$$

$$n(A) = 3 \times 4 \times 5 = 60$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{60}{220} = \frac{3}{11}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

«۱۱۲- گزینه»

(همار نصیری)

وقتی قرار است اعداد زوج (۴,۲) در مکان‌های زوج باشند، بنابراین اعداد فرد (۵,۳,۱) باید در مکان‌های فرد باشند، بنابراین !۲! حالت برای مکان‌های زوج و !۳! حالت برای مکان‌های فرد داریم.

$$n(S) = 5! \quad , \quad n(A) = 2! \times 3!$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{2! \times 3!}{5!} = \frac{12}{120} = \frac{1}{10} = 0.1$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

«۱۰۹- گزینه»

(امیر زراندرز)

«۱۱۳- گزینه»

از نمودار متوجه می‌شویم که:

$$\bar{x} = 12, \sigma = 14 - 12 = 2$$

$$12 \times 2 = 24 \quad \text{میانگین اولیه} = \text{میانگین جدید}$$

$$2 \times 2 = 4 \quad \text{انحراف معیار اولیه} = \text{انحراف معیار جدید} \\ \Rightarrow 4 + 24 = 28 \quad \text{جواب نهایی}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

(امیر معموریان)

«۱۱۴- گزینه»

مجموع زوایای مربوط به همهٔ تیم‌ها برابر 360° است. زاویه $\hat{A} = 180^\circ$ و $\hat{B} = 36^\circ$ است. بنابراین:

$$\hat{B} = 36^\circ - (\hat{A} + \hat{D} + \hat{C}) = 60^\circ$$

از آنجا که زاویهٔ مربوط به تیم B ، 60° درجه است، بنابراین طرفداران تیم A سه برابر طرفداران تیم B است.

$$7x - 1 = 3(2x + 4) \Rightarrow 7x - 1 = 6x + 12 \Rightarrow x = 13$$

$$\Rightarrow 7x - 1 = 7 \times 13 - 1 = 90$$

طرفداران تیم D نصف طرفداران تیم A است. چون زاویهٔ مربوط به تیم D ، نصف تیم A است، بنابراین تیم D ، 45° طرفدار دارد.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

(امیر زراندرز)

«۱۱۵- گزینه»

جملهٔ چهارم دنباله a_n برابر $\frac{3}{8}$ است، پس به جای n ها عدد 4 و به جای a_n عدد $\frac{3}{8}$ را قرار می‌دهیم:

$$\frac{3}{8} = \frac{4k - 3}{4+6} \Rightarrow 4(4k - 3) = 30 \Rightarrow 32k - 24 = 30$$

$$\Rightarrow 32k = 54 \Rightarrow k = \frac{54}{32} = \frac{27}{16}$$

جملهٔ شانزدهم برابر است با:

$$a_n = \frac{\frac{27}{16}n - 3}{n+6} \xrightarrow{n=16} a_{16} = \frac{\frac{27}{16}(16) - 3}{16+6} = \frac{24}{22} = \frac{12}{11}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

«۱۱۰- گزینه»

(علیرضا عبدی)

$$n(S) = \binom{6}{2} = \frac{6 \times 5}{2 \times 1} = \frac{30}{2} = 15 \quad \text{انتخاب ۲ کارت از ۶ کارت}$$

$$n(A) = \binom{3}{2} = \frac{3 \times 2}{2 \times 1} = 3 \quad \text{انتخاب ۲ رقم از ۳ رقم فرد}$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{3}{15} = \frac{1}{5}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

«۱۱۱- گزینه»

(علیرضا عبدی)

دو پیشامد آلوده بودن هوا و آلوده نبودن هوا متمم یکدیگرند. پس مجموع آن‌ها یک است. اگر احتمال آلودگی هوا فردا $P(A)$ و احتمال آلوده بودن هوا فردا را $P(A') + P(A'')$ در نظر بگیریم، داریم:

$$\text{چون احتمال آلودگی } \frac{3}{4} \text{ کمتر از احتمال آلوده نشدن هواست؛ پس:}$$

$$P(A') - P(A) = \frac{3}{4}$$

حالا این دو معادله را در دستگاه گذاشتیم و طرفین آن‌ها را از هم کم می‌کیم:

$$\begin{cases} P(A) + P(A'') = 1 \\ P(A'') - P(A) = \frac{3}{4} \end{cases}$$

$$P(A) + P(A'') - P(A'') + P(A) = 1 - \frac{3}{4}$$

$$\Rightarrow 2P(A) = \frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{1}{8}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

(نسترن صمدی)

$$a_1 = 1 = 1^2, \quad a_2 = 4 = 2^2, \quad a_3 = 9 = 3^2$$

$$\Rightarrow a_n = n^2 \Rightarrow a_7 = 7^2 = 49$$

دنباله b_n به دنباله مثالی معروف است که جمله عمومی آن به صورت

↓
جمله هفتم

$$\Rightarrow 13 + 49 - 7 = 55$$

دنباله b_n به دنباله مثالی معروف است که جمله عمومی آن به صورت

$$b_n = \frac{n(n+1)}{2}$$

$$\frac{n(n+1)}{2} = 55 \Rightarrow n(n+1) = 110 \Rightarrow n = 10$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۵۲ تا ۶۰)

علوم و فنون ادبی (۳)

(رضا نوروزبیکی)

اولین کسی که در ایران به تألیف نمایشنامه کرد، میرزا آقا تبریزی بود که چند نمایشنامه کوتاه تألیف کرد.

تنها اثر قابل توجه در زمینه تحقیقات ادبی و تاریخی، کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» نوشته ناظم‌الاسلام کرمانی است.

از میان مهم‌ترین آثار ترجمه شده در این دوره می‌توان از «سرگذشت حاجی بابای اصفهانی» اثر جیمز موریه نام برد که میرزا حبیب اصفهانی آن را ترجمه کرده است.

از میان رمان‌نویسان می‌توان به این نویسندها اشاره کرد: محمدباقر میرزا خسروی با رمان «شمس و طغرا» و میرزا حسن خان بدیع با دو اثر «شمس الدین و قمر» و «داستان باستان».

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

(مبتبی فرهادی)

گزینه «۳

دشمنی با استعمار و استبداد یکی از موضوعاتی بود که در نشر روزنامه‌ای بسیار مورد توجه قرار گرفت. بسیاری از نشرهای دوره بیداری به ویژه نشر داستانی به موضوع تنفر از خرافات می‌پردازد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۵۴ تا ۵۶)

(مبتبی فرهادی)

گزینه «۲

تضاد: بزرگ و حقیر / لف و نشر: لفها: خون و مال، نشرها: مقامی بزرگ و بهایی حقیر

تشرییم گزینه‌ها در گزینه:

گزینه «۱»: فقد تضاد / لف و نشر: لفها: چشم و دهان، نشرها: مست و میگون

گزینه «۳»: تضاد: هست و نیست / فقد لف و نشر

گزینه «۴»: فقد تضاد است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدریج معنی، صفحه‌های ۵۷ تا ۵۹)

گزینه «۲

(امیر زر اندرز)

گزینه «۳

با قرار دادن $n = 19$ در رابطه داده شده، داریم:

$$a_{n+1} = \frac{2}{a_n} - 3n \xrightarrow{n=19} a_{19} = \frac{2}{a_{19}} - 3(19) \Rightarrow$$

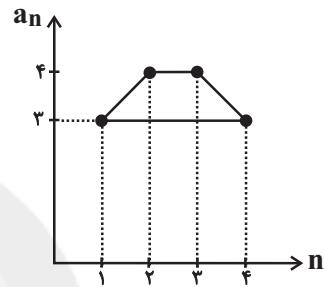
$$100 = \frac{2}{a_{19}} - 57 \Rightarrow \frac{2}{a_{19}} = 157 \Rightarrow a_{19} = \frac{2}{157}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۵۲ تا ۶۰)

گزینه «۴

(امیر زر اندرز)

با توجه به دنباله a_n می‌توان نتیجه گرفت:

$$a_1 = 2, \quad a_2 = 4$$

$$a_3 = 4, \quad a_4 = 2$$

با وصل کردن این نقاط به هم، یک ذوزنقه ایجاد می‌شود.

$$S = \frac{4 \times (1+3)}{2} = \frac{4 \times 4}{2} = \frac{16}{2} = 8$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۵۲ تا ۶۰)

گزینه «۳

(محمد ابراهیم توزنده‌یانی)

الگوی داده شده مربوط به یک الگوی مثلثی است که جمله عمومی آن به صورت $a_n = \frac{n(n+1)}{2}$ می‌باشد که در آن n ، تعداد دایره‌ها در مرحله n است. بنابراین می‌توان نوشت:

$$\frac{n(n+1)}{2} = 3240 \Rightarrow n(n+1) = 6480 = 80 \times 81 \Rightarrow n = 80$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۵۲ تا ۶۰)

گزینه «۲

(محمد ابراهیم توزنده‌یانی)

داریم $a_1 = 1$ و $a_1 + 2n + 1 = a_{n+1}$; بنابراین می‌توان نوشت:

$$\left. \begin{aligned} n = 1 &\Rightarrow a_2 = a_1 + 2(1) + 1 = 1 + 2 + 1 = 4 = 2^2 \\ n = 2 &\Rightarrow a_3 = a_2 + 2(2) + 1 = 4 + 4 + 1 = 9 = 3^2 \\ n = 3 &\Rightarrow a_4 = a_3 + 2(3) + 1 = 9 + 6 + 1 = 16 = 4^2 \end{aligned} \right\} \Rightarrow a_n = n^2$$

$$\Rightarrow a_{19} = 19^2 = 361$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۵۲ تا ۶۰)

(مفہن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: گرفتاری در دام عشق، آزادی و نجات دانسته شده است.

مفهوم بیت گزینه «۳»: بیان بی تعاقبی و وارستگی شاعر
(علوم و فنون ادبی (۳)، مفہوم، صفحه ۳۳)

(عزیز الیاسی پور)

«۱۲۹- گزینه»

موضوعات ابیات مرتبط:

الف) حقوق زنان

ج) آزادی و مخالفت با استبداد

د) توجه به مردم

موارد «ب» و «ه» به ترتیب سروده سعدی و فردوسی‌اند و مضامین آن‌ها موارد اختصاصی مطرح در دوره بیداری نیستند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و مفہوم، صفحه ۳۴)

علوم و فنون ادبی (۳)- سوال‌های آشنا

(کتاب آبی)

«۱۳۱- گزینه»

در ایجاد نهضت بازگشت ادبی عواملی چون توجه به ادبیات در دربار قاجاریه و رونق شاعری و مধ، ضعیف‌شدن جامعه در اثر شکست ایران از روسیه و غارت کتابخانه اصفهان توسط افغان‌ها که باعث شد تعدادی از کتاب‌های کتابخانه سلطنتی به دست مردم بیفتاد و ارتباط مجدد اهل ذوق با ادب کهنه برقرار شود، تأثیر داشتند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۱۳)

(کتاب آبی)

«۱۳۲- گزینه»

تأثیر جنگ‌های نافرجام ایران و روس و توجه مردم به واقعیت‌ها و امکانات فنی دوران جدید و رواج صنعت چاپ و روزنامه‌نویسی و ترجمه و نشر کتاب‌های غربی، از دیگر عواملی بود که غیر از موارد گزینه‌های «۲» تا «۴» در بیداری جامعه این دوره تأثیر داشتند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۱)

(کتاب آبی)

«۱۳۳- گزینه»

مجموعه نوشته‌های طنزآمیز سیاسی - اجتماعی عالمه علی اکبر دهخدا با عنوان «چرند و پرنده» در روزنامه صور اسرافیل منتشر می‌شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۲۰ و ۲۱)

(کتاب آبی)

«۱۳۴- گزینه»

لف و نشر: زلف (لف ۱)، صبح (لف ۲)/ کفر (نشر ۱)، ایمان (نشر ۲)/ تشبیه: (کفر ← حجاب)/ تضاد: (کفر و ایمان)

گزینه «۱»: تضاد (وصل و هجران - غم و شادی)/ لفت و نشر (وصل و هجران) (لف ۱ - لف ۲)/ غم و شادی (نشر ۲ - نشر ۱) / بیت تشبیه ندارد.

گزینه «۳»: تضاد (دشمن و دوست - گل و خار)/ لفت و نشر (دشمن و دوست) (لف ۱ - لف ۲)/ گل و خار (نشر ۲ - نشر ۱) / بیت تشبیه ندارد.

گزینه «۴»: لفت و نشر (قد و رخ و چشم (لف ۱ - لف ۲ - لف ۳)/ سرو و گل و بادام (نشر ۱ - نشر ۲ - نشر ۳) / تشبیه پنهان قد به سرو و رخ به لاله و چشم به بادام / بیت تضاد ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بحث، ترکیبی)

(محتی فرهادی)

تلمیح: اشاره به داستان منصور حلاج / پارادوکس (متناقض‌نما): از فنا، بقا یافت

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فاقد تلمیح / پارادوکس: مرهم گذاشت آب پیکان به زخم صید

گزینه «۲»: تلمیح: اشاره به داستان حضرت عیسی (ع) / فاقد پارادوکس

گزینه «۴»: تلمیح: اشاره به داستان شیخ صنعن و دختر ترسا، اشاره به داستان یعقوب و یوسف / فاقد پارادوکس

(علوم و فنون ادبی (۳)، بحث معنی، ترکیبی)

(سیدعلیرضا احمدی)

در بیت گزینه «۳» شاعر با توجه به وزن «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع» یک

بار در واژه جادو «از اختیار کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» استفاده کرده است. جادو: جاذ (و هجای بعد این واژه (ی) را بلند تلفظ نموده است).

همچنین در انتهای بیت همزه ابتدای واژه «انگشت» بنابر ضرورت وزنی در هنگام خوانش حذف می‌شود؛ بنابراین سه اختیار زبانی دارد.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: بنابر وزن «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن»، مصوت کوتاه - در واژه «دو» بلند تلفظ می‌شود. (مستفعلن: د کو جا م بر)

گزینه «۲»: بنابر ضرورت زبانی، در صورتی که مصوت بلند «ای» در ابتدای میان واژه، قبل از مصوت بلند «» باید، کوتاه محسوب می‌شود. (بیا: ب یا سیاه: سی یا ه)

گزینه «۴»: «مفعول مفاعیل مفاعیل فعلون» = «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستف»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(سیدعلیرضا احمدی)

«۱۲۶- گزینه»

وزن بیت الف و د: مفعول مفاعیل مفاعیل فعلون

وزن بیت ب: مفعول مفاعیل مفاعیل فعل

وزن بیت ج: مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

وزن بیت ه: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیل

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

(پوریا هسین پور)

«۱۲۷- گزینه»

وزن مصراع عبارت است از «مفاعلن فاعلانن مفاعلن فعلن» اما می‌بینید که در مقابل مصراع به جای «فعلن» از «فعلاتن» استفاده شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(پوریا هسین پور)

«۱۲۸- گزینه»

تنها باید هنگام خواندن ابیات به قاعدة حذف همزه توجه کرد. بیت نخست: مگر آنکاه: م+گ+ران+گاه/ خبر از: خ+ ب+رَز.

بیت دوم: حذف همزه ندارد.

بیت سوم: چو سیل اندر آمد: ج+ سی+ آن+ د+ را+ مَد / فتاد از: ف+ تا+ ذَر.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۵)

گزینه «۴»: وزن بیت «فعولن فمولن فعولن فعولن» است که در مصراج اول دو هجای آخر «پنهانی» تغییر کمیت داده‌اند؛ چنان‌که مصوت بلند «ی» کوتاه می‌شود و کسره اضافه در «ی» بلند می‌شود و کسره آخر «ناظر» هم بلند تلفظ می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۳۶ تا ۵۶)

(کتاب آبی)

ضمون مشترک ایات گزینه‌های «۱، ۲ و ۳» بیان رنج و محرومیت مردم و طبقه کارگر و کشاورز و ... است، اما در بیت گزینه «۴» به موضوع «تربیت» به عنوان یکی از موضوعات ادبیات عصر بیداری اشاره شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۳۴)

«گزینه «۴»

(سید محمدعلی مرتضوی)

«فی يوم صيفي»: در روزی تابستانی (رد گزینه «۳») / «بدأ ... ينزل»: شروع به باریدن کرد (رد گزینه «۴») / «المطر»: باران / «على أراضي المزارعين»: بر زمین‌های کشاورزان (رد گزینه‌های «۱ و ۲») / «و هم كانوا يشكون»: (جمله حالية) در حالی که آنان شکایت می‌کردند (رد سایر گزینه‌ها) / «إلى الله»: به خدا / «من قلة المطر»: از کمی باران

(ترجمه)

(ابراهیم احمدی - بوشهر)

«لا عظم»: (لا نفی جنس) هیچ استخوانی نیست (رد گزینه «۱») / «فى أسلنتا»: در زبان هایمان (رد گزینه‌های «۱ و ۲») / «ولكننا»: ولی ما / «نستطيع»: می توانیم (رد گزینه «۲») / «أن نكسر»: که بشکنیم / «قلوبأ»: قلب‌هایی / «لا تكسرها الفؤوس»: تبرها آن‌ها را نمی‌شکنند (رد گزینه «۴»)

(ترجمه)

(سید محمدعلی مرتضوی)

«این حادثه‌ای نبود که» معادلی در عبارت عربی ندارد. ترجمة صحیح عبارت: پدر مرد اما این حادثه اراده فرزند را سست نکرد!

(ترجمه)

(مهدی نیکزاد)

«قوی ترین مردم»: أقوى الناس (رد گزینه‌های «۲ و ۴») / «کسی است که»: من / «دشمنش»: عدوه / «مقدرانه»: (حال) مقتدر (رد گزینه‌های «۱ و ۳») / «بیخشد»: عغا

(ترجمه)

(سید محمدعلی مرتضوی)

«مرفوع بالضمة» نادرست است. «الفائز» صفت برای «فريق» است، چون «فريق» مفعول و منصوب است، پس «الفائز» هم به تبعیت از آن، منصوب است.

(تعالیل صرفی و اعراب)

(سید محمدعلی مرتضوی)

«اسم تفضیل» نادرست است. «السوء» (بدی) اسم تفضیل نیست.

(اتهلا ، مد . ف . ۱۷ ، ۱۶ ، ۱۵)

«گزینه «۳»

(سید محمدعلی مرتضوی)

«گزینه «۲»

(سید محمدعلی مرتضوی)

(کتاب آبی)

بیت «ب»: تناقض: آشکار بودن نهان
بیت «ث»: استعاره: رو کردن نامیدی به سوی محراب نیاز استعاره و تشخیص است.

بیت «ب»: تلمیح: اشاره به داستان حضرت ابراهیم (ع)

بیت «الف»: تضاد: رفت - نرفت

بیت «ت»: لف و نشر (مرتب): لف ۱: غمزه روز - لف ۲: طرّه شب / نشر ۱: روی - نشر ۲: موی

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بدیع، ترکیبی)

(کتاب آبی)

«گزینه «۱»

بیت (الف) بیت تلمیح ندارد. تشبیه: هم چو نوروزی

بیت (د) بیت تضاد ندارد. مصراج دوم تضمین است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بدیع، ترکیبی)

(کتاب آبی)

«گزینه «۴»

وزن صحیح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مفاععلن فعلاتن مفاععلن فعلاتن

گزینه «۲»: مفعلن فعلاتن مفعلن فعلاتن

گزینه «۳»: مستفعل فعلاتن مستفعل (مفعلن مفاععلن مفاععلن)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۶)

(کتاب آبی)

«گزینه «۱»

ک	کن	ز	با	دل	م	چشت
U	-	U	-	-	U	-
U	-	U	-	-	U	-
ست	نی	ذ	دی	نا	ج	غان

نی	بی	جان
-	-	-
-	-	-
نی	بی	جان

وزن بیت: «فاعلاتن مفاععلن فعلن»

تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «فاعلاتن فعلاتن فاعلاتن مفاععلن»

گزینه «۳»: «مفاععلن مفاععلن مفاععلن فعلون»

گزینه «۴»: «فاعلاتن فعلاتن فعلن»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

(کتاب آبی)

«گزینه «۳»

وزن بیت «فاعلاتن مفاععلن فعلن» است که اختیار زبانی ندارد.

تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تغییر کمیت مصوت در هجای سوم مصراج اول از کوتاه به بلند.

گزینه «۲»: وزن بیت «فاعلاتن فعلاتن فاعلاتن مفاععلن» است که در مصراج اول هجای «تو» بلند تلفظ شده است.

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

۱۵۳- گزینه «۱»

«یستخرج»: استخراج می‌شود (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «زیت خاص»: روغنی خاص (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «الحوت»: نهنگ / «یستعمل»: به کار می‌رود (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «صناعة»: ساختن / «مواد التجميل»: مواد آرایشی (ترجمه)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

۱۵۴- گزینه «۴»

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: «و صیرها خضره» یعنی «و آن‌ها را سرسیز گردانید» («أصَبَحَتْ صَارَتْ خَضْرَةً» یعنی «سرسیز شدند») گزینه «۲»: «طريقاً إلى» (اسم نکره) یعنی «راهی (یک راه) به»، همچنین «جهزوا» یعنی «آماده (مهیا) کردند» که اشتباه ترجمه شده است. گزینه «۳»: «أَجْمَعَ وَرْقَيَةَ جَمِيلَةً» ترکیب وصفی نکره است و ترجمه صحیح آن «ستاره‌های کاغذی زیبایی» می‌باشد. همچنین «الحلفة میلادی» یعنی «برای جشن تولد». لفظ «به زیبایی» نیز اضافی است و معادلی در عبارت عربی ندارد.

(ترجمه)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

۱۵۵- گزینه «۲»

عبارت گزینه «۲»: «و از روزگار خود گلایه و شکایت می‌کنیم، در حالی که گناهی ندارد» به عبارت صورت سؤال (داروی تو در تو است و نگاه نمی‌کنی، و درد تو از تو است و احساس نمی‌کنی) نزدیک‌ترین است.

(مفهوم)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

۱۵۶- گزینه «۳»

دقّت کنید «العالم» به معنی «دنیا» بر وزن «فاعل» نیست و اسم فاعل محسوب نمی‌شود. (آن را با اسم فاعل «العالم» به معنی «دانشمند» اشتباه نگیرید)

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «نقداؤ» مفعول و منصوب است و «ورقیة» صفت و به تبعیت از آن، منصوب است.

گزینه «۲»: «أُولٌ» عددی ترتیبی است. در این جمله «الظئين» مبتدا و «أُولٌ» خبر آن است. (چین، اولین کشوری است که ...)

گزینه «۴»: «استخدمت» بر وزن «استفعل» فعل ماضی از باب استفعال است. همچنین جمله وصفیه است و اسم نکره «دوله» را توصیف می‌کند.

(تبلیغ صرفی و اعراب)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

۱۵۷- گزینه «۴»

«المُسَاافِرِينَ» در گزینه «۴» نادرست است و باید «المسافِرِينَ» باشد؛ زیرا جمع مذکر سالم است و حرکت «ن» باید فتحه «ن» باشد. همچنین «واقفینَ» نادرست است و باید «واقفینَ» باشد؛ زیرا «واقف» اسم فاعل است و بر وزن «فاعل» می‌باشد.

(فیبط هرگات)

(ممدرضا سوری)

ترجمه عبارت صورت سؤال: «قطعاً انسان عاقل نصیحت‌های دیگران را می‌پذیرد ولی کسی که مغور است از قبولشان خودداری می‌کند!» با توجه به ترجمه، به ترتیب باید از «إن» و «لكن» استفاده شود.

(أنواع بملات)

۱۴۷- گزینه «۴»

ترجمه عبارت صورت سؤال: «قطعاً انسان عاقل نصیحت‌های دیگران را می‌پذیرد ولی کسی که مغور است از قبولشان خودداری می‌کند!» با توجه به ترجمه، به ترتیب باید از «إن» و «لكن» استفاده شود.

(أنواع بملات)

۱۴۸- گزینه «۴»

در گزینه «۴»، «إن» مناسب است، زیرا بعد از فعل «قال / يقول»، حرف مشبه «إن» به کار می‌رود، زیرا در واقع در ابتدای جمله استفاده می‌شود.

(أنواع بملات)

۱۴۹- گزینه «۳»

ترجمه گزینه «۳»: جوان فقط با امید به آرزوهایش می‌رسد نه با غرور! در این گزینه «لا» به صورت «نه» ترجمه شده است و بر سر اسم نکره هم وارد نشده است، پس از نوع نفی جنس نیست؛ در حالی که در سایر گزینه‌ها لای نفی جنس داریم که بر سر اسم نکره آمده است و به صورت «هیچ ... نیست» ترجمه می‌شود.

(أنواع بملات)

۱۵۰- گزینه «۳»

«مبشرأ» اسم فاعل است که حال واقع شده است.

تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «و هو محسن» حال است اما حال جمله محسوب می‌شود. به عبارت دیگر اسم فاعل «محسن» در این جمله، خبر است، نه حال.

گزینه «۲»: «مشجعة» حال است که اسم مفعول می‌باشد.

گزینه «۴»: در این گزینه حال نداریم؛ «صلحاً» مفعول برای فعل «زرت» است.

(حال)

عربی زبان قرآن (۳) - سوال‌های «آشنا»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

۱۵۱- گزینه «۴»

«بعض الناس»: برخی (از) مردم، بعضی (از) مردم / «يتصورون»: گمان می‌کنند، به تصور می‌آورند / «أن»: که / «انطوى»: به هم پیچیده شد (شده است) / «عالَم أَكْبَر»: جهانی بزرگ تر

(ترجمه)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

۱۵۲- گزینه «۲»

«لا (نفی جنس)»: هیچ... نیست / «برَكَة»: برکتی / «فِي رِزْقِ (اسم نکره)»: در روزی‌ای که / «لَا يَذَكُرُ»: (فعل مجھول) یاد نشود / «غَلِيْهِ»: به خاطر آن / «الرَّزْاقُ» (اسم مبالغه): بسیار روزی دهنده / «الْكَرِيمُ»: سخاوتمند

(ترجمه)

(علی‌محمد کریمی)

۱۶۴- گزینه «۱»

در قرن ۱۸ م. کشورهای اروپایی به‌ویژه انگلستان، روسیه، فرانسه و اتریش به بهانه دفاع از حقوق اقلیت‌ها در امور داخلی عثمانی مداخله می‌کردند، ولی در واقع بدبانی گسترش مستعمرات و تأمین منافع اقتصادی و سیاسی خود در این امپراتوری وسیع بودند.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۲۵)

(علی‌محمد کریمی)

۱۶۵- گزینه «۴»

اعدام لویی شانزدهم و همسرش و بسیاری از مخالفان با گیوتین و همچنین افکار و شعارهای آزادی‌خواهانه اقلاییون موجب ترس و خشم دولتها در کشورهای اروپایی شد. در نتیجه آن‌ها با فرانسه وارد جنگ شدند.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۲۹)

(علیرضا رضایی)

۱۶۶- گزینه «۴»

اگرچه تدبیر قائم مقام موجب سر و سامان یافتن امور کشور شد، ایستادگی او در مقابل زیاده‌خواهی‌های انگلیسی‌ها و تلاش برای کاستن از دخالت ناروای محمدشاه و درباریان در امور کشور، اسباب دسیسه‌گری مخالفانش را فراهم آورد و شاه را نسبت به این وزیر بزرگ بدبین کرد.

(تاریخ (۳)، سیاست و کلموت در عصر قاجار، صفحه ۳۵)

(علیرضا رضایی)

۱۶۷- گزینه «۱»

از اواخر عهد فتحعلی‌شاه، دولت انگلیس در صدد برآمد که با جداکردن سرزمین‌های شرقی ایران، منطقه‌ای حائل و تحت نفوذ خود در مراتب هندوستان به وجود آورد. به همین منظور، در زمان محمدشاه و ناصرالدین شاه از حاکم نافرمان هرات و دیگر امیران شورشی افغان حمایت کرد و با اقدامات سیاسی و نظامی خود مانع سرکوب این شورش‌ها توسط سپاه ایران شد. انگلستان سرانجام با تحمیل معاهده پاریس به حکومت قاجار، افغانستان و هرات را از ایران جدا کرد.

(تاریخ (۳)، سیاست و کلموت در عصر قاجار، صفحه ۳۴)

(علیرضا رضایی)

۱۶۸- گزینه «۴»

در زمان فتحعلی‌شاه و محمدشاه، به سبب اختلافات مرزی، بدرفتاری عثمانیان با زائران ایرانی عتبات عالیات و مشکلات تجاری، تنش‌هایی میان ایران و عثمانی بروز کرد اما با وساطت دولتهای انگلستان و روسیه مذاکراتی میان ایران و عثمانی صورت گرفت و قراردادهای صلح ارزنه‌الروم اول و دوم میان آن‌ها بسته شد و به کشمکش‌ها پایان داد.

(تاریخ (۳)، سیاست و کلموت در عصر قاجار، صفحه ۳۶)

(علیرضا رضایی)

۱۶۹- گزینه «۳»

به استثنای اربابان و زمین‌داران، جمعیت روستایی اغلب افرادی بودند که زمین نداشتند و در اراضی مالکان کار می‌کردند. برخی از گزارش‌ها نشان از آن دارد که روستاییان کم و بیش تحت ستم اربابان و مأموران مالیاتی بوده‌اند.

(تاریخ (۳)، اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عصر قاجار، صفحه‌های ۴۱ و ۴۹)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

صورت سؤال از ما عبارتی را می‌خواهد که در آن «تشییه» به کار رفته است. در گزینه «۳»، «کأن» از حروف مشبهه بالفعل است که معنای «مثل این که، مانند، گویی» می‌دهد و عموماً آرایه تشییه ایجاد می‌نماید. ترجمه عبارت گزینه «۳»: «گویی قلب‌های همه دشمنان، قطعه‌هایی از آهن و مس است!»

(انواع بملات)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

در گزینه «۲»: (محکمة)، در گزینه «۳»: (و هو مضر) و در گزینه «۴»: (و هو يفهمها) حال است.

(هال)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

صورت سؤال فعلی را می‌خواهد که بر ماضی استمراری دلالت داشته باشد. وقتی در جملهٔ حالیه فعل مضارع داریم و قبل از آن فعل ماضی آمده است، فعل مضارع به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود: فعل ماضی + فعل مضارع → فعل ماضی + فعل «ماضی استمراری» در گزینه «۴»، فعل «تلعب» در جملهٔ حالیه مضارع است و قبل از آن نیز فعل «قبلت» به صورت ماضی آمده است، بنابراین «تلعب» دلالت بر ماضی استمراری دارد. (ترجمه عبارت: دخترم را بوسیدم در حالی که با هم کلاسی‌هایش در حیاط بازی می‌کرد!)

تشرح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «تدافع» و «تسیر» هر دو فعل مضارع هستند.

گزینه «۲»: بعد از «کانت»، فعل مضارع نیامده است، پس فعل ماضی استمراری نداریم.

گزینه «۳»: «يقوم» و «يتوكل» هر دو فعل مضارع هستند.

(هال)

تاریخ (۳)

(علی‌محمد کریمی)

سبک نگارش در بسیاری از آثار تاریخ‌نگاری سنتی، سخت است و تحلیل و تفسیر، کمتر در این آثار به چشم می‌خورد.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۲)

(علی‌محمد کریمی)

امیرکبیر برای رشد آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی مردم و توسعهٔ فکری و فرهنگی جامعه، روزنامه و قایع اتفاقیه را منتشر کرد که بعداً به روزنامه دولت علیه ایران تعییر نام داد.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۱۲)

(علی‌محمد کریمی)

تداوی جنگ‌های داخلی و خارجی در زمان نادرشاه و نیاز تشکیلات نظامی به نیروی رزمnde به کاهش شدید نیروی انسانی در بخش کشاورزی انجامید. همچنین، مالیات‌های سنگینی که از مردم برای تأمین هزینه‌های نظامی گرفته می‌شد، نابسامانی‌های اقتصادی را تشدید کرد.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۲۲)

forum.konkur.in

(بهره میربلوکی)

در جبهه غربی فرانسوی‌ها با حمایت انگلیسی‌ها و سایر دولتهای متفق مقاومت کردند و جنگ را به حالت فرسایشی درآوردند. جنگ در غرب آسیا (خاورمیانه) و برخی از مستعمرات نیز ادامه یافت.

(تاریخ (۳)، پنگ هوانی اول و ایران، صفحه ۸۴)

«۱۷۷- گزینه ۴»

در جبهه غربی فرانسوی‌ها با حمایت انگلیسی‌ها و سایر دولتهای متفق مقاومت کردند و جنگ را به حالت فرسایشی درآوردند. جنگ در غرب آسیا (خاورمیانه) و برخی از مستعمرات نیز ادامه یافت.

(تاریخ (۳)، پنگ هوانی اول و ایران، صفحه ۸۴)

(علیرضا رضایی)

در دوره ناصرالدین شاه، سنت نگارگری ایرانی تحت تأثیر هنر نقاشی مدرن اروپایی قرار گرفت.

(تاریخ (۳)، اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عصر قیام، صفحه ۵۶)

«۱۷۰- گزینه ۲»

(بهره میربلوکی)

جامعه ملل، پس از جنگ جهانی اول، با طراحی فاتحان جنگ، با عضویت چهل کشور در ژنو سوئیس تأسیس شد.

(تاریخ (۳)، پنگ هوانی اول و ایران، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

«۱۷۸- گزینه ۱»

(بهره میربلوکی)

جنگ جهانی اول و اشغال ایران، علاوه بر ویرانی اقتصادی و تلفات گسترده انسانی، موجب تزلزل و بی ثباتی دولت مرکزی، تعطیلی مجلس شورای ملی و تضعیف بیشتر نظام مشروطه شد.

(تاریخ (۳)، پنگ هوانی اول و ایران، صفحه ۸۹)

(میلاد هوشیار)

ضعف حکومت قاجار در زمان گسترش استعمارگری‌های اروپاییان و همچنین طمع ورزی و فساد مالی درباریان، زمینه سلطه بیگانگان بر مملکت را فراهم کرده بود. بارزترین نتیجه این وضعیت، امتیازهای متعددی بود که به خارجیان داده می‌شد.

(تاریخ (۳)، نوشت مشروطه ایران، صفحه ۶۱)

«۱۷۱- گزینه ۲»

(بهره میربلوکی)

جنگ جهانی اول و اشغال ایران، علاوه بر ویرانی اقتصادی و تلفات گسترده انسانی، موجب تزلزل و بی ثباتی دولت مرکزی، تعطیلی مجلس شورای ملی و تضعیف بیشتر نظام مشروطه شد.

(تاریخ (۳)، پنگ هوانی اول و ایران، صفحه ۸۹)

(میلاد هوشیار)

رهبری اعتراض مردم در ماجراهای نوز بلژیکی را آیت‌الله سیدعبدالله بهبهانی به عهده داشت. در واقع این اولین جرقه نهضت مشروطه بود.

(تاریخ (۳)، نوشت مشروطه ایران، صفحه ۶۶)

(بهره میربلوکی)

اعتراض شخصیت‌های ملی، سیاسی و مذهبی و گروه‌ها و احزاب گوناگون به قرارداد ۱۹۱۹ و مخالفت با آن، یکی از علل مهم سقوط دولت و شوق‌الدوله بود.

(تاریخ (۳)، پنگ هوانی اول و ایران، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

(میلاد هوشیار)

پس از آنکه دولت جدید تشکیل شد و جمعی از مستبدان و مرتضیان به وزارت و حکمرانی و سایر مقام‌های دولتی رسیدند، آتش خشم مشروطه‌خواهان تبریز شعله‌ور و ناخستندی آنان علی‌الدین شد.

(تاریخ (۳)، نوشت مشروطه ایران، صفحه ۷۱)

«۱۷۳- گزینه ۲»

(بهره میربلوکی)

چهار هزار سال قبل، نخستین روستاهای شهرهای پرجمعیت و همچنین تمدن‌های اولیه در کنار رودهای دجله و فرات، نیل، کارون، سند و... پدید آمدند. در سکونت‌گزینی انسان‌ها در این مناطق، عواملی چون آب فراوان، آب و هوای ملایم و خاک حاصلخیز جلگه‌ها نقش مهمی داشته است.

(بفراغیا (۳)، شهرها و روستاهای، صفحه‌های ۲ تا ۴)

(میلاد هوشیار)

روسیه با وجود اینکه از نظر علمی و فرهنگی به مراتب از کشورهای اروپای مرکزی و غربی عقب‌مانده‌تر بود، در قرن ۱۹ مقدرت نظامی خود را به طور فوق العاده‌ای تقویت کرد و نسبت به همسایگان جنوبی خود سیاست توسعه‌طلبانه‌ای در پیش گرفت.

(تاریخ (۳)، پنگ هوانی اول و ایران، صفحه ۷۱)

«۱۷۴- گزینه ۳»

(بفراغیا (۳)، شهرها و روستاهای، صفحه‌های ۲ تا ۴)

در روستاهای چون جمعیت کمتر است، بیشتر افراد یکدیگر را می‌شناسند و روابط خویشاوندی، واستگی اجتماعی و همکاری میان آن‌ها بیشتر است اما در شهرها تغییرات اجتماعی سریع‌تر و نوگرایی بیشتر است.

(بفراغیا (۳)، شهرها و روستاهای، صفحه ۶)

(میلاد هوشیار)

امپراتوری آلمان با تأسیس و توسعه مدارس و دانشگاه‌ها، برپایی صنایع جدید و بسط شبکه حمل و نقل و ارتباطات، خیلی زود به یکی از پیشروترین کشورهای اروپایی در زمینه صنعت تبدیل شد.

(تاریخ (۳)، پنگ هوانی اول و ایران، صفحه ۸۲)

«۱۷۵- گزینه ۴»

(بفراغیا (۳)، شهرها و روستاهای، صفحه ۶)

آستانه جمعیتی نفوذ، یعنی حداقل جمعیتی که تقاضای کالا، خدمات یا

عملکردی از یک سکونتگاه دارد. به طور کلی مادرشهر (متروپل) بزرگ‌ترین

و مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان یا یک کشور است.

(بفراغیا (۳)، شهرها و روستاهای، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

(بهره میربلوکی)

در حالی که بار اصلی جنگ‌های متعدد روسیه در نقاط مختلف جهان بر دوش مردم کشور بود، ثروت حاصل از برنامه‌های استعماری اینها باعث عمیق‌تر شدن اختلاف طبقاتی در این کشور می‌شد. این شرایط موجب شکل‌گیری گروه‌های مخالف علیه تزارها شد تا جایی که حکومت روسیه مجبور شد در سال ۱۹۰۵ م تن به اصلاحات بدهد.

(تاریخ (۳)، پنگ هوانی اول و ایران، صفحه ۸۱)

«۱۷۶- گزینه ۳»

(بفراغیا (۳)، شهرها و روستاهای، صفحه ۶)

آستانه جمعیتی نفوذ، یعنی حداقل جمعیتی که تقاضای کالا، خدمات یا

عملکردی از یک سکونتگاه دارد. به طور کلی مادرشهر (متروپل) بزرگ‌ترین

و مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان یا یک کشور است.

(بفراغیا (۳)، شهرها و روستاهای، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

(ممدرضا معموری‌ها)

۱۹۰- گزینه «۴»

ارکان شهر پایدار: اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی - محیط زیست
ارکان آمایش سرزمین: انسان - فعالیت - فضای جغرافیایی
توزیع متوازن جمعیت از جمله ویژگی‌های آمایش سرزمین می‌باشد.
کاربری زمین یعنی چگونگی استفاده از زمین.

(جغرافیا (۳)، مدیریت شهر و روستا، صفحه‌های ۳۶ و ۳۹، ۲۸ و ۲۹)

(غاطمه سفایی)

۱۹۱- گزینه «۲»

مورد «الف» مربوط به بخش خروجی مورد «ب» مربوط به بخش پردازش و
مورد «ج» مربوط به بخش ورودی سامانه اطلاعات جغرافیایی هستند.
(جغرافیا (۳)، فنون و هنر های جغرافیایی، صفحه ۳۹)

(ممدرضا معموری‌ها)

۱۹۲- گزینه «۴»

از آنجا که حمل و نقل در فعالیت‌های اقتصادی و مکان‌گزینی واحدهای تولیدی، خدماتی و تجاری نقش مهمی دارد، جغرافیای حمل و نقل شاخه‌ای از جغرافیای اقتصادی محسوب می‌شود.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل و نقل، صفحه ۳۴)

(غاطمه سفایی)

۱۹۳- گزینه «۲»

حمل و نقل ریلی برای طی مسافت‌های متوسط و نسبتاً دور مناسب است. از هوابیما برای حمل کالاهای سبک، کم حجم و ارزشمند یا مواد فاسدشدنی که باید سریع به مقصد برسند، استفاده می‌شود؛ مانند تجهیزات الکترونیکی، گل، دارو و مواد غذایی.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل و نقل، صفحه‌های ۴۱ و ۵۵)

(علیرضا رضایی)

۱۹۴- گزینه «۳»

معمولًا به قطارهایی که بیش از ۲۰۰ کیلومتر در ساعت سرعت داشته باشند قطار پرسرعت می‌گویند. ایران خط‌آهن سریع‌السیر ندارد.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل و نقل، صفحه‌های ۴۹ و ۵۰)

(کتاب آبی)

۱۹۵- گزینه «۲»

از نتایج افزایش سفرها و تعداد خودروها، ایجاد تراکم ترافیکی در برخی مسیرها به ویژه در ایام تعطیلات در جاده‌هایی است که گنجایش کافی برای این افزایش را ندارند.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل و نقل، صفحه ۳۶)

(علیرضا رضایی)

۱۹۶- گزینه «۴»

یکی از کاربردهای مهم کشتی‌های رو-رو حمل خودروهای صادراتی از کشورهای سازنده به سایر کشورهای شهید حقانی، چارک و خرمشهر پر ترددترین بنادر ایران

(جغرافیا (۳)، پیش‌نیا

(غاطمه سفایی)

۱۸۴- گزینه «۱»

سرعت گسترش شهرنشینی در آسیا و آفریقا بیشتر از سایر نواحی جهان است. ژاپن یکی از کشورهای آسیایی است، بنابراین سرعت گسترش شهرنشینی در این کشور بیشتر از سایر کشورهای نام برده شده است.
(جغرافیا (۳)، شهرها و روستاهای صفحه ۱۱)

(ممدرضا معموری‌ها)

۱۸۵- گزینه «۳»

در سال ۱۳۴۱ اصلاحات ارضی در سه مرحله با سلب مالکیت مالکان بزرگ (اریاب‌ها) و واگذاری زمین به دهقانان خرد پا انجام گرفت؛ اما به سبب تقسیم نادرست زمین، حمایت نکردن دولت از کشاورزان، توجه به صنایع مونتاژ و واردات کالا از کشورهای خارجی نه تنها وضع روستاییان بهتر نشد بلکه شرایط انهدام کشاورزی در ایران فراهم آمد.

(جغرافیا (۳)، شهرها و روستاهای صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

(علیرضا رضایی)

۱۸۶- گزینه «۳»

در دوران معاصر، افزایش شهرنشینی و رشد و توسعه شهرها و کاهش روستانشینی و مهاجرت نیروی کار کشاورزی از روستاهای به شهرها، مسائل و مشکلاتی را در سکونتگاه‌های شهری و روستایی به وجود آورده است.

(جغرافیا (۳)، مدیریت شهر و روستا، صفحه ۲۱)

(ممدرضا معموری‌ها)

۱۸۷- گزینه «۲»

مهاجران از روستاهای و شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ مهاجرت می‌کنند تا شغلی بیابند و درآمد بیشتری کسب کنند. آن‌ها عمدتاً کارگر ساده و فاقد مهارت و تخصص‌اند. از سوی دیگر، فرصت‌های شغلی در شهر محدود است؛ به همین سبب، مهاجران به کارهایی مانند کارگری موقتی و روزمزد یا خدمتکاری در رستوران‌ها و نظایر آن مشغول می‌شوند و درآمدشان تکافوی هزینه‌های مسکن، خوارک و پوشانک و زندگی را در یک شهر بزرگ نمی‌کند.
(جغرافیا (۳)، مدیریت شهر و روستا، صفحه ۲۳)

(غاطمه سفایی)

۱۸۸- گزینه «۱»

یکی از پدیده‌های ناشی از نظام اقتصادی سرمایه‌داری، نابرابری فضایی است. درآمد کم، بیکاری و مسکن نامناسب و حاشیه‌نشینی به فقر شهری منجر می‌شود.

(جغرافیا (۳)، مدیریت شهر و روستا، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

(غاطمه سفایی)

۱۸۹- گزینه «۱»

جهاد سازندگی با هدف رسیدگی به مناطق محروم و استقلال کشور و خودبستندگی کشاورزی تشکیل شد.

(جغرافیا (۳)، مدیریت شهر و روستا، صفحه ۳۳)

(علیرضا هیدری)

تلاش‌های علمی به تدریج بر ذخیره دانش علمی جهان اجتماعی می‌افزاید و دانش عمومی را غنی‌تر می‌کند. دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند؛ یعنی هر وقت در یک جامعه، مسئله خاصی مطرح می‌شود، زمینه برای پیدایش و رشد دانش علمی درباره آن نیز فراهم می‌گردد. کسی که دانش علمی دارد، به درک عمیقی از دانش عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذیفه (انشی)، صفحه ۵)

«۲۰۲- گزینه ۱»

وقتی رویکرد محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی، به جوامع دیگر که دانش علمی را به دانش تجربی منحصر و محدود نمی‌بینند و علاوه بر علوم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را معتبر می‌دانند سرایت می‌کند، در این جوامع، تعاریف متفاوت و گاه متضادی از علم رواج می‌یابد و در ذخیره دانشی آن‌ها تعارض‌هایی پدید می‌آورد. در چنین شرایطی، ارتباط دوسویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می‌شود (۱)، دانش علمی به طور همه‌جانبه از دانش علمی حمایت نمی‌کند (۲)، دانش علمی از رشد و رونق لازم باز می‌ماند (۳) و دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد. (۴)

(جامعه‌شناسی (۳)، ذیفه (انشی)، صفحه‌های ۶ و ۷)

(علیرضا هیدری)

وقتی رویکرد محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی، به جوامع دیگر که دانش علمی را به دانش تجربی منحصر و محدود نمی‌بینند و علاوه بر علوم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را معتبر می‌دانند سرایت می‌کند، در این جوامع، تعاریف متفاوت و گاه متضادی از علم رواج می‌یابد و در ذخیره دانشی آن‌ها تعارض‌هایی پدید می‌آورد. در چنین شرایطی، ارتباط دوسویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می‌شود (۱)، دانش علمی به طور همه‌جانبه از دانش علمی حمایت نمی‌کند (۲)، دانش علمی از رشد و رونق لازم باز می‌ماند (۳) و دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد. (۴)

(جامعه‌شناسی (۳)، ذیفه (انشی)، صفحه‌های ۶ و ۷)

«۲۰۳- گزینه ۱»

وقتی رویکرد محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی، به جوامع دیگر که دانش علمی را به دانش تجربی منحصر و محدود نمی‌بینند و علاوه بر علوم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را معتبر می‌دانند سرایت می‌کند، در این جوامع، تعاریف متفاوت و گاه متضادی از علم رواج می‌یابد و در ذخیره دانشی آن‌ها تعارض‌هایی پدید می‌آورد. در چنین شرایطی، ارتباط دوسویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می‌شود (۱)، دانش علمی به طور همه‌جانبه از دانش علمی حمایت نمی‌کند (۲)، دانش علمی از رشد و رونق لازم باز می‌ماند (۳) و دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد. (۴)

(جامعه‌شناسی (۳)، ذیفه (انشی)، صفحه‌های ۶ و ۷)

(علیرضا هیدری)

«۲۰۴- گزینه ۴»

عبارت بیان شده در صورت سؤال، مربوط به دیدگاه سوم در مورد رابطه میان دانش علمی و دانش عمومی است و عبارات گزینه «۴» نیز به همین دیدگاه مربوط است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عبارت اول مربوط به دیدگاه اول و عبارت دوم مربوط به دیدگاه سوم است.

گزینه «۲»: عبارت اول مربوط به دیدگاه سوم و عبارت دوم مربوط به دیدگاه دوم است.

گزینه «۳»: عبارت اول مربوط به دیدگاه اول و عبارت دوم مربوط به دیدگاه دوم است.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذیفه (انشی)، صفحه ۸)

(آریتا بیدرقی)

«۲۰۵- گزینه ۳»

درباره فرصلات و محدودیت‌های فناوری به انسان‌ها آگاهی می‌دهد ← فواید علوم اجتماعی ← اصل وجود ← قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند.

روان‌شناسی ← نمونه‌ای از علوم انسانی

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۳ و ۱۵)

(کتاب آبی)

حمل و نقل جاده‌ای از نظر دسترسی به نقاط مختلف در مسیر راه و توقف در ایستگاه‌های متعدد، انعطاف پیشتری نسبت به سایر شیوه‌های حمل و نقل دارد. برای رفتن به مکان‌های دورافتاده یا مناطق روستایی نیز اغلب از این شیوه استفاده می‌شود.

حمل و نقل هوایی برای مسافت‌های طولانی مناسب است و نیاز به احداث مسیر ندارد.

(پیغایی (۳)، پیغایی همل و نقل، ترکیبی)

«۱۹۷- گزینه ۴»

حمل و نقل جاده‌ای از نظر دسترسی به نقاط مختلف در مسیر راه و توقف در ایستگاه‌های متعدد، انعطاف پیشتری نسبت به سایر شیوه‌های حمل و نقل دارد. برای رفتن به مکان‌های دورافتاده یا مناطق روستایی نیز اغلب از این شیوه استفاده می‌شود.

حمل و نقل هوایی برای مسافت‌های طولانی مناسب است و نیاز به احداث مسیر ندارد.

«۱۹۸- گزینه ۲»

امروزه سامانه اطلاعات جغرافیایی در امور متعددی چون برنامه‌ریزی و مدیریت شهرها و روستاهای کاربری زمین، آمایش سرزیمین، مدیریت منابع طبیعی، مکان‌یابی شهرک‌ها و صنایع، کشاورزی، معادن، محیط زیست، مخاطرات محیطی، عمران، شبکه‌های حمل و نقل، نقشه‌برداری، امور نظامی و دفاعی، شبکه‌های بهداشت و درمان و کسب و کار و تجارت کاربرد دارد.

(پیغایی (۳)، فنون و مهارت‌های پیغایی، صفحه ۱۳۸)

«۱۹۹- گزینه ۴»

نقش گردشگری در این روستا می‌تواند تغییرات قابل ملاحظه‌ای در چهره، کالبد و عملکرد آن ایفا کند. این فعالیت می‌تواند اقتصاد روستا را فعال کند. لذا با توسعه خدمات گردشگری و فراغتی در این روستا می‌توان مشکلات اقتصادی آن را برطرف کرد.

(پیغایی (۳)، مدیریت شهر و روستا، صفحه‌های ۱۷، ۳۱ و ۳۲)

«۲۰۰- گزینه ۱»

$$\text{متر مربع} = \frac{۴۵۰۰۰}{۱۵۰۰} = \text{سرانه کاربری شهر A}$$

$$\text{متر مربع} = \frac{۱۲۴۰۰۰}{۲۰۰۰} = \text{سرانه کاربری شهر B}$$

$$\text{متر مربع} = ۶۲ - ۳۰ = ۳۲ = \text{تفاوت سرانه تجاری دو شهر}$$

(پیغایی (۳)، مدیریت شهرها و روستاهای، صفحه ۲۹)

جامعه‌شناسی (۳)

«۲۰۱- گزینه ۴»

از آنجا که ما انسان‌ها با هم زندگی می‌کنیم، مجبور نیستیم خودمان به تنهایی و جداگانه، دانش لازم برای تک تک کنش‌هایمان را تولید کنیم. جهان اجتماعی؛ یعنی جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم، دانش لازم برای زندگی یا همان دانش عمومی را در اختیار ما قرار می‌دهد.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذیفه (انشی)، صفحه ۱۴)

(العام رضایی)

قسمت اول گزینه «۴» درست است، اما در قسمت دوم باید گفته شود: «جامعه‌شناسی تبیینی که می‌خواست انسان را بر جامعه مسلط کند؛ او را مغلوب جامعه ساخت».

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۸، ۲۶ و ۲۹)

«۲۱۲- گزینه «۴»

انسان‌ها برخلاف پدیده‌های طبیعی، آگاهانه عمل می‌کنند و عملشان معنادار است. آن‌ها در شرایط گوناگون رفتارهای متفاوتی از خود نشان می‌دهند. به همین دلیل کنش انسان را نمی‌توان فقط با روش تجربی تحلیل کرد. لقب گرفتن شهر اوردوس به شهر ارواح، نشان‌گر معنای کنش انسان است که صرفاً با روش تجربی قابل تحلیل و بررسی نیست.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

(خطمه صفری)

«۲۱۳- گزینه «۱»

رکود اراده: تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی به تدریج سبب می‌شود افراد بدون آنکه بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً آن را رعایت کنند. به علاوه این تأکید موجب سرکوب روحیهٔ خلاق انسان‌ها در بسیاری از عرصه‌ها مانند هنر، ارتباط و اندیشه می‌شود. انقلاب‌های اجتماعی، اندیشه‌های جدید، شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ هنگامی پدید می‌آیند که انسان از نظم موجود گامی فراتر می‌گذارد. افول معانی: مطالعات تبیینی نشان داده‌اند که میان عواملی مانند میزان پرخاشگری، هیجان، خواب، وضعیت تحصیلات و تأهل با اعتماد به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای رابطه وجود دارد. اما این عوامل نمی‌توانند علت اعتماد جوانان به بازی‌های رایانه‌ای را نشان دهد.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

(خطمه صفری)

«۲۱۵- گزینه «۲»

محدود شدن بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده انسان ← پیامد نادیده گرفتن معنای کنش خشت بنای جامعه ← مفهوم کنش اجتماعی تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای اجتماعی ← علت حذف اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق، آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۳ و ۳۹)

(خطمه صفری)

«۲۱۶- گزینه «۴»

جنگ‌های نامنظم ← مبتنی بر آگاهی فرهنگی و جغرافیایی سربازان یک منطقه است.

مهمترین ویژگی کنش ← آگاهی و معنا معنای همارهی همدلانه ← نگاه کردن به مسائل کنشگران از نظر خودشان و تلاش برای فهم آن‌ها

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۲، ۳۳ و ۳۹)

(آریتا بیدرقی)

جامعه‌شناسی خرد و کلان نیازمند به هم و مکمل یکدیگرند. رها کردن و آزادسازی انسان‌ها از ظلم‌ها و اسارت‌های پدیدآمده در اثر کنش‌های انسان‌ها و انتقاد از کنش‌های ناپسند و ظالمانه انسان‌ها، از فواید علوم انسانی و اجتماعی است.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

«۲۰۶- گزینه «۴»

جامعه‌شناسی خرد و کلان نیازمند به هم و مکمل یکدیگرند. رها کردن و آزادسازی انسان‌ها از ظلم‌ها و اسارت‌های پدیدآمده در اثر کنش‌های انسان‌ها و انتقاد از کنش‌های ناپسند و ظالمانه انسان‌ها، از فواید علوم انسانی و اجتماعی است.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

«۲۰۷- گزینه «۳»

شاخه‌ها و دانش‌های اجتماعی متفاوت ← پیامد ابعاد مختلف زندگی اجتماعی انسان کشف نظم و قواعد جهان اجتماعی توسط دانشمندان علوم اجتماعی ← علت در امان ماندن از آسیب‌های احتمالی زندگی در اجتماعات مختلف مستقل از اراده انسان‌ها و اهداف و معانی مورد نظر آن‌ها است ← مفهوم پدیده‌های طبیعی

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۶)

«۲۰۸- گزینه «۲»

در دیدگاه صحیح، علوم انسانی و علوم اجتماعی موضوعات متفاوتی دارند و نه روش‌های متفاوت. تصویر صفحه ۱۱ کتاب درسی این نکته را نشان می‌دهد.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه ۱۱)

«۲۰۹- گزینه «۱»

«عبارت اول»: ایجاد شناختن نظم در بین جامعه‌شناسان: آشایی‌زدایی عادت‌زدایی

«عبارت دوم»: نظام اجتماعی، یک ساختار اجتماعی پویاست.
«عبارت سوم»: پوزیتیویسم، به معنای وحدت روش علوم است.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۰، ۲۴، ۲۵ و ۲۸)

«۲۱۰- گزینه «۴»

بررسی عبارت‌های جدول:

«الف»: قواعد اجتماعی، ارتباط ما با یکدیگر را امکان‌پذیر می‌سازند، کنش‌های ما را برای یکدیگر قابل پیش‌بینی می‌کنند و امکان مشارکت ما در زندگی اجتماعی را فراهم می‌آورند.

«ب»: ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی، ساختار اجتماعی نامیده می‌شود که همان چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی مختلف است.

«ج»: نظام اجتماعی، در نتیجه قواعدی برقرار می‌شود که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفتایم.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۱ و ۲۳)

«۲۱۱- گزینه «۳»

روش جامعه‌شناسی تبیینی: حس و تجربه (نگاه از بیرون) موضوع جامعه‌شناسی تبیینی: پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند.

هدف جامعه‌شناسی تبیینی: پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه ۲۷)

تشرییم سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: عدم وجود رابطه ذاتی میان وجود و ماهیت، علت این است که حمل وجود بر ماهیت به دلیل نیاز دارد.

گزینه «۳»: چه در صورتی که مفهوم وجود عین مفهوم ماهیت و چه در فرضی که جزئی از آن باشد، دیگر اثبات وجود هیچ ماهیتی به دلیل نیاز نداشت و تصور هر ماهیتی برای اثبات وجود آن کافی بود.

گزینه «۴»: هرگاه مفهوم موضوع و محمول یکی باشد، حمل، از نوع اولی ذاتی است و هرگاه مفهوم محمول غیر از موضوع باشد، حمل، از نوع شایع صناعی است، بنابراین حمل یک مفهوم بر خود (مثالاً الف الف است). با حمل هستی بر آن مفهوم، تفاوت بنیدن دارد.

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه‌های ۵ و ۶)

۲۲۳- گزینه «۴»
در جایی که محمول همان ذات و حقیقت موضوع باشد، حمل آن بر موضوع نیاز به دلیل ندارد؛ مانند عبارت‌های «الف» و «ب».

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه ۵)

۲۲۴- گزینه «۳»
(فرهاد قاسمی نژاد)
توماس آکوئیناس، مؤسس مکتب فلسفی تومیسم با فلسفه فلسفه مسلمان چون ابن سینا آشنا بود و حتماً از رویکرد عقل گرایی ابن سینا در مکتب فلسفی خود بهره برده است؛ اما از آنجایی که خود ابن سینا از اندیشه‌های ارسطو مؤثر بوده، پس می‌توان نتیجه گرفت که مکتب فلسفی تومیسم و مؤسس آن به طور غیر مستقیم از تفکرات و خصوصاً رویکرد عقل گرایی ارسطو بهره برده است.

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۲۲۵- گزینه «۱»
(مهدی پیرهسینلو)
ممتنع الوجود بالذات به چیزی گفته می‌شود که وقتی خود ذات آن را تصور می‌کنیم، درک می‌کنیم که مجال است موجود باشد.
ممتنع الوجود، مفهومی است که فرض وجود یافتن آن به هیچ وجه امکان ندارد. بنابراین هر قضیه‌ای که موضوعش یک مفهوم ممتنع الوجود بالذات باشد و محمول وجود بر آن حمل شود، قطعاً کاذب خواهد بود. مثلاً دایرة مربع موجود است.

تشرییم سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: بسیاری از ممکن‌الوجود‌های بالذات هم مصدق خارج از ذهن ندارند یا به عبارتی موجود نیستند، مانند: انسان دارای ده هزار پا. پس این تعبیر اختصاص به ممتنع الوجود ندارد.

گزینه «۳»: ممکن‌الوجود‌های بالذات (که علت وجودشان تحقق نیافته است) نیز وجود خارجی ندارند و صرفاً وجود خیالی و فرضی دارند. مانند ازدهای هفتاد سر. ضمن اینکه در مورد برخی مفاهیم ممتنع الوجود، امکان تخیل آن‌ها هم منتفی است، برای مثال «دایرة مربع» قابل تخیل کردن هم نیست. گزینه «۴»: مفاهیم ممتنع الوجود بالذات (دست کم برخی از آن‌ها) قابل تصور در ذهن هستند. آنچه مجال است، مصدق واقعی داشتن آن‌هاست.

(فلسفه (۲)، بیوان مکتابت، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

(مبیناسازات تایپیک)

۲۱۷- گزینه «۱»
نادیده گرفتن چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی ← هویت‌زدایی نگاه از درون به پدیده‌ها برای یافتن معنای آن‌ها ← تفسیر در دیدگاه ویر، مقدمه و پیش‌نیاز روش علمی (تجربی) است ← تفہم روش‌هایی که در مقابل روش‌های کمی (مورد قبول جامعه‌شناسان تبیینی) است ← روش‌های کیفی
(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زنگی، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹ تا ۵۰)

(مبیناسازات تایپیک)

۲۱۸- گزینه «۳»
تشرییم عارت نادرست:
لازمه شناخت پدیده‌های اجتماعی، شناخت صحیح و تأمین تفاوت‌های فردی و اجتماعی و وجود مشترک انسان‌هاست.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زنگی، صفحه‌های ۴۷ و ۴۸)

(مبیناسازات تایپیک)

۲۱۹- گزینه «۲»
از نظر ویر، جامعه‌شناس فقط می‌تواند آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی را توصیف کند اما نمی‌تواند درباره آرمان‌ها و ارزش‌ها که پدیده‌های نامحسوس و غیرتجربی‌اند، داوری علمی کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زنگی، صفحه ۴۸)

(مبیناسازات تایپیک)

۲۲۰- گزینه «۴»
وقتی از معنای کنش می‌پرسیم، گاهی منظورمان قصد و هدف کنشگر از انجام دادن کنش است، مثلاً ممکن است هدف دانش‌آموزی از درس خواندن، کشف حقیقت و ... باشد.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زنگی، صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

سایت

فلسفه دوازدهم

(فرهاد قاسمی نژاد)

۲۲۱- گزینه «۱»
با اینکه همه گزینه‌ها دلیل مغایرت وجود و ماهیت را بیان می‌کنند، ولی با توجه به سؤال فقط گزینه «۱» درست است.

توضیح اینکه ما از وجود برخی امور مانند سیاه‌چاله‌ها آگاهیم، ولی از چیستی آن‌ها خیلی اطلاع نداریم. اگر مفهوم وجود و ماهیت یکی بود پی‌بردن به وجود اشیاء به معنی پی‌بردن به ماهیت آن‌ها نیز بود.

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه‌های ۴ و ۵)

(کیمیا طهماسبی)

۲۲۲- گزینه «۲»
آنچه در تعریف یک ماهیت می‌آید، چیستی آن ماهیت را تشکیل می‌دهد و بیان کننده ذات و حقیقت آن است؛ از آن جایی که میان ماهیات و مفهوم هستی رابطه ذاتی برقرار نیست، بنابراین در تعریف ماهیات نیز اشاره‌ای به هستی داشتن آن‌ها نمی‌شود.

(میرید پیرهسینلو)

«۲۲۹- گزینه ۲»

فیلسوفان مسلمان معتقدند خود اصل علیت نه از طریق تجربه بلکه با عقل به دست می‌آید؛ اما کشف علل امور طبیعی از طریق حس و تجربه صورت می‌پذیرد.

تشريح سایر گزینهها:

گزینه ۱): از نظر فیلسوفان مسلمان، کشف علل امور طبیعی با تجربه صورت می‌گیرد، ولی خود اصل علیت، با تجربه به دست نمی‌آید.

گزینه ۳): از نظر فیلسوفان مسلمان، درک امتناع اجتماع نقیضین پیششرط درک و پذیرش خود رابطه علیت است. هر تلاش تجربی (از جمله کوشش علمی در جهت کشف واکسن) مبتنی بر قاعدة علیت است.

گزینه ۴): خود قاعدة علیت از طریق عقل به دست می‌آید، اما مصاديق باید آن در جهان طبیعت (کشف علل امور طبیعی) از طریق تجربه است.

(فلسفه (۲)، بیوان علی و معلوی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

(کیمیا طهماسبی)

«۲۳۰- گزینه ۴»

منتظر از ساختیت در این اصل، ساختیت تمام و همه‌جانبه نیست؛ زیرا اگر از همه جهات علت مانند معلول باشد دیگر علت برتر از معلول نخواهد بود، در نتیجه نمی‌توان آن را علت دانست. همچنین، اگر دو چیز از همه جهات شبیه یکدیگر باشند دیگر دو چیز نیستند.

(فلسفه (۲)، بیوان علی و معلوی، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

(الله فاضلی)

«۲۳۱- گزینه ۴»

وجود نظم عام در جهان هستی از مصاديق اصل علیت محسوب می‌شود. اصل وجود علی و معلوی «نظم وجودی» را موجب می‌شود.

(فلسفه (۲)، بیوان علی و معلوی، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

(فرهاد قاسمی نژاد)

«۲۳۲- گزینه ۲»

اگر حادثه‌ای برای فردی قابل پیش‌بینی باشد او از علت آن حادثه آگاه بوده و چون از علت آگاهی داشته قابل پیش‌بینی بوده، در نتیجه اتفاقی محسوب نمی‌شود.

(فلسفه (۲)، کدام تصویر از بیوان؟، صفحه ۲۶)

(کیمیا طهماسبی)

«۲۳۳- گزینه ۱»

دسته‌ای از فیلسوفان هم هستند که در عین انکار خداوند، می‌خواهند برای جهان و انسان هدف و غایت تعیین کنند و بگویند که جهان به سمت یک غایت برتر در حرکت است و روز به روز کامل‌تر می‌شود و به غایت خود نزدیک‌تر می‌گردد.

(فلسفه (۲)، کدام تصویر از بیوان؟، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۶)

(الله فاضلی)

«۲۲۶- گزینه ۲»

موارد «الف» و «د» از ویژگی‌های ممتنع‌الوجود بالذات هستند.

تشريح عبارتها:

عبارت «الف»: در ممتنع‌الوجود بالذات چه در زمان حال چه آینده و چه گذشته نمی‌توانیم رابطه‌ای بین موضوع و محمول متصور شویم.

عبارت «ب»: ممتنع‌الوجود بالذات وجود نیافتد است که بخواهد علت وجودی چیز دیگری شود.

عبارت «ج»: سابقه زمانی برای چیزی که نمی‌تواند موجود شود معنا ندارد.

عبارت «د»: ممتنع‌الوجود بالذات برای موجودیت به دیگری نیاز ندارد، چون هرگز موجود نمی‌شود.

(فلسفه (۲)، بیوان مکنات، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

(کیمیا طهماسبی)

«۲۲۷- گزینه ۳»

حال ممکن‌الوجود مانند ترازوی است که دو کفه آن در حالت تعادل قرار دارند و هیچ کفه‌ای بر دیگر ترجیحی ندارد. حال اگر بینینیم یکی از کفه‌ها به سمت پایین کشیده شده و بر دیگر فزونی یافته می‌گوییم، حتماً علی‌در کار بوده که یک کفه را پایین آورده است. زیرا علاوه‌حال است که خود به خود، یک کفه بر کفه دیگر سنجینی کند و به سمت پایین حرکت نماید. (به عبارتی دیگر: نبود علت وجوددهنده، علت عدم است.)

تشريح سایر گزینهها:

گزینه ۱): اگر رابطه وجود با موضوعی، رابطه امکانی باشد در این صورت موضوع، ذاتی است که نه از وجود ابا دارد و نه از عدم، یعنی نسبت آن با وجود و عدم متساوی است.

گزینه ۲): اگر وجود و ماهیت در ذهن مغایرت نداشته باشند، یعنی وجود عین یا جزئی از ماهیت باشد در این صورت ماهیات همیشه هستند و دیگر رابطه امکانی و امتناعی بین ماهیات و محمول وجود بی معنا می‌شود.

گزینه ۴): در یک رابطه امکانی نه قضیه حتماً صادر است و نه قضیه حتماً کاذب است.

(فلسفه (۲)، بیوان مکنات، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(فرهاد قاسمی نژاد)

«۲۲۸- گزینه ۱»

پاسخ‌گویی به این سؤال نیازمند دقت به مبانی فکری و معرفتی هیوم است. توجه داشته باشیم اگر هیوم وجود علت و معلول را در عالم طبیعت می‌پذیرفت، حتماً رابطه علیت را نیز می‌پذیرفت. هیوم نمی‌گوید من طلوع خورشید را علت روشن شدن زمین می‌دانم. او می‌گوید من فقط دو حادثه را که پشت سر هم می‌آیند مشاهده می‌کنم، بنابراین او معتقد است نه علت و نه معلول و نه رابطه ضروری میان آن دو از طریق حس و تجربه قابل شناخت نیست.

(فلسفه (۲)، بیوان علی و معلوی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

گزینه «۲»: برهان فارابی مبتنی بر امتناع (محال بودن) تسلسل علل نامتناهی (تسلسل نامتناهی علت‌ها) است نه تسلسل علل به طور کلی، که شامل تسلسل علل متناهی (که محال نیست) نیز می‌شود.

گزینه «۴»: برهان فارابی بر این مطلب متکی است که سلسله علت‌ها و معلول‌ها باید به علتی برسد که خود معلول علت بالاتری نیست.

(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه - قسمت دو، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

(کیمیا طهماسبی)

۲۳۹- گزینه «۴»

در مقدمه اول برهان وحوب و امکان چنین آمده است: «وقتی به موجودات این جهان نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که این موجودات در ذات خود نسبت به وجود و عدم (بودن و نبودن) مساوی‌اند؛ هم می‌توانند باشند و هم می‌توانند نباشند. به عبارت دیگر، این موجودات ذاتاً ممکن‌الوجودند.»

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بنا بر برهان فارابی در اثبات وجود خدا است.

گزینه «۲»: بنابر بیان ابن سینا، اشیای جهان، چه تعداد آن‌ها محدود باشد و چه نامحدود، چه کل آن‌ها را به عنوان یک مجموعه در نظر بگیریم و چه به فرد فرد آن‌ها توجه کنیم، چون ذاتاً ممکن‌الوجودند، برای موجود شدن به واجب‌الوجود بالذات نیاز دارند.

گزینه «۳»: در این برهان پس از بیان حالت ممکن‌الوجود بودن اشیاء نیاز آن‌ها به واجب‌الوجود بالذات اثبات می‌گردد.

(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه - قسمت دو، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

(مهید پیرهسینلو)

۲۴۰- گزینه «۲»

این بیت با هیچ کدام از معیارهای زندگی معنادار از نگاه فیلسوفان الهی مطابقت ندارد. بلکه از این جهت که (ظاهرآ) هدف آفرینش انسان را بسیار حقیر می‌شمارد، در تضاد هم می‌تواند باشد.

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: یکی از معیارهای زندگی معنادار از نظر فیلسوفان الهی یافتن گرایشی برای انسان به خیر و زیبایی است و این که منشاً اصلی آن حقیقتی متعالی (خدای) است. در این بیت هم به عشق که شدیدترین گرایش به زیبایی است اشاره می‌کند و ضمن بیان این که عشق از صفات خداوند است می‌گوید که عشق حقیقی، عشق به خداست.

گزینه «۳»: یکی از معیارهای زندگی معنادار از دیدگاه فیلسوفان الهی شناسایی انسان به عنوان موجودی هدفمند و مشخص کردن هدف اوست. در این بیت هم انسان را موجودی دارای هدف (رسیدن به عالم برتر) می‌شناسند و بدان هدف نیز اشاره می‌کند. دریا هم کنایه از همان عالم برتر است.

گزینه «۴»: یکی از معیارهای زندگی معنادار از منظر فیلسوفان الهی این است که انسان آرمان‌های مقدس و برتر از زندگی مادی را معتبر بداند. در این بیت هم مدعی می‌شود که ترسی از مرگ و از دست دادن زندگی مادی ندارد که قاعده‌این امر ناشی از اعتقاد به امری برتر از زندگی مادی است.

(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه - قسمت دو، صفحه‌های ۴۷ و ۴۸)

(کیمیا طهماسبی)

۲۴۴- گزینه «۴»

افلاطون می‌گوید: «یگانه سخنی که درباره نظم جهان و گردش آفتاب و ماه و ستارگان می‌توان گفت این است که کل جهان در زیر فرمان عقل قرار دارد.» افلاطون، در این عبارت، به این نکته توجه می‌کند که نظم جهان نشان‌دهنده حاکمیت عقل است. یعنی نظم، بدون نظام، آن هم یک نظام عاقل و باتبدیل، امکان‌پذیر نیست. حال اگر بخواهیم این بیان افلاطون را در قالب استدلال ارائه دهیم، باید بگوییم:

مقدمه ۱: این جهان، برخوردار از یک نظام و هماهنگی میان پدیده‌های است.

مقدمه ۲: هر نظام و هماهنگی نیازمند یک نظام حکیم و عاقل است.

نتیجه: پس این جهان دارای یک نظام حکیم و عاقل است.

(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۱۳۲)

۲۴۵- گزینه «۳»

در مقدمه «من به دلیل نامتناهی بودن، توان تصور موجود نامتناهی را ندارم.» عدم ساختی میان تصور موجود نامتناهی در ذهن یک موجود نامتناهی ذکر شده است و نشان از توجه به اصل ساختی و تناسب بین علت و معلول در بیانات دکارت دارد.

(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

۲۴۶- گزینه «۳»

کانت فیلسوف بزرگ قرن هجدهم آلمان راهی متفاوت با دیگر فیلسوفان عقل گرا برای پذیرش خدا پیمود. او به جای اثبات وجود خدا، ضرورت وجود خدا را از طریق اخلاق و وظایف اخلاقی اثبات کرد.

(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۳۶)

۲۴۷- گزینه «۳»

اگر سلسله‌ای نامتناهی از علت‌ها و معلول‌ها را در نظر آوریم، چون همه افراد این سلسله، خود معلول علت بالاتر از خود هستند، در نتیجه وجود هر کدام مشروط به وجود دیگری است که وجود آن هم به نوبه خود، مشروط به دیگری است، پس همه آن‌ها در مجموع مشروطه‌هایی هستند که شرط وجودشان، یعنی علتی که خود معلول دیگری نباشد وجود ندارد؛ پس این زنجیره هرگز وجود پیدا نخواهد کرد.

اگر زنجیره موجود شود، به ناچار باید موجودی که خود معلول دیگری نباشد (یعنی علتی که خود معلول علت بالاتری نیست) در رأس این زنجیره قرار گیرد. بنابراین، یک زنجیره موجود از علّ و معلول‌ها قطعاً باید به یک علت‌العل ختم شود که در این صورت نامتناهی نخواهد بود.

(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه - قسمت دو، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۲۴۸- گزینه «۳»

یکی از مقدمات برهان فارابی این است که فقط در صورت وجود علت، معلول موجود خواهد بود. از این مطلب نتیجه می‌گیریم وقتی معلولی را مشاهده کردیم ولی علتی را ندیدیم، آن علت وجود دارد. در مثال شیر و اثر پنجه شیر، بر طبق همین مطلب نتیجه‌گیری کرده‌ایم.

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: یکی از مقدمات برهان فارابی این است که در جهان پیرامون ما اشیایی هستند که وجودشان از خودشان نیست و معلول چیزهای دیگرند. اگر فارابی این مطلب را اثبات شده نمی‌دانست، در برهانش نمی‌توانست از آن استفاده کند.